National Library
Bibliothèque Nationale
APR AVR 6 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRIŠS SUDRABS. Phone 465-7062. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 6625 Rembrandt Ave., Bronx, N.Y. 10466; Chicago—Editor Mr. A. Lamberts, P. O. Box 1892, Chicago, Illinois. 60690, U.S.A.; California — Editor KARLIS KALEJS, 3332 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 12 SESTDIENA, 1977, GADA 26. MARTS 27. GADS

SATURDAY, MARCH 26, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Brežneva draudi

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Aizvadītās nedēļas notikumi starptautiskā politiskā skatuvē bija tik nozīmīgi, ka pagaidām vēl grūti pilnīgi izvērtēt šo notikumu eventuālās sekas.

Parlamenta vēlēšanu rezultāti Indijā iezīmē jaunu pozitīvu pagriezienu šīs 600 miljonu iedzīvotāju valsts nozīmē demokratisko principu un cilvēka tiesību restaurēšanā. Līdzšinējā Indijas ministru prezidente Indīra Gandija, kas savas vienpadsmit gadu valdīšanas pēdējā periodā bija izšķirusies par autokratisku izpildvaru, notikušajās vēlēšanās piedzīvoja smagu sakāvi. Viņas vadītajai kongresa partijai jaunajā parlamentā vairs nebūs vairākuma. Pati līdzšinējā valdības galva savā vēlēšanu iecirknī ar 70.000 balsu starpību zaudēja pret sociālistu partijas līderi Raju Narainu. Pirmdien 59 gadus vecā Indijas pirmā ministru prezidenta Nerū meita, iesniedzot pagaidu prezidentam Jetti oficiālu demisiju, varbūt iezīmēja jaunu posmu Indijas vēsturē. Viņai zaudējot, patiesībā izbeidzas Nērū politiskā „dinastija" Indijas vēsturē.

Notikušajās vēlēšanās, tāpat kā Gandija, sakāvi piedzīvoja viņas dēls. Nebija nekāds noslēpums, ka Nērū meita savu dēlu bija iecerējusi politiskai karjērai, kuras ietvaros viņš kādā dienā stātos savas slavenās mātes vietā. Gandijas drastiskie soļi aizvadītajos divos gados daudzu demokratisko principu ierobežošanā un nesaudzīgā opozicijas apklusināšanā bija galvenie iemesli, kas noskaņoja tautas masas pret viņu. Indijas saimnieciskās, sociālās un citas neskaitāmās iekšpolitiskās problēmas ir tik sarežģītas, ka jaunajai valdībai gribot negribot būs jāmeklē stipra un uzticama drauga atbalsts.

Var gadīties, ka Gandijas līdzšim izvēlētā drauga Maskavas vietā jaunā Indijas valdība savas acis vērš uz Vašingtonu. Lūzums Jaundēlijas un Maskavas attieksmēs ir neizbēgams. Piedzīvojuši rietumu diplomāti paredz, ka jaunas savstarpējas draudzības posma izveidošanās starp Indiju un ASV tagad vairs ir tikai laika jautājums. Nav šaubu, ka Maskava visiem līdzekļiem ķavēs šādas Vašingtonas un Jaundēlijas ass izveidošanos.

Jājautā, vai Kārters spēs izmantot šo vienreizējo situāciju, kuŗai laika tecējumā būs izšķiroša nozīme brīvo demokratiju konfrontācijā ar komūnisma ekspansiju. Vēl nesen prezidents runāja par Indijas okeana demilitārizāciju. Šis stratēģiskais politiskais gājiens bija domāts Indijas pasargāšanai no sarkanās flotes pilnīgas kontroles. Tagad, kad amerikāņiem nedraudzīgā Indīra Gandija savu politisko karjēru izbeigusi, prezidentam Kārteram durvis ir plaši atvērtas pasaules skaitliski lielākās demokratijas draudzības iegūšanai un jauna politiska līdzsvara radīšanai, kuŗa gala mērķis būs morālo principu triumfs tautu un valstu attieksmēs. Laika tecējumā atklāsies viena otra jaunā prezidenta cilvēciskā vājība. No tām nav pasargāts neviens mirstīgais.

Zināms, ka prezidents Kārters ir ļoti reliģiozs. Viņš katru dienu iesāk ar lūgšanu un dienas gaitas beidz ar pateicības vārdiem Dievam. Dievticīga kristieša zīmē droši vien dzimusi prezidenta Kārtera humānā doktrīna par cilvēka tiesību un brīvības respektēšanu visā pasaulē. Šai doktrīnai Kārters pieķēries ar fanātisku evaņģelista degsmi. Tā nav tikai tukša runāšana vai populāra politiska platforma. Tā patiesi ir morāla doktrīna, un šo faktu pamazām aptveŗ ne vien amerikāņu tauta, bet arī pārējā pasaule.

Kā zināms, nākamās nedēļas sākumā uz Maskavu dosies ārlietu ministrs Vēnss. Gadījās, ka tieši sešas dienas pirms amerikāņu ārlietu ministra ierašanās Maskavā pats sarkanās imperijas nekronētais valdnieks Pad. savienības komūnistu partijas ģenerālsekretārs Brežņevs dusmu izvirdumā izteica draudus, kas nevarēs palikt bez atbalss Vašingtonā. Kopš Kisingera un Niksona radītās Vašingtonas un Maskavas detantes pastāvēšanas pagājuši jau apaļi septiņi gadi. Ļoti iespējams, ka, pareizi novērtējot Brežņeva izteiktos draudus, sadarbības astotās dzimšanas dienas vietā nākamā gada laikā Vašingtonas un Maskavas attieksmes krasi mainīsies.

Padomju arodbiedrību 16. kongresā Brežņevs žultainā runā vērsās pret ASV. Vašingtonas iejaukšanās Pad. savienības iekšējās lietās esot nepiedzīvota nekaunība. Vašingtonai neesot nekādu tiesību mācīt citiem, kā tiem jādzīvo. Šādu amerikāņu rīcību nevarot akceptēt neviena suverēna valsts. Te vēl jāievērojot, kāds stāvoklis ir pašās ASV, un jāņemot vērā ASV rīcība un politika starptautiskās attieksmēs. Cilvēki, ko Vašingtona atbalstot, gan slēpjoties aiz cilvēka tiesību aizstāvju maskas, bet patiesībā esot sazvērnieki un imperiālistu aģenti. Ar šiem noziedzīgajiem elementiem, kas iedrošinoties turpināt pretvalstisku aktīvitāti, padomju vara rīkošoties pēc pastāvošiem likumiem.

Atbildot uz Kārtera deklarācijām Apvienotajām Nācijām, kuŗās prezidents bija norādījis, ka cilvēka tiesību ievērošana attiecas arī uz komūnistu valstīm, Brežņevs brīdināja, ja ASV arī turpmāk iejaukšoties citu valstu lietās, tad normāla tālāku attieksmju izveidošanās starp Pad. savienību un ASV nebūšot iespējama. Maskava vēloties uzturēt ar amerikāņiem labas kaimiņu attieksmes un turpināt saimniecisko sadarbību, bet katrai lietai esot savas robežas. Dauzot ar dūrēm, Brežņevs sauca: „Es atgādinu, mēs nevienam nepieļausim iejaukties mūsu iekšējās lietās nekādos apstākļos."

Brežņevs komentēja, ka tā saucamie disidenti esot neliela individu saujiņa, kas atkritusi no Pad. savienības sabiedrības un kam neesot sekotāju, tādēļ tie meklējot atbalstu ārpus Pad. savienības robežām. Acīm redzot šie vārdi zīmējas uz Kārtera vēstuli Sacharovam un uz Vladimira Bukovska pieņemšanu Baltajā namā. Par ļoti zīmīgu jāuzskata Brežņeva apgalvojums, ka rietumvaras esot vainojamas Lebanonas marksistu līdera nogalināšanā un arī citos atentātos pret „liberāli noskaņotiem Afrikas valstu politiskiem līderiem".

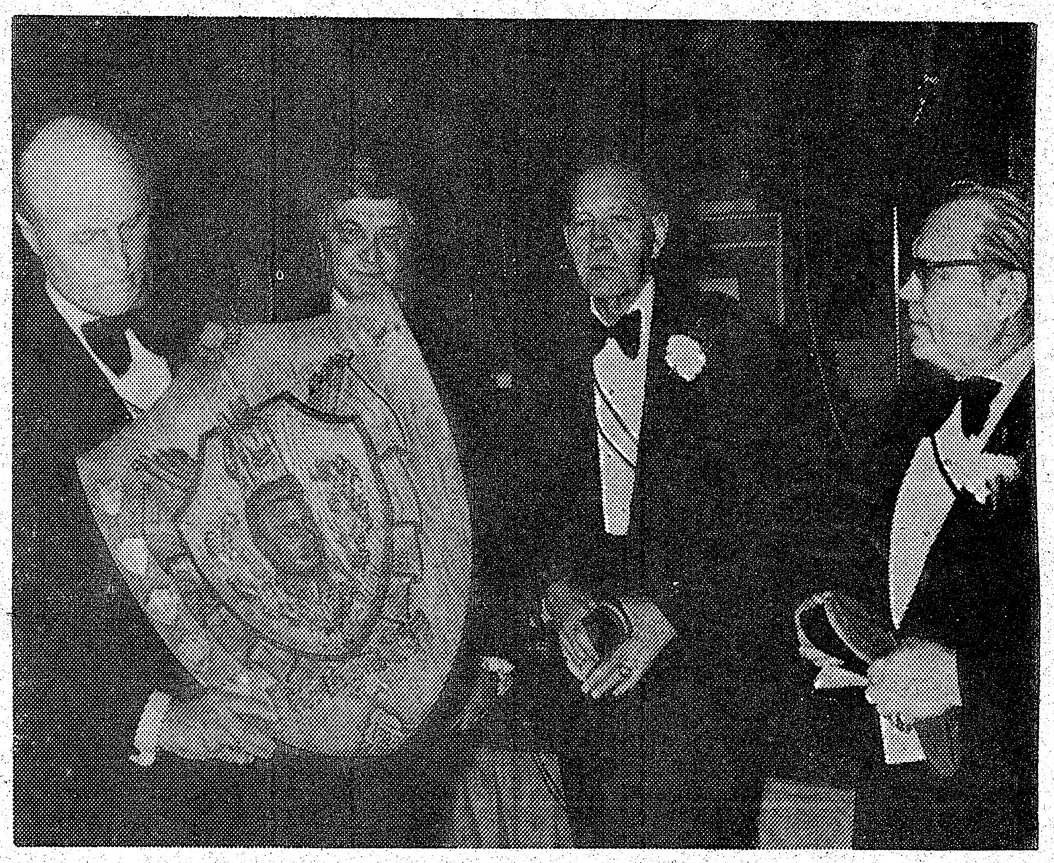

Korp. Cursica seniors O. Perro saņem Plkv. O. Kalpaka piemiņas vairogu, kas šogad piešķirts Dr. Linardam Luksam (Cursica), kas Kalpaka ballē bija kavēts ierasties. No viņa pa labi: Toronto korporāciju kopas seniors E. Šteinhards (Talavija), A. Linē (Tervetia) un vicesenjors Dr. A. Vanags (Latvia). Iepriekšējā gadā vairogu glabāja I. Alksnis (Lettonia).
Foto: Aleksandrs Kalniņš

Šonedēļ Brežņevs uz Melno kontinentu nosūtīja Pad. savienības valsts prezidentu Podgorniju. Šis Kremļa emisārs Melnajā kontinentā apciemos Tanzāniju, Zambiju un Mozambiku.. Zīmīgā kārtā reizē ar Podgorniju Afrikā ieradies arī Kubas diktātors Kastro. Abu komūnistu „diplomātiskās misijas" rezultātā var sagaidīt partizānu kaŗa uzliesmojumu Rodēzijā un Dienvidafrikā. Arī te Vašingtona nevarēs palikt novērotājas lomā. Kārteram šoreiz būs jādod nepārprotama Vašingtonas atbilde par to, cik tālu ASV pieļaus komūnisma ekspansiju Melnajā kontinentā.

Vērojot Kārtera valdīšanas pirmos divus mēnešus, mums jākonstatē, cik neticami ātri uz ASV prezidenta pleciem sakrājas atbildības pilna sarežģītu problēmu nasta. Jācer, ka Brežņeva dusmu izvirdums un draudi ne par matu negrozīs Kārtera labi iesākto ceļu taisnības, tiesību un brīvības atjaunošanai visā pasaulē.

Aleksandrs Ķegumnieks

Invalidi ziedo Patiesības fondam

Latviešu kaŗa invalidu apvienības Kanadā gada sapulcē 20. martā Toronto Latviešu namā bija pulcējušies 16 apvienības biedru. Sapulci vadīja V. Zikmanis, protokolēja K. Vikstrēms. Apvienības priekšnieks G. Krustiņš ziņoja, ka apvienībā tagad 78 biedri, aizvadītā gadā pievienojoties vēl septiņiem. Apciemoti invalidi slimnīcās un veco ļaužu mītnēs. Regulāri sniegti pabalsti grūtību piemeklētajiem apv. biedriem.

Apvienības kasieris J. Grīnvalds kases pārskatā minēja, ka labi sekmējusies Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akcija, kas devusi 3.318 dol. Palīdzības darbam Kanadā izdoti 678 dol., bet Vācijā 548 dol. Kapu apkopšanai veltīti 159 dol. Žurnāla Kaŗa Invalids iespiešanai izdoti 660. dol. Palīdzības darba sekmēšanai un Invalidu nama atbalstam paredzēti 818 dol. Sapulce pateicās tautiešiem par apvienības darba sekmēšanu.

Revīzijas komisijas ziņojumā E. Svīte izcēla apvienības valdes un dāmu komitejas (priekšniece Helena Bulova) darbu. Patiesības fonda atbalstam sapulce atvēlēja 50 dol. Nolēma atbrīvot maksāt nespējīgos pensionārus no biedru naudas, kas ir 7 dol. gadā, tāpat viņiem par brīvu piesūtīs žurnālu Kaŗa Invalids, kas iznāk reizi gadā. Mirušajiem invalidiem vieniniekiem uz viņu kapu kopiņām uzliks piemiņas plāksnes. Ar mūžībā aizsaukto piederīgo atļauju pieminekļos iegravēs Latviešu kaŗa invalidu apvienības nozīmi.

Pārrunāja arī jautājumu par vienveida tērpu apvienības biedriem. Par apvienības pārstāvi pie Latviešu nama izraudzīja A. Bērziņu. Apvienības amatpersonas šogad nebija pārvēlamas. Apvienības tradicionālā Pavasara balle sestdien, 23. aprīlī, pl. 7.30 vak. DV namā. Spēlēs Hamiltonas Runči.

O. K.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. GADA 26. MARTS, 12. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Atbalstāms Patiesības fonds

DVF DELEGĀTU SAPULCE
5. UN 6. MARTĀ LONDONĀ, ANGLIJĀ

Kārtējā DVF delegātu pavasara pilnsapulcē bija ieradies 41 delegāts ar 47 mandātiem, pārstāvot 1685 biedrus. Sapulce noritēja dzīvi, iztirzājot gan nacionālpolitiskos, gan saimnieciskos jautājumus, pēc pārrunām pieņemot vairākus atzinumus. Sapulci DVF namā atklāja DVF valdes priekšsēdis L. Rumba, norādīdams uz marta diktenīgām dienām Latvijas brīvību izcīnot.

Par sapulces vadītāju ievēlēja N. Bisenieku, rezolūciju komisijā A. Liepiņu, I. Kažociņu, J. Miezīti un G. Tamsonu. Latvijas lietvedis T. V. Ozoliņš sveica sapulces dalībniekus. Personiski sveicināja DV priekšnieks J. Frīšvalds, LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks, LAK EC vārdā J. Andrups. Vācijas DV saimes vārdā ar rakstu sveica J. Leitītis un Zviedrijas DV vārdā Z. Dzelme.

Kā pirmais par DV CV darbību ziņoja DV CV priekšsēdis J. Frīšvalds.

Uz 1976. gada 1. janvāri DV organizācijai bija 132 nodaļas vai apvienības 12 darbības zemēs, apvienojot 9637 biedrus, starp tiem 2679 vanadzes, 1003 kara invalidus un 628 biedrus, jaunākus par 30 gadiem. Iepriecina jaunās paaudzes biedru iesaistīšanās valdes un citos pienākumos.

Nozīmīgs notikums 1976. gadā bija 3. Globālās DV dienas Anglijā, Londonā. Idejiskā ziņā daudz deva organizācijas mozaru darba sēdes. Centrālā valde izsaka pateicību visiem, kas mērķtiecīgi un sakmīgi strādāja minēto DV dienu izkārtošanā. 4. Globālās DV dienas 1981. gadā vēlas rīkot DV Austrālijā; šajā ziņā sagaidāms lēmums CV sēdē, kas notiks šovasar Anglijā.

DV CV budžeta projekts 1978. gadam sastādīts ar DM 31.200 ienākumos un izdevumos. Apm. 1/3 CV budžeta izdevumus sastāda atbalsti politiskam informācijas darbam.

1976. gadā palīdzībai tautiešiem apspiestībā organizācijas mērogā nosūtīti 70 dāvanu saiņi par 13.042,78 ASV dolariem. Pad. savienības muitas likmes paaugstinājums pag. gadā par apm. 300 proc. ierobežoja sūtāmo mantu daudzumu.

DV organizācija papildinājusi Latviešu neredzīgo kopas skaņu lenšu bibliotēku ar vairāk nekā 700 lentēm un 210 ieskaņojumiem, kas sastāda apm. 94 proc. no visa pag. gada bibliotēkas papildinājumiem. Latvijas brīvības fondā līdz 1976. g. 1. oktobrim bija iestājušās 29 DV vienības, (valdes, ieskaitot CV) ar iemaksām 12.000 dolaru apmērā.

Mainījusies DV Mēnešraksta redakcija. Tagad atbildīgais redaktors ir R. Čaks, apgādu vadīs P. Plīsis. Lai gan žurnāla cena bija jāpaaugstina, tas tomēr arī vēl tagad ir lētākais latviešu trimdas līdzīga veida izdevums. Izdots 2500 eks. brošūra Daugavas Vanagi, kas domāta izdalīšanai latviešu jauniešiem, jaunajiem organizācijas biedriem un arī citiem interesentiem par brīvu. Iznāca arī DV vēsturiskā apcere Laiks, Telpa, Laudis 2. grāmata. Sagatavošanā ir jau 3. grāmata. Atgādinājums zemju, nodaļu un kopu vadībām kārtot savas darbības materiālus un aprakstus, sākot ar 1974. gadu. Iznākusi arī serijas Latviešu karavīrs 2. Pasaules kara laikā 4. grāmata. 5. grāmatas manuskripts nodots iespiešanai; 6. grāmatu gatavo V. Hāzners.

Pēdējā pusgadā ASV un citās angliski runājošās valstīs dažādos periodiskos un arī citos izdevumos ir saskaņoti un mērķtiecīgi izvērsta naida pilna propaganda pret bijušajiem latviešu karavīriem resp. leģionāriem, pašu DV organizāciju un arī atsevišķām latviešu trimdas pārstāvībām. Centrālā valde noraida šos apvainojumus, kas vērsti pret latviešu leģionāriem un sevišķi pret DV organizāciju. Latviešu leģiona vienības cīnījās austrumu frontē, kaujas laukos; DV organizācija ir dibināta 1945. gadā, t. i.

(Turpinājums 5. lp.)

Lasītāju vēstules

NE NEVĪZĪGA BET KRIEVIJAI PAKĻAUTĀS LATVIJAS PAREIZRAKSTĪBA

J. Līdumnieks no Mineapoles, ASV, lasītāju vēstulē (LA 26. febr. nr.) Raiņa un Aspazijas gadagrāmatā 1977. gadam atradis nevīzīgu pareizrakstību un nesaprot, kā tas iespējams, ja tās galvenā redaktrise ir latviešu valodas speciāliste Dr. Velta Rūķe-Draviņa.

Patiesībā šis izdevums „čum un mudž" (kā raksta Līdumnieks) no rakstības klūdām tikai „atpalikušajiem klaida latviešiem", bet „īstenajiem latviešiem" tanī pareizrakstība ir „priekšzīmīga", jo ievēroti visi tagadējās Latvijas varasvīru pieņemtie un ieviestie latviešu pareizrakstības noteikumi. J. Līdumnieks laikam nezina, ka latviešu valodas speciāliste Dr. V. Rūķe-Draviņa atrodas to „pirmrindnieku" priekšgalā (kā šādus cīnītājus sauc Latvijā), kas cīnās par okupētās Latvijas pareizrakstības ieviešanu arī trimdā. Viņai ir pulciņš sekotāju ne tikvien viņas audzēkņu vidū, bet arī vidējā un vecākajā paaudzē. J. Līdumnieks, droši vien, arī nezina, ka Dr. Rūķei-Draviņai Stokholmas universitātē iespēja mācīt latviešu valodu, kā saka, akadēmiskajā līmenī. Šo iespēju jaunieši arī izmanto un pēc tam raksta tā, kā profesore mācījusi.

Turienes pareizrakstības ieviesēji domā, ka ar to būs saglabāta vienveidīga latviešu valoda un pareizrakstība, un mēs „neatpaliksim" kā atpalikuši tā saucamie „veclatvieši" Kanadā un ASV. Te gan jāpiebilst, ka šo „veclatviešu" un viņu pēcteču valoda ir tāda, kādu viņi prata, iebraucot ASV šī gadu simteņa sākumā. Mēs devāmies trimdā ar jau izveidotu pareizrakstību, kuras pamatos ir profesoru Mīlenbacha un Endzelīna ilggadējie pētījumi un citu jaunāko valodnieku pienesumi.

Pareizrakstību Latvijā pret prof. Endzelīna un citu baltu filologu gribu „reformēja" no Krievijas atbraukušie latvieši —valodnieki, atmetot mīkstināto r un ch, tā vietā rakstot tikai h vai pat k, kā vārdos chronika (kronika), chirurgs (kirurgs) un tml. Tāpat pārkārtoja patskaņu garinājumus, ar ko mainās intonācija. 33 gadu laikā izveidota tagadējās Latvijas pareizrakstība, kā Rīgā saka, vienkāršotāka, piemērotāka tautai... Ikdienas valodā ieviesti daudzi sociālistiskai sabiedrībai piemēroti vārdi, kuŗus J. Līdumnieks savā vēstulē nosauc par nevajadzīgi „sačupotiem salikteņiem". Tie darināti pēc slaveniem paraugiem, kā: kompartija, komsorgs, partorgs, komjaunatne, aģitprops, kuŗus ieviesa jau pirmajā komūnistu valdīšanas gadā. Tagad ieviesti vairāki simti citu, pavisam ikdienišķu sačupotu salikteņu, kā: medmāsa, labiekārtots, Vissavienība (domāta visa Krievijas imperija), lielražošana, ātrumposms un daudzi citi, kuŗus uzskaitot iznāktu gandrīz vesela laikraksta sleja.

Raiņa un Aspazijas gadagrāmatas redaktori centušies vienveida pareizrakstību „pilnīgot", tāpēc darinājuši salikteņus paši vai pārņēmuši jau kaut kur Rīgas izdevumos lasītos.

Vēl jāpiebilst, ka mīkstinātais r trimdā jau pa daļai pazudis, sāk pamazām izzust arī ch, jo dažos laikrakstos kolchozu un citus vārdus raksta pēc Latvijas rakstības — tikai ar h.

Kāda cienījama latviešu valodniece Vācijā nesen pareģoja, ka pēc trim, četriem gadiem mēs arī pilnīgi pārņemšot tagadējās Latvijas „pareizrakstību".

Izveidojusies savāda ačgārmība: Latvijā viena valodnieku grupa iestājas par vecās, neatkarības laikā ieviestās pareizrakstības atgriešanu, te — trimdā — atkal cīnās par tagadējās Latvijas rakstības ieviešanu tuvākā laikā.

Oskars Kalējs, Rietumvācijā

IETEICAMA SKAŅU PLATE

Latviešu tautasdziesmas ar savām skaistajām melodijām ir neaizstājams dārgums, kas mums jānodod nākamām paaudzēm. Mūsu gara mantu kopēja un popularizētāja Lilija Gleške, kas mums jau pazīstama ar saviem lieliskajiem tautiskajiem uzvedumiem, (kā Senās kāzu paražas, Jāņu nakts, u.c.) nākusi klajā ar jaunu plati — Latviešu tautas dziesmas, kuŗā piedalās visa ģimene — meita Laimdota (alts), dēls Indulis (baritons) un vīrs Imants (vijole). Lilijas Gleškes sudraba dzidrais soprāns kā radīts dailo tautasdziesmu atskaņošanai. Viņa tās dzied ar izjūtu un pārdzīvoumu. Indulis iepriecina ar svaigu, vīrišķīgu un izteiksmīgu dziedājumu. Laimdota iejutīgi ieklaujas duetos ar māti. Plate nobeidzas ar visu 3 dziedātāju piedalīšanos tautasdziesmā — Skaista mana tēvu sēta, brīnišķīgā izskaņā.

Plate — Latviešu tautas dziesmas — ir vērtīgs avots tautasdziesmu iepazīšanai. Starp iedziedātām dziesmām daudzas ir reti dzirdētas vai pat nedzirdētas. Šai platei vajadzētu atrasties katrā latviešu mājā, katrā latviešu ģimenē, it sevišķi, kur aug bērni. Tā palīdzēs jaunajām mātēm papildināt savu dziesmu krājumu un ievadīt bērnus mūsu tautasdziesmu dziedāšanā. Vēlams būtu izdot plati ar tieši bērniem piemērotām tautasdziesmām kokles pavadījumā.

Sirsnīgs paldies Lilijai Gleškei ar ģimeni par jauko sniegumu, kas modina prieku cilvēka dvēselē.

Eleonora Upatniece Mičigenā

PAR SLAVU PSKP

Jau ilgāku laiku esmu no tālākas perspektīvas vērojis notikumus Kanadas latviešu sabiedrībā, sevišķi neiecietīgajās debatēs par „kultūras sakariem" ar okupēto Latviju. Liekas, tas gan ietekmējis arī latviešu skolas bērnu vecāku domāšanu, jo kā gan citādi izglītoti un racionāli cilvēki prasītu mūsdienu Rīgas fotografijas retušēšanu? — Vienmēr dzirdami pārmetumi, ka mūsu jaunatnei nepietiekami māca nacionālu stāju vai okupētās Latvijas īstenību. Tieši fotografija, kuŗā Brīvības piemineklim jāstāv blakus režīma sauklim „PSKP Slava", vislabāk parāda šo īstenību, jo fotografija nedz melo, nedz spriež. Foto-

(Turpinājums 16. lp.)

Jāņa Akurātera atceres pēcpusdienā Milvokos Sandra Krūmiņa un Armands Rozītis (attēla priekšplānā) skandēja J. Akurātera dzejoļus. Aizmugurē koris Dzimtene. Kreisajā pusē: O. Jēgens referē par dzejnieka dzīvi un literāriem darbiem. Foto: V. Jaunkalnietis

J. Akurātera atceres sarīkojums

Milvoku Latviešu nama dāmu komitejas rīkotajā J. Akurātera piemiņas pēcpusdienā svētdien, 6. martā, par Akurātera dzīvi un darbiem stāstīja čikagietis Ojārs Jēgens, uzsverot, ka pagājušā gadā pagāja simts gadu no rakstnieka dzimšanas, bet šogad četrdesmit gadu no viņa nāves dienas.

Jānis Akurāters dzimis Zemgalē. Dzejot sācis agri, jau 19 gadu vecumā publicēti viņa pirmie dzejoļi. Par aktīvu piedalīšanos 1905. gada revolūcijā dzejnieks bijis spiests pavadīt pāris gadus astoņos cara valdības cietumos. Akurāters ir daudzu revolūcijas laikā dziedāto dziesmu tekstu autors, bet tās toreiz publicēja anonimi, tādēļ daudziem tas nebija zināms. Izkļuvis no cietuma, Akurāters devās uz Norvēģiju un tur uzrakstīja savu Kalpa zēna vasaru, ko vēl šodien lasa visās latviešu skolās.

Jānis Akurāters pamazām no revolūcionāra kļuva par karstu nacionālistu — iestājās latviešu strēlniekos un kā Tautas padomes loceklis piedalījās Latvijas valsts proklamēšanā.

Viņa garīgais mantojums ir ne vien stāsti, romāni un dzejoļi, bet arī lugas. Par nopelniem rakstniecībā viņš saņēmis no Latvijas valdības Tēvzemes balvu.

Okupētajā Latvijā līdz šim tika iespiesta tikai Kalpa zēna vasara un Degošā sala. Tā kā Akurāters ir cieši saistīts ar 1905. gada revolūciju, tad to pagrūti noliegt, tāpēc iespējams, ka tuvākā nākotnē parādīsies iespiests vēl kāds viņa darbs, nobeidza Jēgens.

Dzimtenes koris diriģenta G. Blaumaņa vadībā dziedāja dziesmas ar Akurātera tekstiem, bet Pulkveža Kalpaka skolas audzēkņi Sandra Krūmiņa un Armands Rozīte skandēja Akurātera dzejas.

Latviešu nama blakus telpā O. Jēgens bija izstādījis Akurātera darbus, starp tiem arī daudzus pirmizdevumus, kā arī fotouzņēmumus. Turpat bija Ojāra Jēgene dzīvesbiedres Silvijas Šteinertes gleznu skate.

Pēc priekšnesumiem Latviešu nama dāmu komiteja bija izrīkojusi zāļu tējas vakaru ar tautiskiem cienastiem.

V. Jaunkalnietis

Lielo dziesmu svētku gaidās

SARUNA AR 4. EIROPAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU RĪCĪBAS KOMITEJAS PRIEKŠSĒDI M. A. ZARIŅU

Par 4. Eiropas latviešu vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdi izraudzīta Marie Anna Zariņa. Viceprieksšēdis ir J. Andrups, administrācijas un saimn. daļu J. Ranka un V. Grigulis, mūzikas A. Jērums. Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra pārstāvis komitejā ir J. Muchks, zemju pārstāvji: L. Apkalns (Vācijā) un A. Šalts (Zviedrijā). Finanču daļas vadītājs N. Bisenieks, sekretāre Alma Richardsone. Svētki risināsies šovasar no 26. līdz 31. jūlijam Londonā. Dziesmu svētku rīcības komitejas uzdevumā Roderiks Pavasars intervējis komitejas priekšsēdi, nelaiķa Latvijas sūtņa Londonā Kārļa Zariņa meitu Marie Annu. Atstāstām šo interviju, ko intervētājs piesūtījis arī mūsu laikraksta redakcijai.

Kad M. A. Zariņa piedzimusi, viņas tēvs toreiz bijis Latvijas sūtnis Zviedrijā. Mājas valoda bijusi latviešu. Māte tekoši runājusi arī zviedriski; aukle bijusi zviedriete, kādēļ mazā Marianna iemācījusies arī zviedru valodu, bet neatceras, kad sākusi runāt franciski. Ģimene vasaras pavadījusi Rīgas Jūrmalā, Bulduros, kur braukusi no Zviedrijas. Igaunijas un vēlāk no Anglijas. Atmiņā palikušas ainas no 9. Visvārējiem dziesmu svētkiem Uzvaras laukumā Rīgā.

K. Zarinš ar ģimeni 1933. gadā pārcēlies uz Angliju, kur Marianna gājusi katolu meiteņu skolā. Kara gados skola evakuēta uz laukiem. Kad intervētājs jautājis, vai viņa zinājusi, kas tanī laikā notiek Latvijā, pēdējā paskaidrojusi, ka kara gados, kad Londonai bijuši gaisa uzbrukumi, vecāki bieži braukuši pie viņas uz laukiem. Tēvs neslēpis drūmos apstākļus, bet viņa bijusi par jaunu, lai aptvertu pasaules situāciju. Kara laikā Anglijā sludināts patriotisms. Ienaidnieki bijuši vācieši un visi, kas iet ar tiem kopā. Visur apbrīnoti sarkarnarmijas „varoņdarbi".

Kad pēc kara Anglijā sākuši ierasties strādnieki no Eiropas, starp tiem arī latvieši, M. A. Zariņa tikko bija beigusi skolu un nodevusies savām mūzikas studijām, izvēlēdamās kļūt par pianisti — klavieru skolotāju. Kad ieradušies latvieši, sūtniecībā visi bijuši kā spārnos. Visi iebraucēji, ko Zariņa satikusi, bijuši jau vecāki par 30 gadiem, bet viņa— padsmitniece. Latviešu sabiedriskais darbs sācies ar Eiropas latviešu apvienības (ELJA) izveidošanos. Ojārs Lediņš aicinājis piedalīties latviešu jaunatnes koncertā Etlingenā. 1962. gadā viņa kandidējusi Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā vēlēšanās, kurās arī ievēlēta. Kopš tā laika iesaistījusies padomes darbā arvien vairāk. Par meitas apņemšanos kandidēt padomes vēlēšanās nelaikis sūtnis Kārlis Zariņš, kas gadu vēlāk miris, ļoti priecājies.

M. A. Zariņa jau runājusi Rofantas brīvdabas dziesmu dienu nobeigumā, tāpat Lesterē, bet šovasar—latviešu dziesmu svētkos Londonā. Par šiem svētkiem rīcības komitejas priekšsēde saka:

„Pirmkārt, es gribu, lai mēs visi izjustu lielu nacionālu lepnumu, ka dižā latviešu mākslas parāde var notikt Londonā, jo tas ir starptautiskās mākslas pasaules centrs, mūzikā, aktieru, gleznotāju, skulptoru un eksperimentālo teātru Meka.

Otrs, ko gribētu, lai visi dalībnieki zina: man ir ne tikai žēl, bet patiesi sirds sāp, ka mums nav līdzekļu mākslinieku honorāriem; visvairāk, protams, jūtu līdz koristiem, kas ir visu svētku pamats un kuŗiem varam solīt tikai pusi no naktsmītņu izdevumiem. Es zinu, ka koristi un solisti nes personiskus laika un materiālus upuŗus, ka mēs viņus izmantojam. Sirds iesilst, domājot par viņu atsaucību un lielo ziedošanās prieku.

Treškārt — 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku savā kopumā ir iekļauti karalienes sidraba jubilejas svinību programmā. Sludinājumi par tiem parādīsies Londonas tūrisma biroja izdevumos. Ziņojums par mūsu svētkiem ar visām programmām ietilpst arī īpašā grāmatā London Celebration 1977. — Daudzinājums mūsu vārdam. Tāpēc steigsim savos svētkos paceltām galvām!" nobeidz M. A. Zariņa. Dziesmu svētku rīcībā būs Sv. Pāvula katedrāle, piecas koncertzāles, divas izstāžu telpas, moderns teātris, balles zāle, naktsmītnes koristiem u.c.

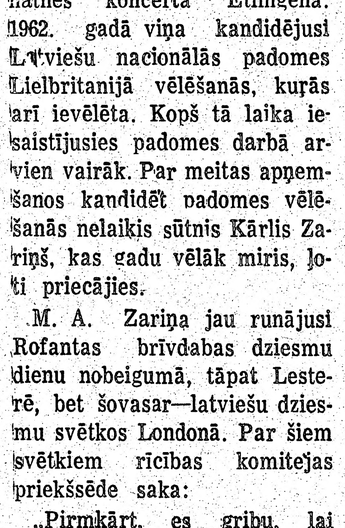

Marianna Zariņa

Mākslinieku vienības Latvis izstāde

No visām mūsu mākslinieku grupām brīvajā pasaulē Latvim ir lielākā atbildība par latviešu mākslas tradiciju sargāšanu un tālāko attīstību. Latvija aktīvo darbinieku vidū ir samērā daudz mākslinieku, kas reprezentēja Latvijas mākslu vēl neatkarīgās valsts laikā. Daudz šo tradiciju uzturēšanai palīdz arī materiālais atbalsts, ko sniedz latviešu inteliģences un saimniecisko aprindu pārstāvji.

Vērtējot pēdējo Latvja izstādi, divi jautājumi, šķiet, ir visvarīgākie: pirmkārt, vai mūsu māksla uzrāda pietiekamu vitālitāti, vai arī tā ir iestigusi profesionālā rutīnā. Otrkārt, vai mākslinieku sniegums ir latvisks un vai Latvis apmierina latviešu mākslas prasības. Atbildot uz pirmo jautājumu, varam droši teikt, ka par sastinguma draudiem mums nav jābaidās. Vairums mākslinieku vēl vienmēr meklē izteiksmes līdzekļus, arī tematikas un materiālu izvēle mainās. Dažu mākslinieku sniegumi pēdējos piecos, sešos gados pat tik tālu mainījušies, ka grūti saskatīt normālu evolūcijas gaitu. Mērniece, Arija Ozola, arī Ķikauka, Dzeguze, Kerāns — pat Langenfelds pēc ilgiem meklējumiem, šķiet, ir atraduši ļoti labu un sev piemērotu izteiksmes vidi.

Jautājums par latviskumu mākslā jau ir daudz grūtāk apsverams. Tradicionālā mākslā, kur mākslinieka mērķi viegli saskatīt, radošo izteiksmes spēku nav grūti atdalīt no techniskām radīšanas procesa problēmām. Bet arī tad vērtēšanas process bieži ildzis desmitiem, pat simtiem gadu. Arī neatkarīgās Latvijas mākslā varējām samērā viegli izvērtēt lokālas mākslas parādības. Iemīļotākie mākslinieki piederēja zināmiem nogrupējumiem, mums bija „Purvīša skola", ko galvenokārt veidoja vecmeistara skolnieki. Tāpat mums bija skaidri izteikta „Tones skola" ar daudz talantīgiem sekotājiem. Varēja runāt arī par „Ubāna skolu". Atsevišķu mākslas darbu vērtēšana nesagādāja grūtības, vienalga no kāda viedokļa skatoties.

Pašreizējos apstākļos izvērtēt latviskumu ir daudz grūtāk daudzo iespējamo svešo ietekmju dēļ. Neviena Eiropas tauta nekad nav dzīvojusi pilnīgā garīgā izolācijā, arī mūsu archeoloģisko un etnografisko mākslu ietekmēja svešzemju tiešie iespaidi. Mode, kas rotaslietās valdīja Zviedrijā, teiksim, 11. gadsimta sākumā, savus piecdesmit, sešdesmit gadus vēlāk kļuva populāra Kursā, vēl gadus desmit vēlāk Zemgalē un Latgalē. Tikai speciālists spēj atšķirt importēto

(Turpinājums 9. lp.)

SVĒTDIEN, 1977. G.
3. APRĪLĪ PL. 18.00
SV. ANDREJA BAZNĪCĀ
SV. ANDREJA EV: LUT.
DRAUDZES KOŖA

SV. ANDREJA EV. LUT.
DRAUDZES KORIS TORONTO

25 gadu jubilejas
KONCERTS

Diriģents: Arvīds Purvs

Piedalās:
Anita Rubene — soprāns
Anita Rundāne — ērģeles
Alberts Vītols — baritons
Sieviešu ansamblis
Pūtēju kvintets
Stīgu orķestris

Ieeja $6.-, studentiem un pensionāriem $4.00.
Bērniem ieeja brīva.

Pret nepatiesiem apvainojumiem

DV KANADĀ 27. DELEGĀTU SAPULCES NOBEIGUMS

DV Kanadā 27. delegātu sapulces otrā dienā, kad galvenokārt pārrunāja turpmākās darbības jautājumus, konsuls Dr. E. Upenieks aicināja ņemt vērā reālitātes. Trimdā aizvadītajos 30 gados esam piedzīvojuši vairākas vilšanās mūsu nacionālpolitiskajos centienos okupētās dzimtenes labā. DV organizācijas turpmākajā darbā apstākļiem dzimtenē pievēršama vēl lielāka uzmanība un mērķtiecīgi jāstrādā, jo mūsu tauta okupācijā pārdzīvo smagu morālu krizi. ASV prezidenta maiņā Dr. E. Upenieks saskatīja cerības, kas zināmā mērā varētu labvēlīgi ietekmēt arī mūsu tautas likteni.

Edmontonas DV nodaļas delegāts O. Kļavenieks atgādināja, ka šoruden paiet 100 gadu kopš pēdējā neatkarīgās Latvijas valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa dzimšanas, ko 4. septembrī vajadzētu atzīmēt ar attiecīgiem atceres sarīkojumiem. Delegātu sapulce ierosinājumu atbalstīja. Ilgākas pārrunas radās par DV Kanadā valdes jaunatnes daļas darbību. Šīs daļas vadītājs Dr. V. Gulēns lasījis referātus un teicis svētku runas, pētījis nākotnes darbības iespējas, it īpaši jaunatnes iesaistīšanai DV organizācijā, kam kalpojusi arī daļa no 2. Nākotnes semināra. Viņš uzsvēra latviešu skolu, 2x2 kursu, LNJAK un Jaunatnes dziesmu svētku nozīmi. „Ja nebūtu atbalstīta Daugaviņa, vai Edvīns Kalviņš te sēdētu?" jautāja runātājs, izceldams jaunatnes latviskās darbošanās nozīmi.

J. Grodnis norādīja, ka jaunatnes audzināšanu pārņem vidējā paaudze 2x2 nometnēs, Mičigenas kursos u.c. Šī audzināšana ir atšķirīga no mūsu nacionālo organizāciju nostājas. O. Ieviņš iebilda arī pret īpaši rīkotiem jaunatnes dziesmusvētkiem, kas veicina jaunatnes atdalīšanos no vecākās paaudzes. Viņš minēja, ka plānotā Amerikas latviešu ģimnazija „var iznīcināt Mintseres latviešu ģimnaziju", kuŗai ir daudz lielāka nozīme nekā varbūtējai ģimnazijai ASV, kuŗu apmeklētu tikai ASV un Kanadas latviešu jaunieši, kas runā angliski un to turpinās arī jaunajā ģimnazijā, kamēr Minsterē, kur saplūst jaunieši arī no citām Eiropas zemēm un aizjūras, tie var saprasties vienīgi latviešu valodā. G. Brikmanis norādīja, ka jaunieši ik gadus atbalstīti ar ievērojamiem naudas līdzekļiem, bet tiem nav bijis seguma. Naudas devējas organizācijas jaunatne aizmirst. Atbalstāmi tikai tie jaunieši, kas pierādījuši, ka sabiedrisko darbu vēlas strādāt. Jautājumā vēl izteicās vairāki runātāji — Imants Purvs, A. Kalviņš, P. Vasariņš, E. Krūka. Anete Bencone prasīja skaidrāku definējumu ziedojamām summām: „Man 10 dolari ir liela nauda, citam 100 dol. — maza!"

Ilgāku laiku sapulce veltīja arī ārējās informācijas darbam, ko veic šīs daļas vadītāja palīgs V. Cinis. Pagājušā gadā lielākais darbs veltīts visu konfesiju garīdznieku informēšanai, piesūtot Latviešu nacionālā fonda Zviedrijā (LNF) un Latv. ev. lut. baznīcas izdevumu angļu valodā — Šīs drupas apsūdz, ar autentiskiem materiāliem par Latvijas baznīcu izpostīšanu un reliģijas apspiešanu. Nosūtītas pateicības vēstules 10 parlamenta locekļiem, kas parlamentā pieminējuši Pad. savienības nepārtrauktu Helsinku konferences nolīguma pārkāpšanu pret cilvēku tiesībām. E. Treilons norādīja uz akciju pret bij. latviešu karavīriem ASV, kur Maskava cenšas viņiem piedēvēt vainu kaŗa noziegumos. Apsūdzētie amerikāņu presē un sabiedrībā jau notiesāti, pirms viņu vaina pierādīta. Patiesības fonds jāsauc īstā vārdā un jāgādā, lai DV nodaļās tajā varētu iemaksāt naudu patiesības aizstāvēšanai. Izņemot LNAK, līdz šim šeit nav bijušas vietas, kur naudu iemaksāt.

Arī O. Ieviņš uzsvēra, ka Patiesības fonds steidzīgi atbalstāms. Jāaizstāv latvieši, kas cieš nepatiesi. Dr. V. Gulēns piebilda, ka tā nav politiska akcija, jo, ja apvaino, jāaizstāvās. E. Krūka ierosināja iemaksāt Patiesības fondā 1000 dol. V. Hāznera atbalstam, kam delegāti vienprātīgi pievienojās. Savu personisko ziedojumu Patisības fondam pieteica arī N. Brasliņš, bet A. Čivželis izrakstīja 100 dol. čeku.

Pārrunu turpinājumā T. Kronbergs norādīja, ka ar kultūru vien savu valsti un tautas brīvību neatgūsim. Mums jauniešiem jāatgādina, ka Tautas atmodas laikā jaunie latviešu darbinieki bijuši arī politiski darbinieki. DV Kanadā valdes priekšsēdis G. Brikmanis savā nākotnes darba plāna projektā bija ierosinājis iedzīvināt visu iespējamo informācijas materiālu apzināšanu, lai tos piesūtītu Kanadas parlamenta locekļiem jautājumos, kas skar mūsu apspiestās tautas un okupētās dzimtenes likteni un notikumus. K. Zenaitis savukārt uzsvēra pateicības vēstuļu lielo nozīmi parlamentāriešiem, kas iestājušies mūsu apspiestās tautas labā.

Par V. Muižnieka lietu, kuŗā DV ASV un DV Kanadā lēmumi bija atšķirīgi, jautāja O. Ieviņš, kādēļ abu zemju valžu starpā nav notikusi sazināšanās? Jautājumā izteicās vairāki runātāji. Sapulcē bija klāt arī DV ASV pārstāvis, DV Ņujorkas apvienības priekšnieks K. Kitners un ASV vanadžu priekšniece Anita Utināne, bet viņi nebija pilnvaroti par DV ASV lēmumu runāt. DV Manitobas un Edmontonas nodaļas bija izteikušas ieskatu, ka DV ASV valdes lēmums bijis pārāk sasteigts, nepārbaudot apstākļus.

Lai iemūžinātu latviešu karavīru dziesmas, kādas komp. Imanta Saksa aranžējumā ir jau apm. 50, delegātu sapulce atbalstīja kultūras daļas ierosinājumu izdot šo dziesmu nošu grāmatu. Izdošanu kārtos DV KV ar DV vīru kori Kanadā. Uzdeva DV KV Latvijas brīvības fondā iemaksāt vēl 500 dol. (E. Robežgruntnieka ierosinājums).

Apspriežot DV KV 1977. gada budžeta projektu (R. Britāls), to pieņēma 5400 dol. apmērā, paredzot jaunatnes atbalstam 1000 dol.

Nākotnes darbības jautājumu apspriešanu lielā mērā atvieglo līdzšinējā valdes prsēža G. Brikmaņa sastādītie ierosinājumi, ar kuŗiem delegāti varēja iepazīties jau iepriekš un kuŗos bija skarts visu DV KV daļu turpmākais darba plāns. Tāpat visām DV nodaļām un Kopām Kanadā bija izsūtīts pagājušā gada darbības pārskats ar 32 lappusēm, kur savus ziņojumus bija snieguši DV KV daļu vadītāji un visas DV nodaļas un kopas.

ASV vanadžu priekšniece Anita Utināne atvadoties sirsnīgos vārdos pateicās Kanadas vanagiem un vanadzēm par laipno uzņemšanu, tāpat DV vīru korim Kanadā par jauko sniegumu koŗa 10 gadu darbības atceres sarīkojumā, un Patiesības fonda valdes vārdā par DV Kanadā stingro nacionālo stāju.

Delegātu sapulces nobeigumā DV Kanadā valdes jaunais priekšnieks V. Plūdons pateicās par dāvāto uzticību, bet beigu vārdus teica bij. DV KV priekšsēdis G. Brikmanis, sevišķi izceļot labo sadarbību savā darbības laikā, nobeigdams atvadvārdiem: „Uz redzēšanos!"

Sapulci beidza ar Daugavas Vanagu dziesmu. —ls—

Pēc ievēlēšanas par DV Kanadā valdes priekšsēdi, līdzšinējais DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Varimants Plūdons (attēlā pa labi) nodod DV Toronto nodaļas nama atslēgas jaunajam priekšsēdim Z. Akotam. Apakšējā attēlā LNJAK valdes priekšsēde Maija Baruša sveic jauniešu vārdā DV delegātu sapulces dalībniekus. Pie galda no kreisās: DV Toronto nodaļas priekšsēdis Z. Akots, DV Toronto nod. deju kopas Daugaviņa vadītājs E. Kalviņš un DV KV saimniecības daļas vadītājs A. Šterns. Foto: J. Liģers

DAINAS KORIS

Jūs aicina apmeklēt

TAUTAS DZIESMU KONCERTU

26. martā, precīzi pl. 7 vak.

Lietuviešu centrā — College ielā 1021

Diriģēs ALMA SKUDRA-KĀRKLIŅA un VIZMA MAKSIŅA

Solo: DACE KĀRKLIŅA;

pie klavierēm — MAIJA BARUŠA

Pēc koncerta SAVIESĪGS VAKARS

A. Jansona deju kapella

Biļetes iepriekš pārdodamas un galdiņi rezervējami pie koristiem. Ieejas maksa — koncertā $4.00; visam vakaram $8.00. Invalidiem, pensionāriem, studentiem koncertā puscena. Bērniem ieeja bez maksas.

Auto novietošana Nelsona laukumā Gladston ielā, dienvidos no College ielas.

Pateicība

Izsakām sirsnīgu pateicību mācītājam Ivaram Gaides kungam, ērģelniecei Editei Ozola kundzei, kā arī visiem draugiem par ziediem un līdzjutību mūsu māmiņas ELZAS VĪTIŅAS izvadīšanā pēdējā gaitā.

Astrida Vītiņa,
Erna Gaiķis ar ģimeni.

Modes skate

„Mode 77"

1977. g. 11. aprīlī, plkst. 2 pēcp. un pl. 7 vak.

Sv. Andreja bazn. zālē, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Toronto.

Ieeja: $3.00; pensionāriem un skoln. $2.00.

Rīko Gaujas (14.) gaidu vienība

Atbalstāms Patiesības fonds

(Turpinājums no 2. lp.)

decembrī, t. i. pēc 2. Pasaules kara beigām, un tāpēc, saprotams, nevar nest nekādu atbildību par vienu vai citu notikumu Latvijas territorijā 2. Pasaules kara laikā, kas bija svešu varu okupēta un pārvaldīta. CV arī noraida visus tos apvainojumus, kas atsevišķi vērsti pret DV organizāciju bijušo CV priekšsēdi Vili Hāzneru, kas ir plaši pazīstams kā izcils karavīrs un nacionālpolitisks darbinieks.

CV aicina zemju valdes, nodaļas, apvienības un kopas, kā arī ikvienu citu ar ziedojumiem atbalstīt ASV pērngad oktobrī nodibināto Patiesības fondu. CV arī aicina zemju valdes, tāpat nodaļas, apvienības un kopu vienības darīt iespējamo, lai jo sekmīgāk īstenotu pērn sākto un PBLA valdes vadīto Pad. savienībā nonāvēto vai citādi iznīcināto Latvijas pilsoņu apzināšanu un reģistrēšanu par laiku, sākot ar 1940. gadu.

Pašreizējā laikā vēl jo svarīgāka ir mūsu organizācijas rīcība politiskās informācijas laukā. Mūsu organizācijas 132 nodaļām, apvienībām un kopām 12 zemēs ir šajā ziņā tāda iespēja kā reti kādam citam. Tāpēc CV aicina un sagaida, lai ikvienā nodaļā un apvienībā tiktu izraudzīts informācijas nozares vadītājs un lai tiktu izveidotas informācijas darba grupas. Panākumus dod arī tiešu sakaru uzņemšana ar presi un citiem publicitātes veidiem.

Izsakot pateicību visiem vanagiem, vanadzēm, mūsu darbu darītājiem un vadītājiem aizvadītā darba gadā, DV CV priekšsēdis J. Frišvalds saka: „Strādāsim tālāk; mūsu darbi tautas kodolam un mums pašiem trimdā ir vajadzīgi!"

Pārvēlot valdi, par DVF valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo L. Rumbu; par valdes locekļiem (minot arī vēlāk konstruēšanās sēdē sadalītos pienākumus): G. Rītiņu — priekšs. vietnieks un saimniecības daļas vadītājs; L. Ceriņš — sekretārs un biedrzinis; J. Miezītis — kasieris un saimniecības daļas vad. palīgs; J. Ranka — administratīvās daļas vadītājs; A. Freimanis — kultūras un sporta daļas vadītājs; I. Pālītis — aprūpes un iekšējās informācijas daļas vadītājs; G. Tamsons — ārējās informācijas daļas vadītājs; M. Ķeņģe — vanadžu daļas vadītāja. Par jaunatnes daļas vadītāju pieaicināja pirmo kandidātu Juri Uijertu, jaunās paaudzes darbinieku.

Revīzijas komisijā ievēlēja: J. Tauriņu, J. Līdaku, Kurzemnieku, K. Šneideri, R. Koškinu un V. Liepiņu.

A. L.

ASV prezidents Kārters ar dzīvesbiedri drīz pēc stāšanās amatā pieņēma ārlietu diplomātisko misiju šefus. Attēlā Latvijas sūtniecības vadītājs Vasingtonā Dr. A. Dinbergs ar dzīvesbiedri pieņemšanā Baltajā namā.

Jaunā paaudze politiskā darbā

LATVIEŠU NACIONĀLĀS PADOMES LIELBRITANIJĀ SESIJA LONDONĀ

Jaunievēlētās Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā šīgada sesija izcēlās ar savu ļoti rosīgo darba sēdes norisi, ar jaunās paaudzes locekļu ievēlēšanu atbildīgos amatos un — arī ar to, ka tajā piedalījās visi padomes 25 locekļi. Sesijas beigās pieņēma vairākus atzinumus par latviešu nacionālpolitisko darbu.

Sesiju DVF namā atklāja prezidija priekšsēdis A. Abakuks, bet ar svētbrīdi ievadīja padomes loceklis mācītājs J. Jurģis. Centrālās vēlēšanu komisijas ziņojumu sniedza J. Ranka. Par sesijas vadītāju ievēlēja Nikolaju Bisenieku, par viņa vietnieku Gunāru Tamsonu; protokolētājas — Dzidra Purmale un Rita Jefimova (jaunākās paaudzes locekles). Rezolūciju komisijā — J. Andrups, M. Ausala un A. Liepiņa.

Sesijas dalībniekus uzrunāja Latvijas lietvedis T. V. Ozoliņš, izteikdams gandarījumu, ka starp padomi un Latvijas sūtniecību aizvien bijusi vislabākā saskaņa. Lietvedis pieskārās arī starptautiskām politiskām problēmām, sevišķi uzsverot katra latvieša pienākumu iet talkā organizācijām, kas vāc apsūdzības materiālus Belgradas konferencei, kur apskatīs Pad. savienības Helsinku nolīguma pārkāpumus. Sesiju sveica DV priekšnieks J. Frišvalds, kas tagad ir padomes loceklis, ev. lut. baznīcas pārvaldes Lielbritanijā vārdā mācītājs J. Jurģis un Latviešu katolu biedrības priekšsēdis J. Kalviškis. Bija arī vairāki rakstveida apsveikumi.

Par padomes līdzšinējā sastāva darbu aizvadītajos 4 gados ziņoja prezidija priekšsēdis A. Abakuks. Sagatavoti vairāki memorandi britu valdībai gan atsevišķi, gan arī kopā ar citām apspiestām tautām. Pagājušos gados vairāku citu zemju latviešu centrālo organizāciju pārstāvji apmeklējuši Angliju, kas atvieglinājis kopējo pasākumu īstenošanu. Nozīmīgākais notikums bijis satikšanās ar Vladimiru Bukovski un ziņu iegūšana par Gunāru Rodi. Latviešu dzīvē Lielbritanijā valdījusi rosība. Sevišķi atzīmējama Daugavas vanagu uzņēmība. Vislielākā vērība veltīta ārējās informācijas darbam un 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku sagatavošanai. Anglijas valūtas krišana un inflācijas pieaugums stipri apgrūtina dziesmu svētku budžeta sastādīšanu. Izglītības nozarei rūpes sagādā mazais skolas vecuma bērnu skaits, kas visā Anglijā ir 82. Dažas ģimenes dzīvo arī pārāk tālu no lielākajiem latviešu centriem, lai bērni varētu latviešu skolā mācīties. Ierosināja sagatavot latviešu valodas mācības kursu skaņu lentēs pašmācībai un mājmācībai.

Par Baltiešu padomes darbu ziņoja M. A. Zariņa. Ar šo gadu prezidē lietuvieši. Anglu-poļu biedrība aicinājusi baltiešus piedalīties karalienes „sudraba valdīšanas" jubilejas sarīkojumā 7. jūnijā ar koriem un tautas deju kopām. Latvieši piedalīsies ar Londonas latviešu kori un tautas deju kopu. Par jaunatnes pasākumiem ziņoja jaunatnes padomes priekšsēdis I. Kažociņš. Pārrunas skāra arī Latvijas okupantu organizētie vasaras kursi Rīgā un Turku. Somijā. ELJA Anglijas nodaļas priekšsēdis Mārtiņš Dāle pastāstīja arī par jauniešu kongresa rīkošanu Anglijā.

LNPL jauno budžetu apstiprināja 4250 angļu mārc. apmērā.

Ar visām balsīm par prezidija priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo Augustu Abakuku. Prezidijā: N. Bisenieku (17 balsis), M. A. Zariņu (17), J. Ranku (15), J. Andrupu, Andri Abakuku un Gunāru Abakuku (visiem 13 balsis). Prezidija darbības sekmīgākai veikšanai ievēlēja 6 vietniekus: A. Griguli, Z. Daškevicu, P. Reinhardu — līdzšinējos prezidija locekļus, bet no jauna — G. Tamsonu, Dz. Purmali un I. Lūsi. Līdz ar to padomes prezidija darbā iesaistīti 5 no jaunās paaudzes ievēlētajiem locekļiem; sesto — R. Jefimovu — ievēlēja revīzijas komisijā. Visi jaunās paaudzes pārstāvji dzīvi piedalījās pārrunās, nāca ar ierosinājumiem un arī — kritiku.

Divu dienu sesijas nobeigumā 20. februārī pieņēma vairākus atzinumus: Latviešu nacionālpolitiskie centieni ciešāk piesaistāmi cilvēka tiesību kustībai. Centrālajām organizācijām sniedzamas ziņas par cilvēka tiesību pārkāpumiem okupētajā Latvijā (šķēršļi ģimeņu apvienošanā, kustības brīvības un informācijas izplatīšanas ierobežojumi u.c.). Tāpat pagātnē notikušo terrora aktu un masu slepkavību dokumentēšana ir katra latvieša steidzīgi veicams nacionāls pienākums. Nacionālpolitiskā darbā jābalstās uz starptautiski atzīto faktu, ka Latvijas valsts ir militāri okupēta. Lai veicinātu latvisku audzināšanu un izglītību, veicama skolas vecuma bērnu apzināšana, jaunu skolotāju reģistrēšana un sagatavošana. Latviešu skolu un mājmācības darba sekmēšanai pie LNPL izglītības nozares izveidojama lietotāju komisija. Latviešu dziesmu svētkiem jābūt par visas latviešu tautas nacionāliem svētkiem, tādēļ 4. Eiropas latviešu dziesmu svētki Londonā aktīvi jāatbalsta ikvienam latvietim. Jākāpina aktīvitāte sadarbībai ar britu organizācijām un presi, informējot par Gunāru Rodi un citiem pārliecības dēļ vajātiem latviešiem. LNPL iestājas PBLA Brīvības fondā un aicina tautiešus atbalstīt šo fondu ar dalības naudas iemaksām vai novēlējumiem testamentos.

Pēc sesijas jaunais prezidijs sanācējās uz savu pirmo sēdi, sadalot pienākumus: prezidija priekšsēdis Augusts Abakuks, viņa divi vietnieki — J. Andrups un J. Ranka, kultūras nozares vadītāja M. A. Zariņa, vietniece — Z. Daškevica, izglītības noz. vadītājs — A. Grigulis, vietniece — Dz. Purmale, informācijas nozarē — vadītājs J. Andrups, iekšējā informācija — J. Ranka, ārējā (starptautiskā) P. Reinhards, ārējā (sakari ar citu apspiesto tautu organizācijām) G. Tamsons, tehnisko lietu kārtotājs — Andris Abakuks. Jaunatnes nozares vadītājs — Gunārs Abakuks, vietnieks Imants Lūsis, administratīvā nozarē — vadītājs N. Bisenieks, vietnieks Augusts Abakuks.

A.L.

Tautas pagātne ģimnazistu stāstos

TORONTO LATVIEŠU TAUTAS AUGSTSKOLAS ĢIMNAZIJAS AUDZĒKŅU VAKARS

Kādreiz Toronto latviešu ģimnazijas gadskārtējo sarīkojumu martā sauca par talantu vakaru, bet radās iebildumi, ka skolas audzēkņi rādot mācību laikā apgūto, ne jau kādus īpašus talantus, un tā šos vakarus it necili sāka dēvēt par audzēkņu vakariem. Noklausoties 13. marta pēcpusdienā Latviešu namā ģimnazistu sniegumu, bija jāatzīst, ka tomēr ģimnazijas saimē ir it jauki talanti, īpaši mūzikā apdāvināti jaunieši. Lai piemin. Raitis Freimanis, 2. kl. audzēknis, kas iepriecināja ar savu klavieru kompoziciju Ķēniņa pils un Rita Liepiņa, 2. kl., ar Zvaigžņu staru. Darba kvalitātes izvērtējumu atstāsim mūziķu ziņā, tomēr ir slavējama pati iedrīkstēšanās.

Ar šo mācību gadu ģimnazija lielāku vērību pievērsusi mūzikāli apdāvināto audzēkņu piesaistīšanai dažādās aktīvitātēs. Tur liels nopelns ģimnazijas okķestra vadītājam brīvmāksl. V. Griķim, kā arī jaunajai skolotājai Arianai Liepiņai par nodibināto atsevišķo klašu ansambļiem, kas it jauki nodziedāja vairākas tautasdziesmas koklētāju pavadījumā.

Labi sagatavoti un interesanti bija arī audzēkņu īsreferāti, sagatavoti mācību stundās. 2. kl. audzēknis Marģeris Kravis iepazīstināja ar bezbailīgajiem vikingiem, kuru drosmīgie sirojumi likuši trūkties par lielām un spēcīgām kaimiņzemēm. Par Baigo gadu runāja 1. kl. audz. Ilze Ezergaile, apcerot tautas noskaņojumu svešajai varai ienākot, piespiedu tautas vēlēšanas un sākto tautas iznīcināšanas plānu. Par latviešu darba prieka tikumu stāstīja Sandra Kuze, 1. kl. audzēkne. Jāizceļ viņas skaidrā izteiksme, kaut arī dažus negludumus izrunā būtuderējis novērst. Zaiga Pērkone, 3. kl. audzēkne, it jaukā valodā pastāstīja par seno latviešu koloniju Tobago. Visvairāk patika 3. kl. audzēkņa Paula Legzdiņa stāstījums par Draudzīgo aicinājumu. Tas tiešām kvalitātīvi pārspēja daudzas iepriekšējos gados Draudzīgā aicinājuma dienā dzirdētās skolas audzēkņu runas, tāpēc jābrīnās, vai nebūtu bijis derīgāk šo runu pataupīt nākamai Draudzīgā aicinājuma dienai. Ne tikai saturs bija daudz pilnīgāks par kailo faktu daudzkārtējo pieminēšanu, bet arī brīvā runa, kur runātāja skats pārslīdēja klausītājiem, atraisījies no konspekta lapas, liecināja par jau apgūtu runas māku. Jāpiemin, ka vairāk vai mazāk brīva runa bija ikvienam referentam.

Zinta Briede 1. kl. audzēkne, pastāstīja par darbu citu labā. Jāslavē viņas ļoti skaidrā dikcija un brīvā stāja. — Liekas, vislabākie runātāji bija ģimnazijas drāmatiskā pulciņa audzēkņi, kas režisora H. Miķelsona vadībā mācījušies izteiksmi un drosmi.

(Turpinājums 18. lp.)

Sidrabene
MEKLĒ
KAFEJNĪCAS NOMNIEKU
Zvanīt (vakaros)
M. Blūmam 783-2153

LNAK padomes sesija apriļa beigās

LNAK valdes sēdē 16. martā DV namā galvenokārt bija apspriežami jautājumi sakarā ar tuvojošos gadskārtējo LNAK padomes sesiju, kas notiks 30. aprīlī un 1. maijā Latviešu namā Toronto. To ievadīs ar svētbrīdi sestdien, 30. aprīlī, pl. 9 no rīta, ar turpinājumu pl. 10 otrā dienā. Būs apspriežami 16 punkti, ar amatpersonu ziņojumiem, debatēm par aizvadītā gada darbību, statūtu grozījumiem, valdes priekšsēža, valdes locekļu un revīzijas komisijas vēlēšanām un 1977. g. budžeta pieņemšana. Pārrunās arī turpmākās darbības plānus.

Par PBLA referēs V. Upeslācis un Dr. A. Šteins (Latvijas brīvības fonds), politisko informāciju — Dr. L. Lukss, par darbību kultūras laukā — Inta Purva, izglītības — J. Mežaks, jaunatnes — Imants Purvs.

Sēdes gaitā I. Alksnis iepazīstināja ar paredzētajiem statūtu grozījumiem, kurus apspriedīs LNAK sesijā. Tajos paredzēts, ka līdzšinējo 9 valdes loc. vietā ievēlami 11. Valdes sastāva palielināšana motivēta ar paplašinātiem LNAK uzdevumiem, kā arī palielināto jaunās padomes sastāvu. Statūtu grozījumi paredz piešķirt balstiesības arī LNAK nozaru vadītājiem jautājumos, kas skar viņu nozares darbu.

Organizācijām darbības pārskati iesūtāmi, tāpat pārstāvji padomē piesakāmi līdz 26. martam, rakstot uz LNAK biroja adresi. Kasieris K. Tannis iepazīstināja ar valdes izstrādāto budžeta projektu, kas sabalandzēts ar 21.000 dol., operātīvajam budžetam paredzot 13.600 dol. Galvenie ienākumi paredzēti no LNAK dalības maksām un ziedojumiem. Izdevumos 2.500 dol. paredzēts skolām un jaunatnei, 2.500 dol. kultūras darbam, 1.800 dol. Latvijas brīvības darbam (1100 dol. jaunatnes pasākumu sekmēšanai, 500 dol. skolu fondam u. c.K. Tannis arī informēja, ka LNAK mūža dalībnieku skaits pieaudzis uz 271 personu. Jaunie Nākotnes fonda dalībnieki ir Alma Zariņa - Mača, Marija Beņķīte (Lauriel, Ont.), Irma Andersone un Jānis Strautmanis (Sv. Katrīnās) un Irene Ezergaile (Skarboro). Fondā tagad ir 28.000 dol. Kultūras fonda gadskārtējā ziedojumu vākšanas akcijā izsūtīti 4300 aicinājumi. Līdz 15. martam bija atsaukušies 211 ziedotāji ar 4493 dol.

Lielu daļu sēdes laika aizņēma PBLA padomes jautājuma apspriešana. J. Grodnis ieskatīja, ka PBLA darbs veicams uz plašākas bazes. Viņš par šo jautājumu runājis arī ar PBLA priekšsēdi Dr. I. Spilneru Latviešu dienu laikā pērngad Toronto un domāja, ka tas būtu pārrunājams arī nākošā LNAK padomes sesijā. Jautājumā izteicās arī T. Kronbergs, V. Upeslācis, J. Mežaks, V. Joma, A. Rāviņš u. c. Debašu rezultātā valde atzina, ka J. Grodņa ierosinājums būtu tuvāk pētījams.

Politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss atgriezās pie laikrakstā Toronto Sun 25. februārī publicētā raksta, kurā kļūdaini bijis minēts, ka Belgradas konferencei domātie Pad. savienības apsūdzības materiāli, kas iesniegti Kanadas ārlietu ministrijai, it kā būtu nodoti Pad. savienībai. Šinī jautājumā bijusi sazināšanās ar attiecīgām iestādēm, kur bažas izrādījušās nepamatotas.

Saimniecības nozares vadītājs A. Rāviņš minēja, ka Toronto latviešu kreditsabiedrības apgrozījumi jau pārsnieguši 10 milj. dolaru. Grūtības kreditsabiedrības darbā rada telpu jautājums, jo tagadējās telpas kļuvušas par mazām. Pēc iepriekšējām kalkulācijām telpu jautājums pašreizējos apstākļos Latviešu namā nav atrisināms, kādēļ apsveŗama galvenā biroja pārcelšana plašākās telpās. Iecerētam latviešu pensionāru namam, kurā eventuāli varētu novietoties kreditsabiedrības galvenais birojs, nav vairs stingra atbalsta. Nav novārtā atstājama līdzšinējā Latviešu nama pārbūves ideja, kas būtu tuvāk pārrunājama kādā no nākošajām LNAK sēdēm.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva norādīja uz Dainas koŗa koncertu 26. martā, kas sakrīt ar koŗa diriģentes Almas Skudras - Kārkliņas dziesmu druvā aizvadītajiem jubilejas gadiem. Šī jautājuma izkārtošanu no LNAK puses uzticēja sekretārei Monikai Jonānei. Kultūras fonda priekšsēža J. Mežaka ierosinājumā valde par referenti humanitārās un sociālās zinātnēs apstiprināja Elfrīdu Ezeru, preses nozarē Maksi Čulīti un Aleksandru Kundrātu, mūzikas — Martu Tūteri-Kundrāti — paidagoģijas — Jāni Ozolu, teātra — Hugo Mikelsonu, daiļamatniecības — Veltu Vilsoni. — rakstniecības — Ingrīdu Vīksni un tēlotājā mākslā Jāni Zuntaku.

Jaunatnes nozares vadītājs Imants Purvs informēja, ka 18. martā mācību laikā paredzējis apmeklēt TLTA ģimnazijas klases, bet 26. martā ieradīsies TLB sestdienas skolā.

T. Kronbergs un V. Upeslācis sēdes gaitā ziņoja par norisēm 5. Baltiešu vakarā Otavā, par ko jau bija ziņots mūsu laikrakstā. Sēdē bija ieradies arī mākslinieks A. Jaunzems, kas zīmējis metu LNAK atzinības rakstiem.

O. K.

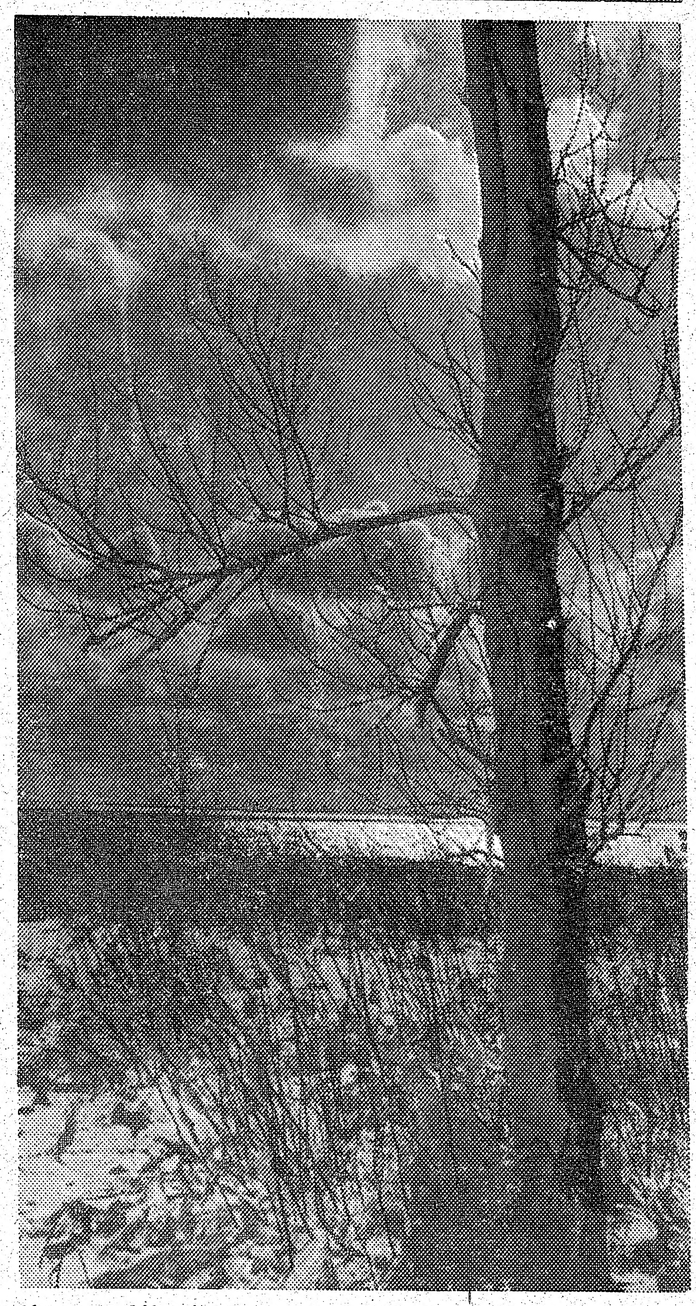

21. martā bija pirmā pavasaŗa diena, kas ieradās ar vētru un sniegu, melniem mākoņiem, pērkonu un skopu sauli. Attēlā — pirmā pavasaŗa diena. *J. Liģera uzņēmums*

Dr. P. Bārdiņš aizgājis mūžībā

Piektdien, 18. marta rītā, miris plaši pazīstamais un iecienītais Toronto latviešu ārsts Dr. Pēteris Bārdiņš, dzimis 1902. g. 22. augustā Vecpiebalgas pagasta Spulgās. Sācis mācīties Vecpiebalgas Greiveru pamatskolā, bet 12. g. vecumā iestājies Cēsu reālskolā. 1919. g. pārliet uz Rīgas pilsētas 1. ģimnaziju. Pēc cītīgas sagatavošanās vasaras brīvlaikā, 1920. g. rudenī kā eksterns iztur izglītības ministrijas abitūrija pārbaudījumus. Pēc medicīnas studijām Latvijas universitātē no 1924. — 1930. g. strādā par rajona ārstu Baldonē, Meirānos, Jaungulbenē un Lubānā. Jau studiju laikā Bārdiņš interesējas par plaušu tuberkulozes apkaŗošanu, iedziļinoties šajā problēmā Dr. N. Vētras vadībā. Lubānā viņš noorganizē tuberkulozes aprūpes punktu. No 1941. — 1944. g. bija Madonas apgabala tuberkulozes apkaŗošanas punkta vadītājs.

Bēgļu laikā Vācijā Dr. P. Bārdiņš kādu laiku vadīja Bišofgrinas tuberkulozes sanatoriju, bet 1947. g. strādāja Manheimā par turienes latviešu nometnes ārstu, līdz izceļošanai uz Kanadu 1949. g. rudenī, strādājot Pestīšanas armijas slimnīcā Gleichenes pilsētā Albertas provincē. Prakses gadus izkalpojis Kalgarijas pilsētas slimnīcā. Pēc ārsta tiesību iegūšanas viņš atgriežas Gleichenā, uzsāk privātpraksi, reizē strādājot arī Pestīšanas armijas un indiāņu slimnīcā. Pēc dzīvesbiedres zaudēšanas Dr. P. Bārdiņš pārcēlās uz Toronto, rūpējoties par savu abu meitu izskološanu. Šinī lielajā latviešu centrā sākās arī viņa sabiedriskā darbība. Viņš uzņēmās arī Toronto Mednieku un makšķernieku kluba vadību, būdams ilgus gadus par priekšnieku. Daudz laika ziedo arī organizatoriskajam darbam. Bārdiņa vadībā iepērk un izveido lauku īpašumu Bērzaini.

Pēc jaunas ģimenes dzīves nodibināšanas dzīvesbiedre Erika atbalsta viņu visās dzīves gaitās.

Dr. P. Bārdiņu sevišķi interesēja latviešu jaunieši, lai tie paliktu latvieši. Vēl 22. janvārī, būdams jau smagi slims, viņš akadēmiskai vienībai Austrums ierunāja skaņu lentē plašu referātu par sava laika jauniešiem un viņu centieniem pēc akadēmiskās izglītības, kā arī aicināja mūsu tagadējo jaunatni neaizmirst, ka esam latvieši, pat demonstrējot arī ārēji. Tā, piem., viņš ierosinājis Mednieku un makšķernieku kluba goda zīmes izgatavot Latvijas karoga krāsās, lai tās atšķirtos no kanadiešu goda zīmēm un paustu, ka esam latvieši. Grūtas slimības mākts, viņš vēlējās, lai izvadīšanā tam atnesot tikai trīs ziedus — sarkanbaltsarkanus, bet — ziediem nolemto naudu izlietot „lietderīgākiem mērķiem".

Kā ārsts Pēteris Bārdiņš bija ļoti izpalīdzīgs. Viņš bija sasniedzams pat nakts vidū. devās arī slimnieku apmeklējumos mājās, ko ne katrs šejienes ārsts labprāt dara. Nelaikis arī nekādu bagātību neatstāja, jo viņš nestrādāja tikai naudas dēl. Kā pašaizliedzīgu cilvēku latviešu sabiedrība viņu paturēs mīļā atmiņā.

Ž. Epners

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurs
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestuvē
125 Broadview Ave.

Trudo pret separātistiem

KAS IR PĪKVISTI?

Pagājušās nedēļas nogalē Kanadas ministru prezidents Trudo žurnālistu konferencē Otavā norādīja, ka nākotnē nesūtīs internacionālās delegācijās Kvebekas pārstāvjus, ja viņi norobežosies no pārējās Kanadas. Kā zināms, tad internacionālajā ūdeņu konferencē Arģentīnā, Marsels Ležērs pārsteidza klātesošos ar apgalvojumu, ka viņš runājot Kvebekas, ne Kanadas vārdā. Tāpat Briseles konferencē franciski runājošiem izglītības ministriem, Džeks Morins atteicies vadīt Kanadas delegāciju un sēdējis pie atsevišķa galda ar Kvebekas karogu.

Prezidents Trudo paskaidroja, ka neviena province nav tiesīga ārpus Kanadas uzstāties atsevišķi, un turpmāk rūpēsies, lai tas nenotiktu — delegācijās neuzņemot tādas personas un konferenču rīkotājiem lūgs neizsniegt atsevišķus ielūgumus.

Šie prezidenta Trudo norādījumi izsauca žultainus komentārus no Kvebekas premjēra Renē Leveska, kas nosauca Otavas liberāļus, t.i. valdību, par provokātoriem un aizstāvēja Kvebekas „Dieva dotās tiesības runāt internacionālās konferencēs tās vārdā."

Šie Kvebekas vadošo valdības locekļu izlēcieni loģiski domājošam cilvēkam ir nesaprotami un neatbildīgi. Kanadas studenti separātistiem jau izgudrojuši jaunu vārdu — pīkvisti — no partijas pirmajiem burtiem PQ (Parti Quebecois).

Šaja pašā laikā Miami,, ASV noticis incidents, kad kāds tūrists uzvilcis Kvebekas karogu un arī ASV 200 g. jubilejas karogu pie savas ar auto velkamās mājiņas. Ar to nav bijuši apmierināti amerikāņu veterāni un ar ātrās tiesas lēmumu korogi novilkti. Otrā dienā kvebekietis atkal uzvilcis karogus, šoreiz ASV virs Kvebekas. Arī tas nav līdzējis, jo ASV karogs bijis labas pastkartes lielumā. Šis gadījums gan nav politiska rakstura, bet radies veterānu aizkarto jūtu uzplūdumā. Viņiem karogs nav tikai drēbes gabals savas nacionālitātes apzīmēšanai, bet tas ir svēts, ar tradicijām saistīts simbols miera un kaŗa laikā, tāpat kā mums. et

Kāda jubileja Ontario

Satiksmes nelaimēs nogalināto skaits mazāks nekā iepriekšējos gados, tomēr Ontario satiksmes nelaimēs 153 nogalināti ar visām drošības jostām.

Skaitļi, kas nodoti atklātībai pag.. nedēļas nogalē, rāda, ka nāves un ievainoto gadījumi ir mazliet vairāk nekā puse no skaitļa, ko valdības eksperti devuši likumdevējiem pirms drošības jostu likuma pieņemšanas Ontario.

Statistika provincē gan arī rāda, ka pēc likuma iedzīvināšanas 76 proc. braucēju lietojuši drošības jostas, bet pēc 6 mēnešiem 64 proc.

ASV statistika rāda, ka Ontario jostu lietotāju skaits pag. g. jūnijā bijis 51 proc.. et

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

T. L. Kred. sab. HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8

T. L. Kred. sab. LONDONAS NODAĻA R. Bērziņa mājā

M A K S Ā

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8,5% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

I Z S N I E D Z

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurs var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St., kā arī spiestuvē 125 Broadview Ave.

(96. turpinājums)

Tema par sveci ir mūžvecs, neatbildēts jautājums, kas sūrstēdams deg cilvēka smadzenēs.

— Nesteidzies! Pacieties! Reiz tu zināsi atbildi dzīves mīklai — to mierina Erna, labestības dvēsele.

* * *

Ir krēslaina stunda. Radio klusi sīc Raimonda Paula melodijas. Liktos, ka mazajā telpā būtu kāds ienācis. Tas apsēdies starp viņiem trim, tēvu, māti un dēlu. Šim sēdētājam ir tāds labestības gaišums, ka istabas krēsla mirdz. Liekas, ka gaismas plankums plestos aizvien lielāks, ietverot tajā vakarētājus. Būvnieks Rieksts ar dēlu Vari nupat ir atraduši viens otru. Ir apspriests nopietns jautājums: vai architektam Varim pieņemt partijas karti vai ne. Labvēlīgā gadījumā ir paredzēta labklājības augšupeja, noraidīgā — slīdēšana lejup.

Jauno architektu māc šaubas. kas ir augstāks — mantiskais labums vai goda vīra sirds. Tēvs domīgi saka:

— Reiz jau tev sākuši to piedāvāt, pats zini, ilgi nevarēsi izvairīties. Tev viņu neatlaidība jāpazīst.

— Jāizņem negoda zīme — atsaucās māte.

— Sauc par godu vai negodu, tā tomēr ir reālitāte, domā tēvs. — Vecais var sarauties kamolā, jaunajam jāizstiepjas, lai dzīvotu.

— Īstenībā mēs jau neviens vairs nedzīvojam, bet vegetējam, — no jauna piebalso māte.

— Dēls, man sāp tās mīlestības, kādā mēs ar māti tevi esam auklējuši. Un tomēr nespējam tevi izraut no savas sirds. Mēs redzam. kaut kur tu ej, solis ir greizs, bet mūsu mutes klusē. Tu neesi vairs bērns, un katrs vīrs zina pats savu ceļu. Esi citādi skolots.

— Man skumji, tēt, ka tu mani nepazīsti, ka man neuzticies. Esmu taču savas mātes bērns.

— Tagad — māte ir partija, kas pāri par to, izdeldējams.

— Tēt, kaut tu zinātu — arī man kaut kas sāp — tuvības trūkums. Tēt, tu zini, kas mums skolā mācīts, kas vēlākā dzīvē dienu dienā kalts un kalts. Bet dzīvojot un vērojot, prāts daudz ko nepieņem. Mums, — jaunajiem, trūkst salīdzinājuma. Bez stiprām paaudžu saknēm, bez pagātnes, mēs jūtamies kā izkāpuši no tukšuma. Esam kā pūka vējā.

— Dēls, pūka sevī slēpj sēklu. Kaut kur tā kritīs un dīgs.

— Ir slikta un laba sēkla. Kāds labums no nezāles vai dadža? Kam prasīt, kam ticēt, kā būt, ja labo apgriež uz kreiso pusi? Tēt, kā tas bija tavā jaunības laikā?

— Mēs cēlām savu valsti. Ar sajūsmu un prieku. Ar sauli sirdī. Pats zini, par to tagad draud Sibirija.

— Arī tagad mums māca, ka mēs kaut ko ceļot.

— Ar asins zīmi — sarkano zvaigzni, dēls. Jūs nojaucat. Visu. Līdz pamatiem. Bet vieta, kur jūs gribat būvēt savu stiprumu, ir irdena, tā nesatur pamatus. Citu apspiešana, citu ciešanas to izalo. Šādai celtnei nav nākotnes. Zinu, par pārdrošiem vārdiem draud izsūtījums. Bet tu vaicāji, es atbildēju. Dēla sejā pēkšņi iesitas sārtums. Vaigu muskuļi noraustās. Neuzticība iedzinusi dziļu ķīli šodienas paaudžu starpā, kas neveicina tuvību, paliekot atvairīgā atstatumā. Tomēr tas saka:

— Mēs nedrīkstam palikt kā neizkustināmi pagātnes robežu stabiņi tautu attīstības ceļā. Ir jāredz un jāspēj novērtēt lietderīgais un nepieciešamais. Nevar mūžu tupēt drupās, pielūdzot pagātni, lai cik tā bijusi gaiša. Nepieciešamība diktē gādāt dzīves telpu cilvēkiem. Vai tu vēlies, lai te mūžam paliktu drupu tuksnesis? Īstenībā mūsu pilsēta bija novecojusi, to vajadzēja pārveidot. Protams, ne tik postīgā un nežēlīgā veidā. Tu gan zināsi, tēt, ka Jelgava savā pastāvēšanas laikā ir vairākkārt nopostīta un atkal atjaunota, ik reizi mainot savu pirmatnējo seju.

— Man ierastais ir mīļš kā labā roka. Veca sirds nepieķeras jaunām pārmaiņām. Daudzas svešas un neizdzēšamas pēdas ir iemītas mūsu zemē, iemītas tautas raksturā. Un dažreiz mēs ar to pat lepojamies.

— Mīlēdami pagātni, mēs nevaram likt tagadnei sastingt nekustībā, atstāt tukšu to vietu, ko esam mīlējuši kā daļu no sevis. Vakardienā iekaldināta tava jaunība, es saprotu, cik grūti ir pārtapt. Tu mīli to, kas tev te kādreiz bijis labs.

—Nē, laikmetu, kas visai zemei bijis labs.

— Padomā, tēt, neviena paaudze nav mūžīga. Lai cik gaiša un varonīga tā būtu bijusi, tā savā laikā aiziet. Lai kā zaudējums sāp, vieta nepaliek tukša. Tāds ir cilvēces ceļš.

— Šī maiņa, dēls, tiek pieņemta bez kurnēšanas, ja paaudžu mūžu un darbu nepārtrauc varmācīgi, bet tas notiek dabiskā kārtā. Šoreiz tas tā nav. Dabiskā kārtā mēs paaudžu gūto labprātīgi nododam pēcnācējiem tālākai veidošanai, pielokot mantojuma pūru ar kaudzi. Tagad brutālā varmācībā izstumtais ir tāda pati drupu kaudze kā šie akmeņi visapkārt, tikai ar to starpību, ka cilvēku drupas ir dzīvas un tām sāp. Tā ir pieveikta un salauzta tauta, kas te stāv savas sagrautās pagātnes drupās.

Tēt, daudz ko mēs nezinām. Kaut kas mums tīši tiek apslēpts. Mēs — jaunie — meklējam kodolu. Tici, tēt, jūsu dēlos un meitās arvien vēl ir dzīva latvieša sirds. Apspiestība nelutina, tā audzē spītu. No ziedēšanas laika līdz rudenim vasara šķiet gara, bet noziedējušā ābele briedina augli. Reiz šis auglis būs nobriedis. Līdz tam mums jāspēj izdzīvot, celt, veidot, strādāt. Nebīsties. Ja Gundārs, Nameja jaunākais, caur veciem aizmirstiem rakstiem atrada ceļu uz tautu, arī mēs to atradīsim, jo esam Gundāra Nameja cilts. Tici, tēt, tā sēkla, kuŗu sēs nākotnes jaunietis, būs tīra sēkla. Lai noput un pajūk sēnalas, grauds paliks zemē. Es nezinu, vai šī paaudze redzēs jauno zelmeni, bet tāpēc roka nevar būt skopa sējai. Šādā ticībā jaunais šodien strādā, jo tā ir viņu dzīve, viņu bērnu nākotne. Tauta ir bijusi un būs. Šī ticība tautas dzīvošanai ir kā dievlūgsme, tajā ir visa labā sakne. Lai esam naktī, es tomēr jūtu rīta vēsmu uz savas pieres.

— Īstenībā, krātiņā būdami, nevaram dziedāt brīvības himnas. Kaklā iesprūdušais kumoss ir jānorij, vienalga, ar asarām vai bez. Mums šai smagumā būs jānomirst, jaunajiem arvien vēl jādzīvo, — samierinājies un pieguris, piekāpās tēvs. — Tikai paliec latvietis — savas zemes dēls, cilvēks tīru sirdi.

— Paldies, tēt! Un tev, māmuliņ, arvien palikšu rātnais puisītis, ik nokrēslī meklējot patvērumu pie tevis.

— Tā ir liela dāvana, dēls, paldies!

Tā smagi iesāktā saruna beidzās gaišā noskaņā, ģimenei saliedējoties ciešā kopībā. Raimonda Paula melodijas arvien vēl klusi sīca, un tas neatveŗamais gaišums, kas neredzot bija ienācis un apsēdies starp tiem, palika tur visu vakaru, līdz māte ierunājās:

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu pensionāru apvienības 17. marta sanāksmē 126 dalībnieki noskatījās divas kultūrfilmas par Havajas salām un Anglijas dārziem. 31. marta saietā M. Kociņa nolasīs A. Kiršas referātu Ziedoša ābele un cilvēka dzīve. Normēto pensionāru īres dzīvokļiem no iepriekš reģistrējušamies 130 pensionāriem pārreģistrējušies 54.

● Sv. Andreja draudzes Sidrabenes pēcpusdienā 20. martā piedalījās 80 vecāki un nometnes vadītāji. Māc. J. Cālītis iepazīstināja vecākus ar šās vasaras nometnes komandantu Andri Lagzdiņu un pārējiem vadītājiem, kā arī notika pārrunas starp vadītājiem un vecākiem par nometnes programmu dažādiem citiem ierosinājumiem. Sidrabenes nometne darbosies no 10. jūlija līdz 21. augustam, līdztekus risināsies sporta skola no 7.—21. augustam un latviski nerunājošo bērnu nometne no 7.—21. augustam. Bērnu svētki paredzēti 24. jūlijā, bet nometnes sporta svētki — 14. augustā. Draudzes dāmu komitejas izkārtojumā pārdeva dažādus drēbju materiālus un pašceptu rupjmaizi un tortes, kas deva 600 dol. atlikumu Sidrabenes jauncelamās nometnes ēkas atbalstam. Dāmu komiteja arī rūpējās par kafijas galdu.

● Toronto filatelistu kluba sanāksmē 13. martā bija ieradušies 10 marku krāšanas interesentu. Jo dzīvi pirka un pārdeva markas un naudu. Nākamā filatelistu sanāksme 17. aprīlī pl. 2 pēcp. pie sekretāra P. Rudlapa, 117 Westrose Ave. Aicināti veci un jauni krājēji.

● Doktors slimnīcā 18. martā mirusi 75 g. vecumā Ludmila Kurciga. Viņai Toronto paliek dzīvesbiedrs Gothards, meita Lidija un znots Rūdolfs Pētersons un mazdēli Paulis, Raimonds un Mārtiņš, dēls Olģerts un vedekla Ilona Kurciga un mazmeita Māra. Aizgājēju pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem 22. martā izvadīja māc. A. Briedis.

● Ontario etniskās preses apvienības sanāksmē no 11.—13. februārim Hotel Toronto par prezidentu no jauna ievēlēja Vladimiru Mauko un trīs viceprezidentus: Ivanu Boiko (laikraksts Homin Ukrainy), Kenu Mori (The New Canadian) un Džordžu Sladkovski, sekretāru Niku Havriču (Moloda Ukraina) un kasieri V. Matulaiti (Tevišķe Žiburai).

● Dainas koŗa koncerta apmeklētāji automašīnas var novietot ērtā un apgaismotā Nelsona farbikas laukumā, 277 Gladstone Ave. Otrā iela no Latviešu centra uz rietumiem. Automašīnas novietojot pie zāles, publika lūgta nenosprostot ceļu uz baznīcu.

● DV Toronto nodaļas rīkotais Latviešu rīts DV namā Toronto, 20. martā pulcināja 24 dalībniekus. J. Vandelis pakavējās pie seno kuršu un vikingu kariem, zemgaļu cīņām un Pirmā pasaules kara. Margrieta Dumpe savukārt pastāstīja par Latvijas novadu tautas tērpiem. Auseklis Pērkons rīta dalībniekiem iemācīja divas tautasdziesmas, bet Anna Briede divas tautas dejas. A. Memenis stāstīja par dzejnieka Raiņa darbiem. Nākamais Latviešu rīts 17. aprīlī DV namā.

● Latviešu dievturu Lieldienu daudzinājumu 20. martā DV namā vadīja A. Memenis. Par Lieldienām atbilstošu tematu runāja Dr. A. Pērkons. Mazie burtnieki — Jānis Palieps un Zintis Pērkons skandēja dzejoļus, bet Atis Freimanis un A. Pērkons spēlēja kokļu solo un dziesmu pavadījumus. A. Ķeksis apcerēja mūsu tautas svarīgākos vēsturiskos notikumus martā. Daudzinājumā piedalījās ap 60 dalībnieku..

● Mūžībā aizsauktā dziednieka, sabiedriskā darbinieka Dr. Pētera Bārdiņa aizlūgumā 20. marta vakarā Rosara bēru namā pie aizgājēja šķirsta stāvēja Mednieku un makšķernieku kluba biedru sardze. Pie nelaika dzīves un darba gaitām aizlūgumā pakavējās māc Ā. Čops. Sv. Džēma kremātorijā nākošajā dienā bija ieradušies vairāk nekā 100 pavadītāju, lai teiktu pēdējās ardievas cilvēkam, kas tik daudz palīdzējis citu ciešanās. Šeit pie šķirsta stāvēja akadēmiskās vienības Austrums goda sardze. Mācītājs Ā. Čops izlūdzās Dieva svētību aizgājēja mieram. Ērģeļu mūziku spēlēja brīvmāksliniece Edite Timermane-Ozola. Pēdējās ardievas teica akadēmiskās vienības Austrums vecbiedrs inž. J. Švanks, Mednieku un makšķernieku kluba priekšnieks J. Atmats un Ārstu un zobārstu savienības pārstāvis Dr. J. Karols. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Ēriku, meitu Mudīti Daugavieti ar ģimeni Sv. Katrīnās, otru meitu Astru Rozi ar ģimeni Toronto, audžu meitu Ilzi Dreifeldi ar ģimeni Sv. Katrīnās un brāli Jāni ar ģimeni Toronto.. Mūžībā aizsauktais dziednieks bija izteicis vēlēšanos par ziediem domāto naudu novēlēt vēža slimības apkaŗošanas institūtam vai Sv. Andreja draudzei.

● TLB inženieŗu un tehniķu kopas kārtējā sanāksmē 10. martā Latviešu namā inž. Gunārs Liepiņš runāja par plastikas daļu ražošanu auto rūpniecībā, iepazīstinot ar šā materiāla izmantošanu. Referents ilustrēja ar diapozitīviem. Viņš bija pat atvedis līdz no Ošavas, kur pats strādā autorūpniecībā, dažādas mašīnu daļas.

Latviešu ģimene mēneša laikā zaudējusi abus dēlus

Toronto Jorkas latviešu kapos 23. martā apbedīja 20. martā mirušo 22 g. v. Stanislavu Rubuli, prāvestam Dr. B. Kokinam izvadot no Immaculate Conception katoļu baznīcas. Jauneklis savu vecāku mājā Toronto liktenīgās svētdienas rītā, ap pl. 2 pēc pusnakts, pēkšņi traģiski šķīrās no dzīves, tieši vienu mēnesi pēc sava brāļa, 20 g. vecā Jura traģiskās nāves. Stanislavs bija beidzis policijas kolledžu un atradies aktīvā policijas dienestā, kur bijis sekmīgs un iecienīts darbā. Brauna apbedīšanas mājā 22. martā un 23. martā baznīcā goda sardzē stāvēja seši policisti uniformās, kā arī piedalījās daudzi policijas pārstāvji, kas veltījuši daudz uzmanības aizgājēja vecākiem Ilzei un Jūlijam Rubuļiem.

—ls—

Kanadas vanadžu salidojumā Imants Purvs referē par jaunatnes sabiedrisko darbu. Pa kreisi Baiba Šmita-Kalēja, labajā pusē Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša, ASV vanadžu priekšniece Anita Utināne, A. Freimane (Sv. Katrīnas) un V. Liģere. Apakšējā attēlā Toronto vanadžu kopas vanadzes rūpējas par delegātu un vanadžu salidojuma dalībnieku paēdināšanu. No kreisās: Maiga Purēna, Ženija Memene, Matilde Brukšteina un Lonija Sama.

Foto: J. Liģers

Vāksim liecības par mūsu tautas likteni

LATVIETE VĒSTURISKO MATERIĀLU VĀKŠANAS DARBĀ

Ontario provinces valdība nodibinājusi jaunu organizāciju Ontario daudzkultūru vēstures sabiedrību (Multicultural History Society of Ontario), kuŗas uzdevums savākt un saglabāt visus iespējamos materiālus, kas atspoguļotu šai provincē dzīvojošo etnisko grupu īpatnības, viņu dzimtās zemes, vēsturiskos immigrācijas cēloņus un pārdzīvojumus, kā katra no šīm grupām iekļāvusies šejienes daudztautu un daudzkultūru kopībā un ko tās devušas Ontario provincei materiāli vai kultūrāli. Organizācijas mērķis ir radīt archīvu, kas būtu pieejams publikai vai varbūtējiem zinātniskiem pētījumiem.

Par šīs organizācijas darbinieci saistīta mūsu tautiete Ilze Pētersone - Teilore, kas pašlaik dzīvo Otavā. Viņa Toronto universitātē beigusi kultūrālo un sociālo antropoloģiju. Ilze Pētersone, kuŗas vecāki dzīvo Toronto, beigusi arī šejienes TLB sestdienas skolu un TLTA ģimnaziju, darbojusies latviešu guntiņās un gaidās. Pieder pie studenšu korporācijas Imeria.

Par saviem jaunajiem darba pienākumiem Ilze Pētersone - Teilore izteicās:

„Mans uzdevums vākt materiālus par latviešiem. Es būtu ļoti priecīga, ja ar savu darbu spētu vairāk apgaismot latviešu dzīvi Ontario provincē. Jo vairāk savā darbā iedziļinos, jo tas man šķiet lielāks un plašāks. Pilnīgi to spēšu veikt tikai ar latviešu organizāciju un atsevišķu tautiešu atbalstu.

Savākt un saglabāt materiālus, kas stāstītu par mūsu tautas vēsturi, būtu katra latvieša pienākums. Viss ir noderīgs, kas liecinātu par mums un mūsu dzīvi pagātnē un tagadnē. Lūdzu, sūtiet un dodiet! Šai akcijai ir liela priekšrocība, ka mēs paši varam dot materiālus un liecības, kas vispilnīgāk spēj attēlot mūsu likteņus, atstājot dzimto zemi un sākot jaunu dzīvi Ontario provincē.

Noderīgi ir visi materiāli, kas par mums runātu: laikraksti, grāmatas, vēstules, foto attēli. Ja oriģinālus nevēlaties ziedot, mēs labprāt izgatavotu no tiem kopijas. Jūsu stāstus un liecības uzņemam skaņu lentē. Rakstiet vai zvaniet: 70 — 3rd. Ave. Ottawa, Ont., tālr. (613) 235-0690, Ilze Pētersone - Teilore (Taylor). Toronto un apkārtnē dzīvojošie tautieši var rakstīt vai zvanīt: A. Pētersons, 51 Steele Valley Rd., Thornhill, Ont. L3T 1M2, tālr. 889-7129. Turpat sūtāmi arī visi materiāli.

The Multicultural History Society of Ontario adrese: 5 Hoskin Ave. Toronto, Ont. M5S 1H7.

(ls)

Ilze Pētersone-Teilore

Tautieši,

jauna pensionāre - atraitne sadomājusi vēl dzīves novakarē rast draugu, ar ko kopīgi pavadīt saulainas vecuma dienas.

Rakstiet tādi, kurus neatbaida varbūtējais tālums. Rakstiet laikraksta LA birojam „Pensionārei".

—

Egils Renē Šēnbergs

dzimis 1951. gada 22. februārī Schoeneckā, Francijā,

miris traģiskā nāvē

1977. gada 19. martā Thunder Bay, Kanadā.

Pasaules tālēs
vēl gribēju iet . . .

Dziļās sērās

vecāki, māsa un brālis ar ģimenēm
Toronto un vecāmāte Latvijā

Mākslinieku . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

rotas lietu no vietējo gatavotās. Etnografiskajā mākslā milzīgu iespaidu atstāja dažādo reliģiju ietekme. Importētas lentes bija novadu tautas tērpu neatņemama sastāvdaļa (Skrunda, Vaiņode). Arī vietējie audumi robežu apgabalos ar lietuviešiem, krieviem, igauņiem uzrādīja daudz radniecisku elementu.

Latviešu dvēseles pamatīpašība ir individuālisms — latvietis ir viensētnieks — tas nenozīmē pārākumu par kaimiņu sadžu dzīvi — tikai to, ka latvietis ir citāds. No šī viedokļa skatoties, Latvja izstāde ir latviska, ļoti latviska. Atceros karstas debates 1940. gadā Rīgā, studentu grupu sanāksmē par latviešu tautas dvēseles būtību — sakarā ar iepriekšējos gados docenta Jansona lasītām lekcijām universitātē Rīgā. Varbūt kāds no mūsu baltu filologiem, kaut vai Gunārs Janovskis, varētu mums ko vairāk par šo tematu pastāstīt.

Lai cik individuāli ir Latvja mākslinieki, mēs viņu sniegumus varam grupēt vispārējos vilcienos. Lielākā grupa reprezentē, ko latvieši mēdz saukt par abstraktu mākslu. Nav vērojama kubistu un ekspresionistu ietekme — radniecība ir daudz tuvāka franču mākslinieku paaudzei, kas dzimusi pēc Pirmā pasaules kara. Dominē Pjera Sulāža (Pierre Soulages) un viņa skolas ietekme. Manāma arī radniecība ar tā saucamo Ņujorkas grupu pēc Otra pasaules kara. Šo virzienu reprezentē vecmeistars Nulītis ar acij patīkamiem krāsu gammu risinājumiem, Reinholds, kura šķietami bezpriekšmetu mākslā es vienmēr esmu varējis saskatīt it kā kāpinātu reālitāti. Iespaidu atstāj viņa metallā veidotie darbi, sevišķi kontrastu pilnais, gaišā metallā radinātais opuss. Ļoti iespaidīgi ir lielā formāta un pārdroši gleznotie Kronberga darbi. Lailas Rāvas labākais šoreiz ir Atmiņa, kas tomēr nav tīri tik iespaidīgs kā dziesmu svētku izstādē redzētais darbs. No Ārijas Ozolas akrilikām labākā šķiet Ausma.

Otrā lielākajā grupā varētu apvienot autorus, kas reālitāti sniedz vairāk vai mazāk stilizētā formā. Šo grupu reprezentē Langenfelds, gan tikai savos izjustajos un pārliecinošajos tušas zīmējumos. Arī Mērniece rāda spēcīgu kompoziciju un tematam atbilstošu krāsu atrisinājumu. Ilze Prikule sniedz savdabīgu kompoziciju akvarelī Rudens. Tāpat mākslinieki nevairās risināt figūrālas problēmas savos darbos. Galvenokārt še minama Gundega Cenne, kuras gleznas vēl pie tam sniedz arī patīkamu krāsu notonējumu. No Emmas Dzeguzes darbiem Katrīnas iela pārliecina visļabāk. Jaunzems bez parastā psiholoģiskā vērtējuma šoreiz lielāku vērību piegriezis tīri tonālām problēmām, un jāsaka, visai sekmīgi. Arī Kerāna sniegums, kaut neparastā un grūti pārvaldāmā materiālā, ir acij patīkams un uzrāda stila vienības izņēmumi. Sodums tušas zīmējumā Māte sniedz spēcīgi izjustu kompozicijas risinājumu. I. Šteins savā tušas zīmējumā Mūzika sasniedzis ārkārtīgi spēcīgu individa raksturojumu, kas, paturot stingros grafikas mākslas standartus, savā izteiksmes kāpinājumā uzskatāms par vienu no iespaidīgākajiem izstādes darbiem. Arvīds Strucis savā darbā Rudens ēnas sniedz spēcīgus gaismas un ēnas kontrastus. Agra Anšmita divās gleznās aizkustina klusinātais skaistums — atturīgs, neuzbāzīgs. Tīros ainavistus pārstāv Bērziņš ar savu Pilsētas atjaunošanu. Dambergs rāda vēsos toņos labi uzgleznoto Agrīno pavasari. Ķiķaukas vecās lauku mājas paksis īsti nepārliecina. Dainis Miezājs šoreiz sniedzis dekorātīvi bagātu, stilā izturētu gleznojumu Lāstekas.

Mūsu nacionālos simbolistus pārstāv tēlnieks Kopmanis ar kokgriezumu Māra, Krūmiņš ar lielo akvareli Priekšdienas strāvo un Ita Ozola ar četriem tušas zīmējumiem. Šajos darbos gleznieciba, skulptūra un grafika kaut kā atkāpjas sludinātās idejas priekšā un kļūst it kā mazsvarīgāka.

Skulptūras rāda Kopmanis un Jurševskis. Kopmaņa izstādītās medaļas sniedz vienkāršotajās formās kāpinātu izteiksmes spēku. Jurševska bronza Pirms starta seko trīsdimensiju skulptūras labākajām tradicijām: formu izvērtējums un virziens vada skatītāju apkārt skulptūrai — nepiesaistot uzmanību kādam vienam interešu centram. Ar skulptūru robežojas arī pāris Langenfelda un Reinholda darbi.

Šo visai sekmīgo Latvja mākslinieku reprecentāciju mazināja vienīgi daudzu pazīstamu biedru nepiedalīšanās dažādu iemeslu dēl. Gribētos redzēt kopā ar citiem abus Dzenus, Zuntaku, Kalniņu pāri, Tiltiņu, Magonu un Daci Birkhānu. Cerēsim uz nākošo gadu.

Jānis Kuga

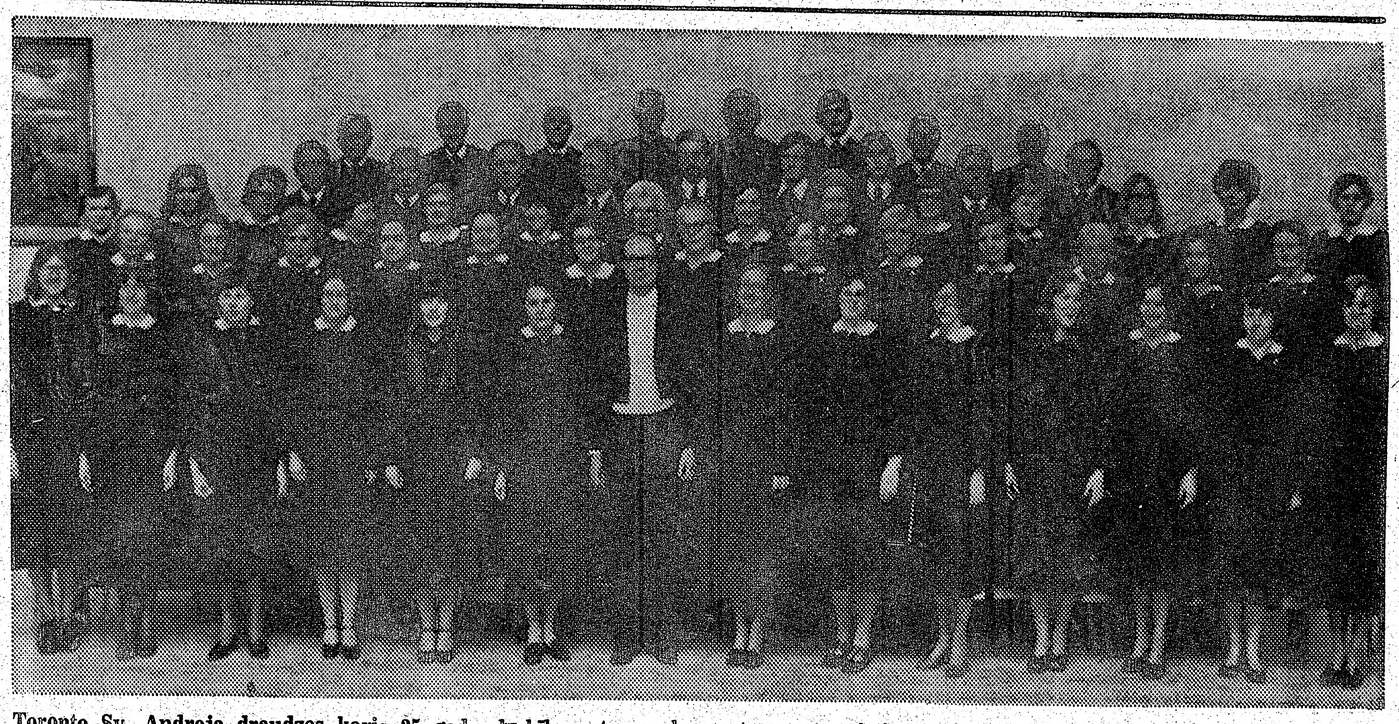

Toronto Sv. Andreja draudzes koris 25 gadu darbības atceres koncertam gatavojoties. Priekšā diriģents Arvīds Purvs. Koncerts 3. aprīlī Sv. Andreja baznīcā. Foto: J. Ligers

Koris ar bagātu pagātni

SV. ANDREJA DRAUDZES KORIM 25 GADĪ

Pūpolu svētdienā, 3. aprīlī, Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koris Toronto rīko savu gadskārtējo koncertu, kurā piedalīsies solisti — soprāns Anita Rubene, baritons Alberts Vītols, ērģelniece Anita Rundāne, stīgu orķestris un pūtēju kvintets. Plašākais skaņdarbs būs Viktora Baštika Pateicības kantāte. Pirmo reizi latviešu valodā dzirdēsim Toronto dzīvojošā igauņu komponista Romana Toi Vēstuli korintiešiem. Šis darbs komponēts korim, pūtēju kvintetam un sitamiem instrumentiem.

Draudzes koris ar šo koncertu atskatās uz 25 aizvadītiem ražīga darba gadiem. Pateicoties mācītāja Ādolfa Čopa ierosmei, 1952. gada 1. oktobrī koris pulcējās pirmajā mēģinājumā. Māc. A. Čopam bija laimējies pierunāt tikko no Parīzes atbraukušo draudzes ērģelnieku komponistu Tālivaldi Ķeniņu uzņemties diriģenta pienākumus 1953. gada 29. martā, Pūpolu svētdienā, notika draudzes kora pirmais garīgais koncerts ar plašu programmu. Īsā laikā koris bija paspējis sagatavot tādu garīgās mūzikas skaņdarbu kā Mocarta Rekviēmu, kurā piedalījās solisti — soprāns Ērika Veskimetsa, alts Elza Sedlina, tenors Žanis Zentiņš un baritons Pēteris Geistauts, pie ērģelēm Edite Timermane. Koncerts bija klausītāju pārpildīts un ieguva labas atsauksmes.

Pirmo panākumu iespaidā nolēma, ka koris katru gadu rīkos vienu garīgās mūzikas koncertu. Jaunais enerģiskais diriģents T. Ķeniņš galveno vērību veltīja latviešu garīgās mūzikas jaundarbiem un pirmatskaņojumiem. Latviešu garīgās mūzikas darbu klāsts bija trūcīgs, dažkārt nebija rīcībā atskaņošanai vēlamo skaņdarbu, kādēļ pats diriģents ķērās pie jaundarbu komponēšanas un pārsteidza ar tādiem lieldarbiem kā Kantāte Kurzemes kareivim un Pravietis Daniels. 1958. gada septembrī profesors Tālivaldis Ķeniņš nodeva diriģenta zizli tagadējam diriģentam komponistam Arvīdam Purvam.

Visus 25 gadus koris sekojis sākumā nospraustajiem mērķiem — veltīt galveno vērību latviešu garīgās mūzikas jaundarbiem un pirmatskaņojumiem. Ieskatoties aizvadīto koncertu programmās, mēs redzam, ka koris paspējis atskaņot 31 latviešu garīgās mūzikas lieldarbu, neskaitot cittautu plašāka rakstura skaņdarbus. Tas ir izcils sasniegums.

Kora ietekme latviešu garīgās mūzikas attīstībā bijusi ļoti nozīmīga un sniedzas pāri Toronto un Kanadas robežām. Daudz garīgās mūzikas skaņdarbu nekad nebūtu komponēti, ja komponisti nebūtu zinājuši, ka ir latviešiem koris, kas tos atskaņos un, ja būs vajadzīgs, iesaistīs to atskaņošanai arī simfonisko orķestri un solistus. Kaut lai atzīmējam Arvīda Purva Psalmu kantāti, Pret gaismu, Longīna Apkalna Kingiras rekviēmu, Viktora Baštika Lielais kalvis. Gribētos arī apgalvot, ka pateicoties Sv. Andreja draudzes kora panākumiem garīgās mūzikas laukā, garīgais koncerts tagad iekļauts arī dziesmu svētku programmās. Protams, koris ir devis arī daudz laicīgās mūzikas koncertus un piedalījies dziesmu svētku kopkorī. Koris vairākkārt apbalvots dziesmu svētkos, gan kā rosīgākais koris Ziemelamerikā gan arī kā dziesmu vienība, kas atskaņojusi visvairāk latviešu komponistu jaundarbu.

Sv. Andreja draudzes koris ir nemitīgi audzis savā varēšanā, ieguvis cildinošas recenzentu atsauksmes un sekmējis latviešu garīgās mūzikas attīstību. Mūzikas kritiķu vērtējumā kori raksturo smalkjūtīgs, mūzikāli drošs un precīzs izpildījums. Kā profesors Tālivaldis Ķeniņš, tā arī pašreizējais diriģents Arvīds Purvs ir ne tikai izveidojuši pirmklasīgu kori, bet ietekmējuši visu latviešu garīgās mūzikas jaunradi.

Sakarā ar 25 gadu jubileju paredzēts izdot grāmatu — Sv. Andreja ev. lut. draudzes koris ar māksl. Ed. Dzeņa vāka zīmējumu. Saturs būs savdabīgs tanī ziņā, ka bez vēsturiska apskata tanī būs sakopotas arī recenzijas 25 gados, prof. Tālivalža Ķeniņa atmiņas. Arvīda Purva apcere par latviešu garīgās mūzikas attīstību un citi raksti. Grāmatu ilustrē ap 40 foto attēli.

Z. Zentiņš

Kultūr diens Čučtaune

Liel kultūrs vezam uz priekš vilkdams sviedrs sev un citem noslocejs Krišs Ķepals

Pēdje laike vis Čučtauns ventiņ bi aizjemt a visād jublej svinšan, tā ka nevienam nebi ne laik, ne gribšan pa citem lietem runt va domt. Cits bi aizdzīvjes jou līdz zeltkāzem, citem sestes mazbērs gaidams, bet citem dēls ogstskole iedams palicis pa vecpuis, jeb bačlor, kā te viņs souke. Ja nu vēl pieskait klāt dzimamdiens, vārd diens un viss cits svinšans, ta skaidrs, ka skates kuŗe kalendre grib, vises pietrūkst diens. Tālab dižes Šans biedrebs priekšniks, Pukpodiņ Ješk, staige apkārt saskābs kā kārste putre ieliets rūgašpiens un pukjes pa ventiņ lidrige dzīv. Viene valdšans sēde Ješk vais nenocietes un laid sovs dusms uz ār:

„Šans lietes mēs i tā izlaidšes, ka kultūr mums tagad jāved a kuģem iekše, tāpt kā ejļ no arāb zemem pa dārg noud."

„Tas vais nou uz lāb," Ješkam tūliņ piekrit kasiers Noudiņ Andžs. „Tagad krīzs laik un ejļs viete mēs vel vār taiset paš sov gāz, bet ko dārs a kultūr?"

„Mums jātiek gale pašem a sovem spēkem," atsouces mantzins Stopiņ Miķels. „Taisn kā tagad, ka Sasmake bi uznācs lieles kārstams un plaves viss siens izdeg. Paš lopem vais nebi ko dot ēst, bet no Rīg pienāc vēstal le mēs piejem sugs bull pa velt. Lab, ka torēz mums bi gudrs pagast vecs, kas aizrakste Rīgs kungem, le viņ patur un ēdin paš sovs bulļs, jo Sasmaks saimnik va iztikt paš sovem spēkem."

„Es a dome, ka mēs vārs iztikt paš sovem spēkem," Miķel rūnšan pārjēm grāmatveds Ciparblat. „Svētdiens skole mums i sovs kors, kokļ ansambels un toutiske dančgrup pa ko mēs priecjes vises saiešnes roks klapdam. Mums i tik doudz rakstnik, ka mūs lastāj vēstals ovīzs vais nespē nodriķt. Un le kāds man pasak, va tā nou kultūr, ja vīrs pats a sov sievizties līdz zelt kāzem! Vises vietes ku tik ventiņ sanāk kope, dziedšan skan kā ķieģeļ krīt pa skorsten leje un kultūr šūmjes kā zaļes zieps vešbaļļe."

„Pa kultūrs lietem jūs te neplāt muts, ja negrib noroutes

(Turpinājums 17. lp.)

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

25. martā pl. 8 vak. Eduarda Dzeņa izstāde — „Grafika un pielietojošā grafika" Sv. Jāņa bazn. telpās. Izstāde atvērta 26. martā no pl. 1—8 vak. un 27. martā no pl. 2—8 vak.

26. martā pl. 7 vak. Lietuviešu namā, 1021 College St., Dainas koŗa koncerts ar sekojošu saviesīgu vakaru.

27. martā pl. 1 pēcp. Sv. Jāņa draudzes dievnamā garīgs koncerts ar Haralda Berino dziesmām. Piedalās soprāns Emma Reinvalde no Kalamazū, tenors Jānis Barušs un ērģelniece Aņita Rundāne.

27. martā pl. 2 pēcp. Latviešu namā St. Vasarāja referāts — Veselā miesā mājo vesels gars. Rīko TLB.

27. martā pl. 3 pēcp. Gaujas (14.) gaidu vienības sarīkojums „Lieldienas brauc". Sv. Jāņa baznīcas zālē.

31. martā pl. 2 pēcp. Latviešu namā pensionāru sanāksme. Bez parastām nodarbībām M. Kociņa lasīs A. Kiršas sacerējumu; koŗa mēģinājums.

3. aprīlī pl. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcā draudzes koŗa 25 gadu jubilejas koncerts.

11. aprīlī Sv. Andreja baznīcas zālē, pl. 2 pēcp. un pl. 7 vakarā, Gaujas (14.) gaidu vienība rīko modes skati — „MODE 77".

16. aprīlī pl. 7.30 vak. Lietuviešu zālē 1021 College ielā, Toronto, vanadžu koŗa Zīle gadskārtējais koncerts.

17. aprīlī pl. 5 pēcp. filmu izrādes: Pasaules tālēs un Tauta tuvumā, tauta tālumā, Toronto universitātes Medical Science ēkā, 2158 istabā. Ieeja iepretī Convocation Hall.

1977. GADA TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS KONCERTS

21. aprīlī soprāns Rita Dzilna-Zaprauska, pie klavierēm Edite Timermane-Ozola.

Koncerts notiks Sv. Lorensa Taunhallē.

23. aprīlī pl. 8 vak. DV namā Latviešu karŗa invalidu apvienība Kanadā rīko saviesīgu vakaru „Aprīļa drudzis". Spēlēs Runči.

No 28. aprīļa līdz 5. maijam Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās mākslas un daiļamatniecības izstrādājumu izstāde.

30. apr. un 1. maijā Bickford Park vidusskolā Adolfa Alunāna dziesmu spēle „Seši mazi bundzinieki", DV teātŗa sarīkojums.

7. maijā pl. 7.30 vak. DV Toronto nodaļas sarīkojums — Maŗa karalienes kornēšana DV namā.

7. maijā pl. 6 vak. Sv. Andreja baznīcas zālē, DV teātris izrādīs Maldu Mildas sapņojums. Izrāde par labu Gaujas (14.) gaidu vienībai un Rīgas (72.) skautu vienībai.

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park skolā.

HAMILTONA

26. martā pl. 7.30 vak. Polonia kluba zālē, Edvard un St. Olga St. stūrī, Hamiltonas latviešu Mednieku un makšķernieku kluba balle „Šalc zaļais mežs". Ziņu izloze un loterija. Spēlēs Runči.

3. aprīlī pl. 4 pēcp. Tirdziņš pavasarī, vanadžu kopas sarīkojums, — daiļamatniecības stendi, priekšnesumi u. c YWCA telpās 75 MacNab St. S.

ŠELBURNA

23. aprīlī pl. 7.30 vak. Šelburnas leģiona zālē DV Druvas nod. Jurģu sarīkojums.

NIAGARA

23. un 24. jūlijā Jaunatnes un draudzības dienas.

Polonēzē Kalpaka ballē Toronto. No labās: polonēzes vadītājs J. Bērziņš (Lettonia), Skaidrīte Šteinharda, Toronto korporāciju kopas seniors E. Šteinhards (Talavija), Ina Bērziņa (Imeria), K. Tannis (Patria), Zinaida Freimūte un viceseniors Dr. K. Vanags (Latvia) ar dzīvesbiedri. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Top Draudžu dienas Saulainē

Par Latviešu draudžu dienām, kuŗas šovasar risināsies Saulainē, māc. I. Gaide izsakās:

Latviešu draudžu dienām ir labs vārds jau kopš pirmajām, kas notika 1975. gada augustā Gaŗezerā. Tur piedalījās dalībnieki no daudzām draudzēm un pat vairākām zemēm. Šogad šāds notikums iecerēts no 21. līdz 28. augustam. Izvēlētā vieta — 60 jūdzes ziemeļos no Toronto — Sv. Jāņa draudzes lauku īpašumā Saulainē.

Lai gan šoreiz vairāk rīkojas LELBA Kanadas apgabala draudzes, gaidīts arī kupls dalībnieku skaits no citurienes. Pieteikumi jau saņemti no 20 garīdzniekiem un vairākiem desmitiem citu. Apmēram 200 dalībniekus varēs uzņemt Saulaines telpās, bet citus privātās vasarnīcās, trēleros upmalā, vai arī 7 jūdžu attālajā Toronto Austrumu draudzes īpašumā Tālavā, tāpat tuvējos moteļos. Jaunieši apmetīsies teltīs. Uzturēšanās Saulainē (ēšana, apmešanās) par pašizmaksas cenām, kas pieaugušam būs apm. 7 dol. dienā, bet bērniem puscena.

LDD-77 rīcības komitejā jau iesaistīti 4 draudžu mācītāji, draudžu priekšnieki un darbinieki, kopskaitā 40. Draudžu dienu organizēšanā piedalās Toronto Austrumu draudzes (māc. A. Briedis, priekšnieks A. Bērziņš), Toronto Sv. Andreja dr. (māc. J. Cālītis, pr. J. Pētersons), Toronto Sv. Jāņa dr. (māc. I. Gaide, pr. J. Koncis) un Hamiltonas Kristus dr. (māc. K. Kuškevics, pr. V. Dāboliņš).

Rīcības komiteja jau saņākusi 3 darba sēdēs un pašreiz strādā pie Draudžu dienu programmas, kā arī pie informātīvās un saimnieciskās daļas. Draudžu dienas ievadīs 20. augusta vakarā (tiem, kas sabrauks agrāk) un turpināsies līdz 28. augusta pēcpusdienai. Programma saturā celsmīga, uzsverot ticības pamatus un tās apliecināšanu; arī dievkalpošanu, dziedāšanu un kristīgo sadraudzību.

Īsi pēc Lieldienām draudzes saņems pilnīgāku informāciju un dalībnieku pieteikuma anketes. Jaunieši par savu atšķirīgo programmu saņems papildinformāciju, kas iegūstama arī rakstot: LDD - 77, 200 Balmoral Ave., Toronto, Ont. M4V 1J6 Canada.

LDD - 77 rīcības komiteja savā 7. marta sēdē apstiprināja goda prezidiju šādā sastāvā: archibīskaps Arnolds Lūsis, LELBA pārvaldes pr. un Kanadas apgabala garīgais vad. prāv. Artūrs Voitkus un prof. Dr. Edmunds Šmits. Tāpat apstiprināja māc. Paula Urdzes (no Vācijas) aicināšanu par LDD - 77 lektoru.

I. G.

Vainadziņam viens gads

Hamiltonas tautas deju kopai Vainadziņš apritējis viens gads, kopš tas uzsācis darboties pašreizējā sastāvā ar tagadējo vārdu. Deju kopa jau darbojās ilgus gadus pie jaunatnes pulciņa Rota, vēlāk kā atsevišķa vienība ar Vijas vārdu, kad to ar ļoti labām sekmēm vadīja Laimdota Morusa. Pēdējā laikā Vijas darbs bija apsicis, un radās doma par jaunas deju kopas dibināšanu. Pēc DV Toronto nodaļas tautas deju kopas Daugaviņa parauga, iniciātori izvēlējās kopu dibināt arī pie DV Hamiltonas nodaļas ar nosaukumu Vainadziņš.

Marta sākumā Hamiltonas daudzkultūru centrā notika pirmais patstāvīgais Vainadziņa sarīkojums. Kopa bija gatavojusi uzvedumu Tautiešam roku devu, kur dziesmās, dejās un skandējumos tika ietverta minētā tema. Tekstu bija sakārtojusi kopas vadītāja Baiba Šmita - Kalēja. Akordeona pavadījumu izvildīja V. Kairišs. Ap 150 skatītāju priekšnesumam sekoja ar lielu interesi. Agrākās Hamiltonas deju kopas ilggadējā vadītāja Laimdota Morusa pasniedza Toronto dziesmu svētkos izcīnītos atzinību. Vainadziņš bija ieguvis otro vietu 4 pāŗu tautas deju sacensībās. Ar ziediem un A. Vilkas cepto dzimšanas dienas kliņģeri deju kopu sveica DV Hamiltonas nod. priekšnieks E. Robežgruntnieks un vanadžu kopas priekšniece N. Pulciņa. Saviesīgajā vakarā spēlēja Hamiltonas Runči, kuŗu sastāvā bija arī viesi — Andris Pulciņš un Dzintars Cers.

Sarīkojumā ap 500 ieņemtos dolarus izlietos ceļa naudai Vainadziņa viesizrādei jūnijā Milvokos, kur tas piedalīsies Jāņu uzvedumā.

J. G.

Draudzes atbalsts Brīvības fondam

Toronto Sv. Jāņa draudzes gada sapulci 13. martā baznīcas zālē ar lūgšanu ievadīja draudzes māc. I. Gaide un vadīja draudzes priekšnieks J. Koncis. Tajā piedalījās 104 locekļi. Draudzes pārskatus pieņēma bez grozījumiem, kā arī akceptēja draudzes budžetu šim gadam 72.200 dol. apmērā un 34.400 dol. Saulaines budžetu. No pārvēlamiem 8 padomes locekļiem ievēlēja sešus līdzšinējos: I. Bāru (77 balsis), A. Černavski (81), V. Grasmani 66), V. Kalniņu (79), K. Ozoliņu (73) un G. Tanni (86) un no jauna ar 48 balsīm ievēlēja — O. Bernau un E. Tauriņu. Revīzijas komisijā ievēlēja Ž. Vīto-

(Turpinājums 11. lp.)

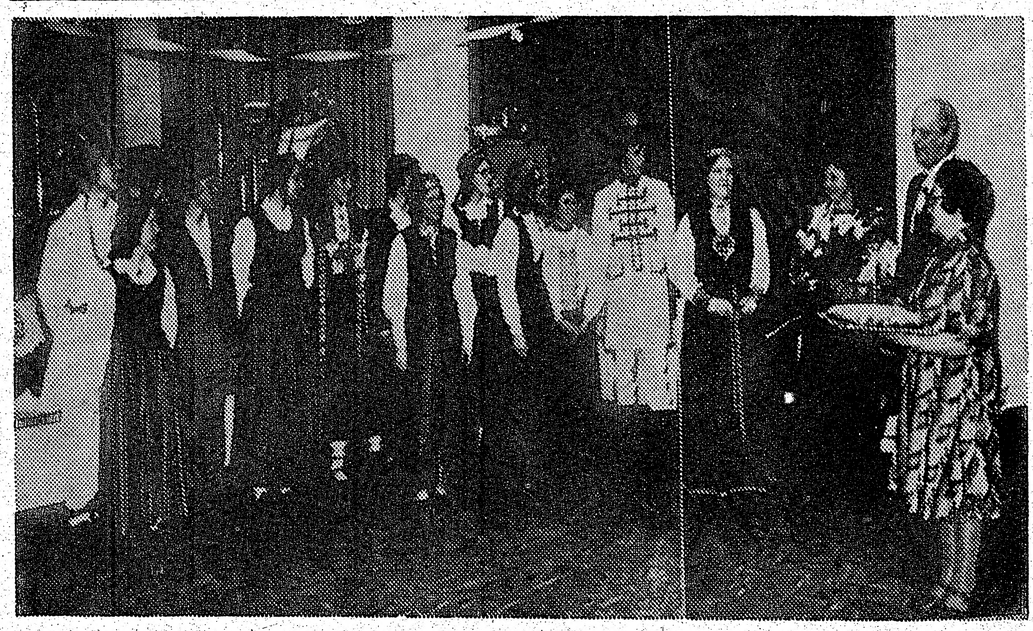

DV Hamiltonas nodaļas tautas deju kopas Vainadziņš sarīkojumā „Tautiešam roku devu." Attēlā pa labi DV Hamiltonas nodaļas valdes priekšsēdis E. Robežgruntnieks sveic kopas dalībniekus, uzveduma sagatavotājus. No viņa pa kreisi vanadžu kopas priekšniece N. Pulciņa un Vainadziņa vadītāja Baiba Šmita-Kalēja. Pa labi A. Vilka ar kliņģeri. Kreisajā pusē no labās: Kārlis Pētersons, Anda Ruņģe, Anita Miniate, Anda Avena, Indra Pulciņa, Andris Pulciņš, Ingrīda Kuncāne, Daina Bitmane, Pēteris Grīnbergs, Anita Kuškēvica un Guntis Dāboliņš. Foto: J. Gailītis

Akadēmiskā saime atbalsta nacionālos mērķus

PLKV. KALPAKA VAIROGS LNAK POLĪTISKĀS INFORMĀCIJAS NOZARES VADĪTĀJAM DR. LINARDAM LUKSAM

Plkv. Oskara Kalpaka bataljona atceres ballē ik gadu kādam nacionālpolitiskam darbiniekam par nopelniem pasniedz Plkv. Kalpaka ceļojošo piemiņas vairogu. Šogad tas piešķirts LNAK politiskās informācijas nozares vadītājam Dr. Linardam Luksam (Fr. Cursica). Tajā pašā reizē Toronto korporāciju kopa nodeva 1000 dol. lielu ziedojumu LNAK politiskās informācijas darbam.

Vairogu saņēma Fraternitas Cursica seniors O. Perro, jo Dr. L. Lukss bija kavēts ierasties, bet to pasniedza Toronto korporāciju kopas viceseniors Dr. A. Vanags (Latvia), izceldams Dr. L. Luksa nopelnus nacionālpolitiskajā darbā un nolasīdams vairoga glabātāju vārdus iepriekšējos gados. Kopas seniors E. Šteinhards (Talavia) 1000 dol. čeku nodeva LNAK valdes priekšsēdim T. Kronbergam (Patria).

Plkv. Oskara Kalpaka ceļojošo piemiņas vairogu, kuŗu priekš pieciem gadiem korporāciju kopai dāvināja I. un A. Tīrumi, 1972. gadā piešķīra V. Upeslācim (Letica), 1973. g. T. Kronbergam (Patria), 1974. g. — J. Grodnim (Lacuania), 1975. g. — J. Mežakam (Beveronija), 1976. g. — I. Alksnim (Lettonia) un šogad — Dr. L. Luksam (Cursica).

Plkv. Kalpaka piemiņas balle 19. martā pirmo reizi bija rīkota jaunajā Toronto viesnīcā pilsētas centrā, ko daudzi atzina par piemērotāku nekā līdzšinējās balles vietas tālākos pilsētas rajonos. Balle šogad bija pulcinājusi 250 apmeklētāju, galvenokārt vietējās vecās un jaunās akadēmiskās saimes locekļus, kas skaita ziņā dalījās apmēram uz pusēm, bet netrūka arī viesu no citiem Kanadas centriem, daudziem ierodoties arī no ASV.

Pirms vakariņām Toronto korporāciju kopas prezidijs, kā katru gadu, bija rīkojis lūgto viesu pieņemšanu, kuŗā piedalījās arī konsuls Dr. E. Upenieks, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kalpakietis K. Tannis un citi viesi ar dāmām, kuŗus ar glāzi šampanieti sveica E. Šteinhards, viceseniors Dr. A. Vanags un sekretārs A. Linē.

Vakariņu zālē plašo viesu saimi apsveica seniors E. Šteinhards, bet uzrunāja Savienības Pulkveža Kalpaka bataljona Kanadas kopas vecākais un savienības valdes loceklis K. Tannis (Patria), atzīmējot, ka pirmā Kalpaka balle kādreiz esot notikusi Džūkstē. No agrāk lielās kalpakiešu saimes tagad palicis pāri visai maz, ap 10 proc.

Hamiltonas Runčiem sņēlējot, sākās tradicionālā polonēze, kuŗu vadīja J. Bērziņš (Lettonia) pārī ar Skaidrīti Šteinhardi, bet E. Šteinhards savukārt bija pārī ar Inu Bērziņu. Pēc polonēzes akadēmiskā saime nodziedāja Gaudeamus, ievadot vakara saviesīgo daļu, dejām mijoties ar dziesmām pāri pusnaktij.

—ls—

Toronto korporāciju kopas seniors E. Šteinhards (pa kreisi) pasniedz Kalpaka atceres balles laikā LNAK priekšsēdim T. Kronbergam čeku par 1000 dol. LNAK politiskās informācijas darbam. Foto: Aleksandrs Kalniņš

2. Jaunatnes dziesmu svētki Ročestrā

Ročestrā no 7. — 9. oktobrim risināsies 2. Latviešu jaunatnes dziesmu svētki, turpinājums panākumiem bagātajiem pirmajiem svētkiem 1975. gadā Montrealā. Tie dos labu iespēju mūsu jaunajai audzei kopīgi mācīties un sevi parādīt plašas publikas priekšā, tā nodrošinot koŗu dziedātāju pulkus mūsu lielajiem dziesmu svētkiem nākotnē.

Kopkoŗa koncerta pašreiz pieteikti 350 dziedātāji. Līdz šim no Toronto gan nebija vēl pieteikta neviena vienība. Tagad, kad veikti priekšdarbi, radušās iespējas kopīgi gatavoties šiem dziesmu svētkiem. Dziedātāju apmācīšanu uzņēmusies Vizma Maksiņa. Mēģinājumi notiks katru otrdienas vakaru pl. 6.30 Latviešu namā Toronto. Enerģiskajai diriģentei tas ir vienīgais brīvais vakars dziedātāju apmācīšanai.

Svētku organizētāji aicina jauniešus aktīvi piedalīties šajos jaunatnes dziesmu svētkos. Svētku programmā paredzētas 20 dziesmas. Kopkorim pēdējās piecās dziesmās varēs pievienoties arī bērni un mūzikāli mazāk skoloti jaunieši.

Pirmā dziedātāju sanāksme un mēģinājums Toronto 29. martā Latviešu namā. Nama valde atļāvusi lietot telpas bez atlīdzības.

Jaunatnes dziesmu svētku Ročestrā organizēšanā Toronto piedalās: LNJAK valdes priekšsēde Maija Baruša, DV KV jaunatnes vadītājs Voldemārs Gulēns, Daugaviņas vadītājs Edvīns Kalviņš un Dižkanča vadītājs Zigurds Miezītis. V. G.

Draudzes . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

lu, nesen mirušā ilggadējā draudzes darbinieka E. Bukas vietā. Sapulce nolēma no pagājušā gada atlikuma ziedot 500 dol. PBLA Latvijas brīvības fondam un 500 dol. Rītdienas fondam jauno mācītāju sagatavošanai. Plašākas pārrunas bija par draudžu dāmu komitejas ierosinājumu dibināt pieminas fondu, kuŗā uzkrātu aizgājējiem ziedu vietā veltītos ziedojumus. Tos izlietotu baznīcas uzlabošanai. Draudzes padome principā tam bija pievienojusies. Sapulce uzdeva padomei izstrādāt attiecīgos fonda noteikumus. Sapulces norisi protokolēja A. Černavskis un K. Radziņš.

—ls—

Latviešu nams Toronto darbojas ar peļņu

Latviešu nama Toronto darbības pārskats rāda, ka aizvadītā saimniecības gada peļņa bijusi 7373 dol., bet atskaitot inventāra amortizāciju, peļņa bijusi 6748 dol., gandrīz trīskārt pārsniedzot budžetā paredzēto. Visi parādi nomaksāti. Nama saimniecības pārskats rāda, ka pērn budžets ienākumu daļā pārsniegts par 3168 dol., sasniedzot 39.965 dol. Visi ieņēmuma posteņi uzrāda pieaugumu. no telpu īrēm un nomām ieņemti 29.618 dol. un no auto novietošanas laukuma 4104 dol. Ietaupīts arī izdevumos, paredzēto 35.350 dol. vietā izdodot 34.268 dol. Lielākais izdevumu postenis bijis nekustama īpašuma nodoklis 9061 dol., un algas 8821 dol. Elektrība, ūdens, gāze un apkure izmaksājusi 4729 dol.

Šā gada budžetā paredzēts 43.605 dol. ieņēmumos un 38.300 dol. izdevumos ar 4795 dol. peļņu. Inventāra iegādei šogad paredzēti 500 dol. (pērn 2000 dol.).

Latviešu nama bilance uz šo gadu bija 251,695 dol., kur par pirkuma vērtību ieskaitīts nams — 188.678 dol., zeme 15.000 dol. un auto novietošanas laukums 27.670 dol. Izsniegtas 1869 akcijas par 186.900 dolariem, bet ziedojumi akcijas vākšanā 5494 dol. Nams pašu bilancē nav amortizēts. Tas pirkts 1964. g. tātad pēc tagadējām likmēm īpašuma vērtība faktiski ir daudz augstāka.

Latviešu nama akcionāru sapulce svētdien, 27. martā, pl. 3 pēcp. Latviešu namā. Akciju turētāju organizācijas un draudzes aicinātas sasaukt iepriekš savu biedru akciju ieguvēju sapulces, lai uzklausītu akcionāru domas un vēlējumus Latviešu nama jautājumos, kā arī izraudzītu pārstāvjus akcionāru gada sapulcei, tāpat kandidātus nama valdes un revīzijas komisijas vēlāšanām, kā arī pārstāves dāmu komitejai. Gada sapulcē apskatāmos jautājumus un priekšlikumus sapulcei 27. martā lūdz iesniegt rakstveidā.

—ls—

Uzticamie un neuzticamie Pad. savienībā

Padomju KGB kapteinis Aleksejs Mjagkovs, kas no Austrumvācijas pārbēga uz rietumiem, savā 27. februāŗa intervijā zviedru laikrakstā Dagens Nyheter izteicies, ka dažādas tautības Pad. savienībā bauda dažādu uzticību. Valdības iestādes labvēlīgas krieviem, ukraiņiem un baltkrieviem, atskaitot Ukrainas un Baltkrievijas rietumu daļas. Žīdus, Krimas tatārus, latviešus, lietuviešus un igauņus uzskata par neuzticamiem.

Bijušo latviešu kaŗavīru gaitas dziesmās un ainās uz skatuves redzēja DV vīru koŗa Kanadā 10 gadu darbības atceres sarīkojumā Toronto. Aizmugurē ainava, kas varētu būt arī Gaujas leja. Foto: J. Liģers

Brīvības cīņu varoņu aizsaules saimei 1977. gada 15. martā savās mājās Zviedrijā
piepulcējās mūsu sirdīs nekad nemirstīgais bezkompromisa cīnītājs par tēvzemes brīvību

LĀČPLĒŠA KARA ORDEŅA KAVALIERIS KAPTEINIS, DR. MED. DENT
KORPORĀCIJAS LATVIA FILISTRS

JĀNIS INDRIĶIS IKŠE

Dzimis 1903. gada 24. decembrī Liepājā.

Pārpelnošana Goteborgā 26. martā un mūžīgā miera atdusas vieta pēc nelaika vēlēšanās Rotas karavīru kapsētā Katsķiļu kalnos, ASV.

Nost rokas no Dievzemes altāriem svētiem!
Sauc Lāčplēši tiem, kas negrib vēl rimt.
Dievs pats mums lēmis būt neuzvarētiem,
No jauna pēc negaisa atkal dzimt!
(Ed. Sināts)

Par viņu skumst

sieva un meita ar piederīgiem Zviedrijā,
dēls, vedekla un mazmeita Kanadā,
meita ar piederīgiem ASV,
māsas ar piederīgiem Kanadā un Latvijā.

Mūžības pulkiem pievienojies
4. Vidzemes latviešu strēlnieku pulka strēlnieks

Pēteris Leviņš

dzimis 1895. gada 30. augustā Latvijā,
miris 1977. gada 18. martā Hamiltonā

Latviešu kara veterānu - strēlnieku biedrība Toronto

Elvīra Tirzītis

dzimusi 1904. gada 22. novembrī,
mirusi 1977. gada 24. februārī,
Lake Seminole Hospital, Floridā.

Sv. Jāņa ev.lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Draudze ar 3000 locekļiem

Lai gan draudzes locekļu skaits samazinājies, saimnieciskā labklājība pieaugusi, secināja Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes pilnsapulce Betlemes baznīcas sarīkojumu zālē Bruklinā. Draudze gada laikā zaudējusi 83 draudzes locekļus, tā ka pašreiz Ņujorkas draudzē ir 3084 locekļi, no tiem 2644 iesvētīti. Sapulcē piedalījās 126 draudzes locekļi.

Draudzes 4 latviešu pamatskolās skolēnu skaits samazinājies no 219 uz 203, bet trijās vidusskolās skaits (61) palicis līdzšinējais. Bērnu skaita samazināšanās draudzē ir tautas vitālitātes problēma. Ap 50 jauniešu izvairījušies vai atteikušies no iesvētes mācības. Šī iemesla dēļ no draudzes locekļu skaita ar valdes lēmumu izskaitīti 25 jaunieši, bet kādā no turpmākām sēdēm būs jāizskaita vēl, kā ziņoja māc. A. Ozols. Tam par iemeslu lielā mērā ir amerikāņu vides nelabvēlīgā ietekme kolledžās; indiference pret baznīcu un tās tradicijām izplatās arī latviešu vidū. Dažreiz šīs īpašības pāriet uz bērniem no vecākiem.

Lielais vairums neiesvētīto bērnu nāk no ģimenēm, kas ir tikai nomināli draudzes locekļi un maz piedalās draudzes darbā. Dažos gadījumos pamatā ir citi iemesli. Apzinīgo locekļu skaits ir diezgan prāvs. Parasti tos redz baznīcās un viņi ziedo lielākas summas draudzei.

Draudzes locekļi no Ņujorkas pilsētas pāriet dzīvot uz tuvāko pilsētas apkārtni, pēdējos gados pat vēl tālāk. Šogad vislielāko skaitu draudze zaudējusi, daudziem pensionāriem pārceļoties dzīvot uz Sv. Pēterburgu Floridā. Draudzes skolās un nometnēs rodas jaunās paaudzes audzinātāji. Iesvētītā jaunā paaudze, līdzīgi vecajai, maksā nodokļus, kaut gan daži no maksājumiem izvairās.

Māc. R. Zariņš aizrādīja, ka pēdējos trijos gados Ņujorkas draudzē katru gadu bijušas tikai 19 kristības. Aizvadītajā gadā apglabāti 33 draudzes locekļi, 17 pie draudzes nav piederējuši. Draudzē būtu iesaistāmi tie, kas pagaidām pie tās nepieder, bet kam vajadzīga draudzes aprūpe.

Māc. O. Gulbis savā ziņojumā pieskārās jaunatnes problēmām. Visus 30 gadus, kopš esam ārpus dzimtenes, darbs veltīts jaunatnes audzināšanai. Jaunatne sekmīgi mācās latviešu valodu, bet liekas, ka dažreiz pietrūkst ģimenes audzināšanas. Draudzes darbs garīgā un materiālā ziņā pa lielākai daļai uzvelts vecākajai paaudzei, kaut dažos gadījumos piesaistīta arī jaunatne.

Draudzes priekšn. A. Trautmanis ziņoja, ka prāvests A.

(Turpinājums 13. lp.)

Draudze ar 3000 ...

(Turpinājums no 12. lp.)

Veinbergs savā pēdējā apkārtrakstā lūdzis divsinožu draudzes piederēt tikai pie vienas (LELBA un amerikāņu sinode). Ņujorkas draudze 30 gadus pieder pie Misuri sinodes, kas sākumā palīdzēja maksāt mācītājiem algas un deva galvojumus iecelotājiem. Amerikāņu sinode runā par jaunu mācītāju sagatavošanu, par ko jāmaksā 1.50 dol no katra draudzes locekļa. Šāds atrisinājums nav pieņemams, jo Ņujorkas latviešu draudzei par to vien būtu jāmāksā 4500 dolaru gadā, bet amerikāņu mācītājs latviešu draudzei neder. Latviešu mācītājus sagatavo ar līdzekļiem, kas uzkrāti Rītdienas fondā, piešķirot studentiem stipendijas. LELBA ir jauns iestādījums, kam jāiztiek ar mēreniem ienākumiem. Draudze kopbaznīcai paredzējusi budžetā 6200 dol. Valde nākamā gada pilnsapulcē varētu šo jautājumu izlemt. Ar sinodi jārunā arī par īpašumiem un mācītāju pensijām. Ņujorkas draudze ir 81 gadu veca, dibināta 1896. gada 17. janvārī.

Jauno draudzes budžetu pieņēma 117.600 dolaru apmērā, dodot mācītājiem un pārējiem darbiniekiem 5 proc. pielikuma. Debatēs sapulces dalībnieki vēlējās, lai arī ērģelnieki saņemtu pielikumu, kas projektā nebija paredzēts. Vienojās, ka valde šo priekšlikumu izkārtos, nemainot budžeta summu. Lai sabalansētu budžetu, bija jāpaceļ draudzes locekļu maksājumi par 5 dol. gadā. Vīrieši gadā maksā 45, sieviete 40, bet 65 gadus pārsniegušie vīrieši 25 un sievietes 20 dol. Paredz, ka šogad no strādājošiem uz pensionāru gadiem pāriet ap 100 draudzes locekļu. Par aizvadīto gadu maksājumus nav nokārtojuši 246 nodarbinātie draudzes locekļi un 68 pensionāri.

Draudzes bilance uz 1. janvāri ir 899.842 dol., pie kam 611.555 dol. ir četros nekustamos īpašumos, bet pārējais dažādi noguldījumi, fondi un 26 darbību nozaru kases. Draudzes locekle Vilhelmīne Šūlmeikere savā testamentā draudzei novēlējusi 14.167 dol., kas ieskaitīti rezerves fondā. Sapulce pieņēma rezolūciju, ka šo naudu ieskaitīs Ņudžersijas īpašuma iegādes fondā, ja radīsies īpašuma pirkšanas iespējas. Otra rezolūcija atļāva draudzei aizdot naudu atpūtas nama pabeigšanai Katskiļu kalnos (13.000 dol. no rezerves fonda). Pagaidām tā izbūve izmaksājusi 70.156 dol. Šinī namā draudzes locekļi varēs īrēt telpas visu gadu. Maksa varētu būt lielāka nekā par telpām līdzšinējā viesu mājā, bet mazāka nekā apkārtnes moteļiem. Ēkas uzturēšana gadā varētu izmaksāt nepilnus 5000 dolarus.

Draudzes bērnu vasaras nometne varēja atskatīties uz 20 darba gadiem. Īpašums pirkts par 18.000 dol., un tagad tā vērtība ir 231.500 dol.

Mākslinieka Liberta mūzeja plāni Salas īpašuma robežās ir izstrādāti un apstiprināti, bet domstarpības ir ar mākslinieka dzīvesbiedri par šo plānu īstenošanu. Šogad izšķirsies, vai un kā šo mūzeju būvēs. Mūzejam domātie līdzekļi noguldīti uz novada vārda. J. Šķiņķis ziņoja, ka laikā no 28. augusta līdz 5. septembrim draudzes lauku īpašumā Katskiļos notiks latviešu skautu lielā nometne, kurā sagaida ap 750 dalībnieku no visas pasaules. No Austrālijas pieteikušies 30.

Par draudzes priekšnieku ievēlēja līdzšinējo A. Trautmani, kas valdē darbojas sesto gadu pēc kārtas un pēc noteikumiem viņam nākamajā gadā no valdes jāaiziet. Pārvēlamo valdes locekļu amatos ievēlēja J. Riekstiņu, T. Grīnbergu, H. Laķi un P. Zālīti, revīzijas komisijā līdzšinējos I. Vijumu, T. Pētersonu un I. Lagzdiņu. Par delegātiem uz ALA kongresu Čikagā apstiprināja I. Bērziņu, A. Audriņu, I. Vijumu, N. Zālīti, V. Beiniķi un A. Bogdanovicu.

Par kafiju un maizētēm rūpējās dāmas A. Audriņas vadībā.

V. I.

Arī Toronto saņemti ķīlnieki

Līdzīgs gadījums kā Vašingtonā, 22. martā norisinājās arī Toronto pilsētas centrā, kur Canadienne National bankas ēkā iebruka 38 g. vecais Bobs Maklegans no Vankuveras, kas bija bruņojies ar ieroci un saņēmis gūstā 14 ķīlniekus, pieprasot rokas granātas, divus izpletņus un Kanadas militāro lidmašīnu, kas viņu aizvestu uz Ugandu Afrikā. Pēc desmit ierēdņu atbrīvošanas ēkā vēl palikuši trīs ierēdņi un bankas vicedirektors.

Iebrucējs pēc 12 drāmatiskām stundām padevās un izteicās, ka viņš ienīst Ugandas prezidentu Idi Aminu, kuru vēlējies nogalināt. Maklegans padevās pēc nepārtrauktām sarunām ar savu brāli, māsu un policiju. Pēdējā izteikusies, ka iebrucējam būs jāatbild tiesā par vairākiem pārkāpumiem.

ASV galvaspilsētā Vašingtonā nesen „hanafi" sektes 12 musulmaņi bija iebrukuši trijās vietās: žīdu starptautiskās organizācijas B' NAI B'rith namā, Islamu centrā un pilsētas iestāžu namā, kur 38 stundas turēja gūstā 140 personas. „Hanafi" ir ļoti naidīgās attieksmēs ar melno musulmaņu grupu, kas 1973. gadā noslepkavojuši 7 sektes locekļus, starp tiem 4 bērnus. Terrora akcija Vašingtonā izdarīta, lai gūtu atriebības iespēju par sektes septiņu locekļu nogalināšanu. Teroristi prasīja slepkavu izdošanu un filmas Muchameds izrāžu pārtraukšanu uz ASV ekrāniem.

Pēc trīs arabu valstu vēstnieku ievadītajām sarunām, sagūstītos ķīlniekus atbrīvoja. Drāmas centrā, žīdu organizācijas namā, starp 10 gūstekņiem atradusies arī latviete Velta Ozoliņa no Vašingtonas, kas tur strādājusi birojā. V. S.

Mūsu mīļais vecbiedrs

Dr. Pēteris Bārdiņš

dzimis 1902. gada 22. augustā Vecpiebalgas Spulgās,
miris 1977. gada 18. martā Sv. Katrīnās, Kanadā.

Kam tu lūzi, ozoliņi,
Vai nav koku lūzējiņu . . .

Par viņu sēro

Akadēmiskā Vienība Austrums

Šķīries no mums mūsu bijušais kluba priekšnieks

Dr. Pēteris Bārdiņš

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Toronto latviešu mednieku un makšķernieku klubs

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Pēteris Ieviņš

dzimis 1895. gada 30. augustā Sāvienas pag.,
miris 1977. gada 18. martā Hamiltonā, Kanadā

No saules vietas,
No miera mājām,
Vairs mani neškirs
Šis ēnu laiks . . .
(V. Strēlerte)

Mīlestībā viņu pieminēs:

Zenta, Alfrēds un Austra, Valdemārs

Aizsaules pulkiem pievienojies mūsu nodaļas biedrs

Pēteris Ieviņš

dzimis 1895. gada 30. augustā Sāvienas pag.,
miris 1977. gada 18. martā Hamiltonā

Par viņu skumst

Hamiltonas vanagi un vanadzes

(22. turpinājums)

Narda jauniešiem skaidroja par sagaidāmās Rīgas filmas izrādi, kas pelēkajā latviešu klaida dzīvē būs vienreizējs un augsts kultūras notikums, un aicināja jauniešus cītīgi izdalīt latviešu sabiedriskajās ēkās un skolās reklāmu lapiņas. Linards Pastalnieks esot visiem sagādājis iespēju šeit satikties, jo viņš esot filmas izgādātājs un organizētājs, lai to noskatītos pēc iespējas lielāks klaidas latviešu skaits. Jaunieši Linardam skaļi aplaudēja.

„Tā ir mūsu tautas mākslas filma pašu valodā — Kolchozu dzīve," teica sakarniece Narda un daudziem iespieda saujā lapiņu žūksni, piebilzdama, ka izrāde drīzumā notikšot Latviešu skatuves biedrības zālē. Tur gan esot šejienes latviešu fašistu pereklis, bet tas lai jauniešus neuztraucot, jo Latvijā tagad filmu izrādes rīkojot pat baznīcās vēl lielākos agrāko melnsimtnieku midzeņos.

Linards piesarcis atvilkās no jauniešiem un tēva vasarnīcā remdināja satraukumu ar krietnu glāzi viskija. Ienāca Kalums.

„Nu, ko tu saki par manus izšūpošanu?" Linards drūmi jautāja, pieliedams arī viņam pilnu glāzi viskija.

„Ko tur daudz domāt, lai šūpo!" Kalums atmeta ar roku. Tikai raugies, lai tevi pārāk augstu neuzsviež — no lielāka kritiena var smagi apdauzīties."

„Vai tu ar Stefāniju jau runāji?"

„Parunājos tikai īsu brīdi."

„Un ko šī saka par zāli?"

„Tiktāl vēl nepaspēju. Man šī zāles lieta ar tavu tēvu diez kā nepatīk," Kalums nopūtās.

„Bet cita ceļa mums nav," arī Linards jutās nospiests.

„Pagaidīsim, kad sāks cept desiņas un puiši cilāt alus pudelītes, tad mēģināšu Stefāniju notvert vienatnē," Kalums solījās.

Vakaram satumstot, jaunieši jau bija sakūruši ugunskuru un izdrāzuši iesmus, uz kuriem liesmās čurkstēja desiņas. Turpat blakus bija vairākas alus kastes. Arī Stefānija bija jauniešu pulkā. Viņa atgādināja vairāk pēdējā kursa ģimnazisti nekā precētu sievu vidējos gados.

Liekas, ka Stefānija bija jau noreibusi. Viņa skaļi smējās un trieca jauniešu barā. Kalums juta, ka viņa sirds strādā ātrāk nekā parasti, bet viņš sevi mierināja, ka tas būs no Linarda viskija. Katrā ziņā viņš negribēja sev atzīties greizsirdībā. Vai viņš lai skrietu precētām sievām pakaļ? Nē, tik samaitāts gardēdis viņš nebija, kas vēlējās jau visu rūpīgi sagatavotu redzēt galdā. Stefānija jau pati viņam bija kārusies kaklā tik strauji, ka piedzinusi viņam vājuma brīdi.

Lieta tomēr šovakar bija nokārtojama, lai palīdzētu Linardam nepatīkamā zāles lietā. Jā, Stefānija bija ar mieru par zāli parunāt. Viņa tikai brīnījās, kādēļ Linards pats nevēlējās ar tēvu šo jautājumu nokārtot?

Kad Kalums izstāstīja par filmas izrādi un vecā Pastalnieka nostāju, Stefānija solījās ar biedrības priekšnieku runāt. Rūgto kumosu par piedraudēšanu ar Pastalnieka mājas obligācijas atteikšanu Kalums noskaloja ar krietnu kausu alus, Stefānijai par to nekā nebilzdams.

Kad Stefānija nākošā dienā ieradās pie Jāņa Pastalnieka viņa mājā un izstāstīja sava apmeklējuma iemeslu, biedrības priekšnieks nelikās nemaz pārsteigts. Viņš jau zināja, ka dēlam zāle vajadzīga. Linardam laikam pašam nebija drosmes par zāli ar tēvu runāt. Nekas, nokārtos šo lietu ar Stefāniju, vecais Pastalnieks pasmīnēja un solīja viņai zāli.

Stefānija vecā Pastalnieka priekšā palocīja celi kā skolas meitene un pateica laiņnu paldies. Pastalnieks uzsita viņai viegli uz pleca un pavadīja līdz automašīnai. Stefānija vēl pāris reizes viegli pietaurēja un aizbrauca.

Jānis Pastalnieks paņēma no sava rakstāmgalda biedrības zāles sarīkojumu reģistra grāmatu, ierakstīja dienas datumu un piezīmēja: „Filmas Kolchoza dzīves izrāde".

Linards gan pabrīnījās, ka tēvs tik viegli devis zāli filmas izrādei, bet izvairījās ar viņu par to tuvāk runāt. Ja jau Stefānijai bijuši tik lieli panākumi, lai tas paliek viņas ziņā. Arī Pastalnieks dēlam par izrādi vairs neko nejautāja. Datums grāmatā ierakstīts, un ar to zāles lieta nokārtota, it kā tā būtu izīrēta nevis kultūras sakarniekiem, bet italiešu kāzām.

Kad izplatījās valodas, ka biedrības priekšnieks Jānis Pastalnieks, kas līdz šim baudījis visas tautas uzticību, izīrējis zāli komūnistu filmas izrādei, pilsētas latviešu kolonijā izcēlās liels satraukums. Dažs domāja, ka viņš jau sen bijis vecs pagrīdnieks, tikai tēlojis godīgu cilvēku, bet vairums ieskatīja, ka dēls būs tēvu samaitājis. Vai tad nu čeka Rīgā šo ar tukšu roku būtu glāstījusi.

Citi jau zināja stāstīt par vecā Pastalnieka pagātni Latvijā. Kas tad šis tur bija — paplucis lauksaimnieks, ar pusotrām govīm un vienu līku ķēvīti. Ja brālis Andrejs, kam Rīgā bija laba vieta, nebūtu šo pastutējis, sen jau būtu nobraucis dibenā. Tę nu atbraucis plēsās kā traks, lai tiktu pie mantas un skolotu dēlu. Kas nu iznācis? Aizbrauca tās pāris nedēļas paostīt Rīgas gaisu un beigts bija uz visiem laikiem. Nekas. Pagaidīs jaunas vēlēšanas un izšūpos veco priekšnieku laukā no Skatuves biedrības ar visu studēto dēlu. Cik zināms, pēdējais no studentu korporācijas jau izsviests ar visu negodu.

Citādi ļoti atturīgais inženieris Margods Rājums, tikko uzzinājis, ka Jānis Pastalnieks zāli izīrējis padomju filmas izrādei, draudzīgi sita viņam uz pleca un sauca par draugu. Rājums reiz ielūdza veco Pastalnieku pat savā lepnajā pilsētas mājā un pats ar savu limuzīnu nogādāja atpakaļ, kad viesis, paša spēkiem jutās vārgs savu veco auto vadīt. Pēc tā viņš ar tramvaju aizbrauca pakaļ tikai pēc smago paģiru izgulēšanas, kad atkal pāris stundas baudīja Rājumu viesmīlību un kaut kā ar lielām bailēm pārkūlās ar savu mašīnu mājās.

Pie Pastalnieka ieradās arī sakarniece Narda un priecīgi ziņoja, ka Linarda pasūtināto filmu esot jau saņēmusi. Viņa izsteidzās pie savas mašīnas un ienesa dārgo dzimtenes mantu Pastalnieka glabāšanai līdz izrādei. Gan jau Linards par visu turpmāko parūpēšoties. „Lielais paldies, Jāni!" Narda familiāri teica un gatavojās atvadīties.

Pastalniekam arī bija mazs lūgums. Vai Narda to varētu uzklausīt? Sakarniece kļuva uzmanīga un vilcinādamās apsēdās uz piedāvātā krēsla. Smaids viņas sejā bija pēkšņi izdzisis.

„Man Rīgā ir brālis," Pastalnieks lēni iesāka. „Viņš gribētu mani apciemot, tagad jau visādi sakari brīvāki. Vai cienītā kundze nevarētu palīdzēt izkārtot vīzu?"

(Turpinājums seko)

Biruta Senkēviča

PAVASARA JAUSMA

Vēji līksmāk spārnus cilā
Rīti dzidrās tāles veŗ,
Un jau ēnainajā silā
Sūnas zemes valgmi dzeŗ.

Saules glāsts pārslīd kvēlāk
Pāri pelēcīgām ārēm.
Strauti mostas, lai tie vēlāk
Plūstu strauji pāri norām.

Zeme raisa spēkus krātos
Klusā ziemas atdusā,
Vizbulītes upes krastos
Ziedēšana daiļumā.

Arī acīs ielīst prieks,
Skatot dzidro debesjumu
Redzot kā jauns cīruļsniegs
Mazgā pumpurīti kairu.

Lolita Roze

PIE AVOTA

Es rokas smēlu straujā avotā,
pie pirkstu galiem man
lāses trīc
visās varavīksnes krāsās
un pil —
un šinī zeltainā vakarā
man liekas,
mana dzīvība pil
visās varavīksnes krāsās
un krīt uz avota akmeņiem,
un aiztek atpakaļ avotā
uz sākuma atvariem.
Šeit stāvu tik īsu brīdi —
kaut būtu es ieva!
Es zarus avotā liektu,
dzertu varavīksnes
un paliktu šeit,
vienmēr zaļa un smaržīga
vasarā — klusumā — — —
un tagad man liekas —
ar katru stundu,
ar katru lāsi
mana dzīvība pil...

Valentīns Pelēcis

MĀNS

Viss jau ir tikai māns.
Mans, Tavs — vai māns?

Mēs abi māņojam.
Viens otru gribam apmānīt:

Es tevi mīlu vairāk nekā
tu mani!
Nē, nē, nelielies, tu mani
pavisam nemīli!

Nu redzi, kāds māns,
kādi saldi meli!...

Vai patiešām mēs savus radus
mīlējam vairāk kā sevi?
Neticu...
Tomēr...

Jūlijs Celmiņš

SVĒTVAKARS

Baltās bērzu šķilas kamīnā
nedeg,
Laikam ir vēsa svešzemes
liesma.
Vai bērzs bija lemts
mocekļu krustiem,
ne manam priekam?
Svētku priede, tā nemeta skujas
kā prieka asaras.
Nav augusi tā pat svešā zemē,
bet fabriku tvertnēs.
Augusi tā bez saules un zemes.
Manas svētku sveces bez
liesmas un siltuma,
Tik gaisma vien, pamirdz
un nozib.
Nav pat tā siltuma, kas
kapsētas svecīšu vakarā.
Bērzu šķila, fabrikas priedes,
elektriskās sveces,
Prieks tik bērnības zemē mīt,
Zemē, kas dus atmiņu palagos.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Prāvestam Dr. B. Kokinam 65 gadi

Prāvests Dr. B. Kokins

Prāvests Dr. B. Kokins 6. martā atskatīsies uz 65 mūža un 42 nokalpotiem priesteŗa gadiem. Jubilārs dzimis 1912. gadā Naujenes pagasta Dūdeļos. Pēc Aglonas ģimnazijas beigšanas un studijām garīgajā seminārā 1935. gadā saņēmis Rīgas archibīskapa A. Springoviča priesterības svētību. Pēc tam strādājis Aglonas ģimnazijā par kapelānu un latīņu valodas skolotāju.

Baznīcas vadība viņu kā sevišķi apdāvinātu komandēja uz Romu studēt filozofiju angļikāņu universitātē, ko beidza 1938. gadā ar filozofa gradu. Pēc atgriešanās Rīgā darbojās Latvijas universitātes katoļu teoloģijas fakultātē par privātdocentu, bet komūnistu okupācijas laikā kalpoja vairākās katoļu draudzēs. Pēc Aglonas katoļu semināra atjaunošanas 1942. gadā. bija šī semināra filozofijas profesors. Kādu laiku bēgļu gados bija latviešu un igauņu katoļu delegāta pie Sv. Krēsla prof. Dr. Laurinoviča sekretārs, bet 1946. gada beigās viņu sūta uz Beļģiju par latviešu katoļu semināristu — teoloģijas studentu audzinātāju.

B. Kokins 1949. gadā Luvenas universitātē iegūst doktora gradu filozofijā. Pēc ieceļošanas Kanadā kādu laiku strādāja kanadiešu draudzēs, bet 1951. gadā Toronto archibīskaps viņu aicināja par latviešu katoļu garīgo aprūpētāju, kādu pienākumu veic vēl tagad. 1957. gadā Dr. B. Kokinu izraudzīja par filozofijas profesoru Sv. Augustīna garīgajā seminārā, kur septiņus gadus mācīja latīņu valodu un ievadu filozofijā, seno un viduslaiku filozofijas vēsturi, vispārējo un sociālo ētiku. Pēc tam viņu iecēla par prāvestu jaundibinātajā Bramaleas kanadiešu draudzē, kur lieti noderēja daudzo valodu zināšanas, jo Dr. B. Kokins zin 8 svešvalodas, bet daļēji 4. Par nopelniem katoļu baznīcas labā, pēc Toronto archibīskapa priekšlikuma, apbalvots ar Vatikāna ordeni Pro Ecclesia et Pontifice.

Lielās atsaucības un sirsnības dēļ jubilārs iecienīts plašā sabiedrībā. Prāvests Dr. B. Kokins, sevišķi pirmajos gados, daudz rūpējies mūsu apspiestās tautas labā, informējot kardinālu Makguiganu u.c., strādājot pie Sv. Michaela katedrāles. Jubilāru personiski sveica Kanadas latviešu katoļu apvienības un Toronto katoļu vienības priekšnieki, studentu vienības Dzintars un korporācijas Lacuania pārstāvji.

J. Grodnis

Bez noteiktām nodevām

Grand Rapidu Vienības draudzes gada sapulcē noskaidrojās, ka draudzes locekļu skaits pēdējos gados visumā bijis nemainīgs. Daži miruši, bet nākuši arī klāt jauni draudzes locekļi. Pašreiz draudzē 181 loceklis.

Pārskata gadā notikuši 40 dievkalpojumi, dievgaldnieku skaits bijis 125, kristīti 3 bērni, miruši 3, iesvētīšanas mācībās 2 draudzes jaunieši. Iesvētīšana paredzēta 5. jūnijā, piedaloties māc. I. Gaidem no Kanadas.

Draudze var būt lepna, ka kādreizējie tās locekļi, māc. J. Mednis un māc. I. Gaide, pievērsušies Dieva vārda sludināšanai, un pašreiz šādam uzdevumam gatavojas stud. theol. H. Lapiņš.

Draudzes māc. J. Lazda savā pārskatā uzsvēris, ka draudzē ikviens ziedo pēc savām spējām, jo nav nekādas noteiktas nodevas. Pagājušā gadā ziedojumos saņemts 7725 dol., neskaitot dāmu komitejas u. c. iemaksas, kas ir turpat par 1000 dol. vairāk nekā budžetā paredzēts. Kopējais apgrozījums 23.429 dol. Visi izdevumi kopā 12.682 dol., budžeta atlikums no 1976. g. 970 dol., neskaitot rezerves, remonta un citus fondus, kas palielina kopējo atlikumu uz 10.747 dol. Lielākais ziedojums, ko kāds draudzes loceklis nodevis pag. gadā — 387 dol., vairāki nodevuši ap 100 dol.

Šī gada budžets sabalansēts uz 9260 dol., nedaudz paaugstinot pret iepriekšējā gada budžetu. Dāmu komiteja priekšnieces Vilmas Riepnieces vadībā noorganizējusi vairākus sarīkojumus. Sevišķi labi izdevies gadskārtējais bazārs.

V. Z.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā

Ludmila Kurcigs

dzimusi Sudakova

dzimusi 1901. gada 27. augustā Krievijā,

mirusi 1977. gada 18. martā Toronto

Dziļās sērās

vīrs, dēls un meita ar ģimenēm

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 9.30 līdz 12.30, bet trešdienās un piektdienās no pl. 5 pēcp. līdz. 8 vakarā.

27. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma pl. 1 pēcp. komponista Haralda Berino garīgo dziesmu koncerts. Piedalās soprāns Emma Reinvalde (no Kalamazū), tenors Jānis Baruss un ērģelniece Anita Rundāne

3. aprīlī pl. 11 no rīta Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Duetus dziedās Gunta Plostniece un baritons Torilds Barbins. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas un jauniešu sagatavota Lieldienu programma.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

Māc. J. Cālītis sastopams baznīcas kancelejā trešdienās no pl. 10 — 12 rītā un no 6 — 8 vakarā, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12 dienā. Citā laikā — iepriekš sazinoties.

27. martā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

3. aprīlī pl. 1 pēcp. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Pl. 6 vak. Sv. Andreja draudzes kora 25 gadu jubilejas koncerts.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

27. martā pl. 1 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunda.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

3. un 10. aprīlī dievkalpojums ar māc. A. Stefenbergu.

1. un 8. maijā dievkalpojums ar māc. R. Andermani no Čikagas.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

27. martā pl. 4 pēcp. — draudzes dievkalpojums.

3. aprīlī pl. 10.30 no rīta — bērnu dievkalpojums, Bībeles klase un svētdienas skola. Pl. 11 no rīta — draudzes dievkalpojums ar dievgaldus.

7. aprīlī pl. 7.30 vak. dievkalpojums ar dievgaldu

8 aprīlī pl. 9.30 no rīta Lielās piektdienas dievkalpojums angļu valodā ar dievgaldu, kopā ar igauņu draudzi. Pl. 11 no rīta — draudzes dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas.

10. aprīlī pl. 8 no rīta Lieldienu svētku dievkalpojums ar jauniešu piedalīšanos, dziesmu lapiņas, koris. Pl. 9 no rīta — Lieldienu brokastis dāmu kom. izkārtojumā.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

2. aprīlī, sestdien, pl. 6 vakarā garīgs koncerts Trinity Memorial baznīcā.

3. aprīlī, Pūpolu svētdienā, pl. 9.30 dievkalpojums ar dievgaldu (angļu val.), pl. 1.30 pēcpusdienā dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas.

8. aprīlī, Lielajā piektdienā, pl. 1.30 dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas.

10. aprīlī pl. 6 no rīta Lieldienu saullēkta dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

17. aprīlī pl. 1.30 dievkalpojums.

23. aprīlī pl. 9. 00 — 14.00 lietātu mantu izpārdošana.

24. aprīlī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

8. maijā, Ģimenes dienā, pl. 11 svētbrīdis draudzes dievnamā, pēc tam sadraudzības stunda.

15. maijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

21. maijā pl. 7 vak. iesvētību māc. nobeiguma dievkalpojums.

22. maijā pl. 2 pēcp. iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu Rosedale United baznīcā, Rosedale un Terrebonne ielu krustojumā. Dziesmu lapiņas.

19. jūnijā pl. 11 no rīta Kapu svētki draudzes kapu nodalījumā, dziesmu lapiņas.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

3. aprīlī pl. 2 pēcp. — Pūpolu svētdienā — garīgs koncerts baznīcā.

8. aprīlī pl. 2 pēcp. — Lielajā piektdienā — dievkalpojums ar dievgaldu.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 21 gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagara WHLD raidītāja.

Vadītājs A Lakmanis. 10 Dorset Rd. Scarborogh, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp no Niagara WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Mičulens 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

107.7 un TV 29. staciju

pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

226-6950
5385 Yonge St. Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd.
Willowdale, Ont.

sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

A. Eglītis - TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

PAVASARA **LE 1-7353**
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

Ja esat nodomājuši iegādāties
Jaunu 1977. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE **Tālr. HO 6-1131**
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3894
PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI
Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvids Tirums

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — piektd. no pl. 9.00 — 7.00, sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Gugāns-Lūsis

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tiosot Bulova.
Latviešiem atlaide.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

Dāvināsim
latvisku dāvanu
LAIKRAKSTU LATVIJA AMERIKĀ

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar š. g. .....
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
.....
.....
Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Nosūtu $25.- par savu dāvanu Latvija Amerikā Publishing Ltd., 125 Broadview Ave., Toronto Ontario, M4M 2E9
Lūdzu sūtīt man kā latviskās dāvanas devējam „LATVIJU AMERIKĀ par speciāli pazemināto cenu uz vienu gadu $18.00 gadā.
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
.....
☐ Jauns pasūtinājums
☐ Abonementa pagarinājums uz 1 gadu.
Kopā nosūtu $.....

LASĪTĀJU VĒSTULES

(Turpinājums no 2. lp.)

grafijas cenzēšana nemaina notēloto īstenību, bet drīzāk iezīmē bailes, nedrošību un irracionālitāti. Ar Rīgas fotografijas retušēšanu Toronto latviešu skolas skolēniem atņemts dokuments par nebrīvību Latvijā.

J. Jāņadēls Minchenē,
Rietumvācijā

Redakcijas piezīme: Rodas jautājums, vai komūnistu saukļiem vispār jābūt pie latviešu skolas sienām?

KAIMIŅU BALSIS

Skaisti bija pabūt Toronto pensionāru saimes vidū Kalpaka piemiņas vakarā Latviešu namā. Vakara referente Biruta Senkēviča runāja par mūžīgo Kalpaku. Skuju zari vāzē pie pulkveža ģīmetnes un krāšņi dekorētie galdi ar sveču liesmām piešķīra vakaram svinīgu nokrāsu, kurā bija pulcējušies vairāk nekā 300 vecās paaudzes pārstāvji no Toronto un citām vietām. Vispirms Anete Bencone skandēja B. Senkēvičas dzejoļus par ievu ziediem, lakstīgalu dziesmām un vizbulītēm un tikai tad dzirdējām Edvarta Virzas visiem labi pazīstamo un svinīgo Pulkveža atgriešanās, ar savu skumjo, dziļo saturu... Tikko sadzirdami lasīja L. Krūmājs. Savas „uguns kristības" labi izturēja tikko nodibinātais pensionāru koris. Vakars norisinājās sirsnīgā paciālātībā. Paldies darba darītājiem!

E. Gaigala Bafalo

Apbūves gabals, 60x342 pēd., ar daudz kokiem, tuvu Sutonai, pie Simko ezera un provinces parka,
PĀRDODAMS
privāti.
Tālr. Toronto 889-0748

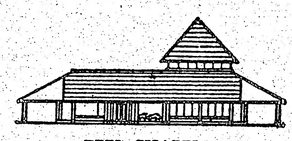
PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4612 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

Kultūr diens . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

pa dulle," kājes piecēles un pikte balse iesouces kultūr daļs priekšnieks Kulterovičs Pāvels. „Viss, ko jūs te sapļurne, ož pēc kompost čup dārz stūre. Arāb no sov eļļ tais poltik un dzīv noud, bet īste kultūr mēs va dabt pa plik velt. Es pats izgājš gad bi Piltne un skaidr redze, cik tur smuk ploukst un zaļe kultūr, taisn kā kārkl krūm kolchoz pļaves. Kamēr mētan stale slouc govs, tikmēr kor dirģents notur mēģnājam uz balsem. Prieks nokloustes, kas tā pa smuk dziedšans māksl. Pat cūkem ēstgrib piejemes un no gov tesmeņem va izspiest divrēz vairāk sūkals. Taje paše kolchoze no Rīgs atbrouc dzejniks un turpat pie aplok vārtem rades dzejols pa cūk leģion, bet kantore vesel poem pa kolchoz priekšnik un viņ joune mašīnrakstej. To es saprot, tā i īste kultūrs taisšan. Tālab mums a vajg meklt jouns ceļs un dārzes pujeņ viete oudznet vavrīts, a ko izkvēpnet vece peljam smak no mūs vecem kultūrs lēģrem."

Tik stipr vārd, tāpat ka melleis balzams, atstāj dziļ iespaid uz visem. Cīpsliņ Teds, kas augme bi goužam mazs vīriš un pēc dabs tāds pabailīgs, rums laike bi palīds zem gald, bet Sopiņ Miķels ap ausem aptins gare ziems šall. Noudiņ Andžs salieces četrāps šņore zābaks un Ciperblat nojēms brills mierkšņe acs taisdames uz roudšan. Pa to laik Puķpodiņ Ješk bi pacēls gaise sov priekšnik kok āmar un taisjes sist — es dome pa gāld.

Lab, ka es vēl laike dabe sakērt āmar kāt un gāle man iešāves gaiš dom.

„Pa kultūrs lietem nevaig uztrouktes," es gāl izslējs tēc. „Tas i ties, ka tagad kultūr katrs grib taist pats sove māje, tāpat kā karlaike katrs oudzne pats sov tabak, kouč va puķpode uz log. Es viss sov švake sierd piekrīt Kulterovičam, ka mums jābruģe jouns šosejs, pa kuŗem pārvadet mūs diž kultūrs vezam. Tālab es liek priekše liet apspriest no visem pusem, le Šans biedreb šogad va izrīkt tāds kultūrs diens, kāds vēl nekad nou Čučtaune piedzīvts."

Pēc tādem vārdem Kulterovičs sove krēsle izslējes taisns kā rat ilks un tie cit a skatjes uz man muts pavēruš, bet mazeis Cīpsliņ Teds pie manem biksem pietūrdames izlīd no gald apukš. Viss klape roks un skaļe balse souc „le dzīve Krišs Ķepals." Cit no aizkustnājem bierdne asars un nāc spiest man rok. Puķpodiņ Ješk turpat uz viet piesproud man Šans biedrebs diže orden a bantem un man a steig bi jāskrien uz bod pēc Rīgs melle balzam.

Kamēr es atnāc apakaļ, Šans biedrebs valdšan bi jou viss izrunājuš un nospriedš, ka kultūr diens Čučtaune šogad atklās jou piektdiens vakre a ball pie pill bufet un sekjoš kor dziedšans koncert. Tas tālab, le vise pasoule parādt, ka Šans biedreb neož pēc kompost čups, bet pa jounem ceļem loužes uz priekš kultūrs louke.

Sestdiene aicnes no Kuldīg rages pūtēj orķestres, kas pēcpusdiene dos kluse muzīķ, bet vakre rous vaļe pa īstam un tā būs iepazīšnes ball a polonēz kultūrs apmaiņš rāmes. Svētdiens rīte būs rakst dārb lasšans sacīksts, pusdiens laike atklās krāsšans izstād, launag laike spēles tejāter, bet vakre būs galvene ball forms drēbes un pustumse pie pill bufet a štovtem kāpstiem un mednik desem. Piermdiens vakre izrādes miglbilds no Rīg: „Pūt tu man," uz ko vārs nākt viss, jo tam nebūs nekād krās un smak. Pēc tam viss vārs iet mājes, bet otrdiens vakre jāiet uz jounieš ball „Kas dārze, kaņep rož dārziņe." Trešdiens rīte sākses pensionārs cēlens pie tējs gald a kūkem un ball „Sen, tas bi tik sen." Piektdiens vakre būs ekskursej pa Jonge iel, ku vīr vārs apskatet mūs dien kultūr dzīve veide, bet sievišķ tikt no noud vaļe joune Eatan centre. Pēc tam viss vārs satiktes atvadšanes balle, ku neviens neskatses, kas katram mugre.

Vislielakes notikams būs sestdiene. Tas sākses a jātnik un kājnik parād pa Spaģin un Bļurr ielem a joukte pažarnik un Kuldīgs pūtēj orķester. Pēc tam būs smukum ķeniens vēlšans trijes grupes: jounem metnam — bikini peldbikses, vidjem sievišķem — mine brunče un vecākem dāmēm — visādes zvērād kažokes.

Jaunes smukam ķeniens varēs atklāt atvadšanes ball, ko iesāks a toutiske kazačok un kultūrs apmaiņs ceļe visem cieminem no Kuldīg pasniegs košļajame gumij. A to tad viss kultūrs būšan būs aizdancnet un cour.

Man vais tike dažs biļets palikšes pār. Ja jūs negrib palikt tukše a garem degnem aiz dorem, ta apčamd sovs nouds maķeļs un steidzes pie man.

Krišs Ķepals

Ja jūs esat nodarbināta un gaidāt bērnu, jūs esat tiesīga saņemt topošas mātes atvaļinājumu. Ontario valdiba gādā, lai jūs to tiešām saņemtu.

Mums Ontario provincē ir likums, kas paredz katrai topošai mātei, precētai vai neprecētai, saņemt 17 nedēļu bezalgas atvaļinājumu bērna dzimšanas gadījumā. Šis likums attiecas kā uz puslaika, tā pilna laika nodarbinātām, paredzot, ka viņas bijušas nodarbinātas pie tā paša darba devēja vismaz 63 nedēļas pirms paredzētās bērna dzimšanas.

Kad jaunā māte atgriežas atpakaļ darbā, viņai tiek garantētas tiesības uz iepriekšējo stāvokli darbā vai līdzīgu, nezaudējos vecākuma vai citas priekšrocības.

Dabiski, grūtniecības stāvoklis nepasarga nodarbināto no atlaišanas dibinātu iemeslu dēļ, kam nav sakara ar grūtniecību, bet grūtniecība pati par sevi nedrīkst būt par iemeslu atlaišanai, ja kāda darbiniece ir tiesīga uz topošas mātes atvaļinājumu.

No topošas mātes tiek prasīts, lai divas nedēļas iepriekš tā ar rakstu paziņo dienu, kad viņa nodomājusi darbu atstāt. Viņa ir tiesīga aiziet katrā laikā, sākot ar 11 nedēļām pirms bērna dzimšanas. Ja darba devējs vēlas, lai darbiniece ietu atvaļinājumā, pirms viņa to pati vēlas, darba devējam jāpierāda, ka viņa savus kārtējos pienākumus nespēj pietiekami veikt.

Nodarbinātā ir tiesīga uz bezdarbnieka pabalstu savā grūtniecības atvaļinājuma laikā (pat ja viņa nedomā atgriezties darbā, kad atvaļinājums izbeidzas), ja viņa vismaz 20 nedēļas bijusi nodarbināta tanī gadā pirms bērna dzimšanas. Vismaz desmit no šīm 20 nedēļām jābūt laikā starp 30. un 50. nedēļu pirms bērna dzimšanas.

Ja vēlaties tuvāku informāciju par topošas mātes atvaļinājumu vai citiem darba noteikumiem, kas attiecas uz strādājošo sievieti, rakstiet:

Employment Standards Branch
Ministry of Labour
400 University Avenue
Toronto, Ontario M7A 1T7

Bette Stephenson, M.D.,
Minister of
Labour

William Davis,
Premier

Province of Ontario

Nenokavējiet

BRISTON FASHIONS

Pavasara

IZPĀRDOŠANU

dāmu mēteļiem un kostīmiem. — Skaisti stili — krāsas un modes. Pērciet tieši no mūsu darbnīcas un ietaupiet

BRISTON FASHIONS

312 ADELAIDE ST. W. (2 ielas uz austrumiem no Spadina ielas) 1. STĀVĀ. Tālr. 364-0944 368-4557

Atvērts no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9 rītā līdz 6 vak.

Izīrējams nemēbelēts dzīvoklis —

2 istabas un virtuve — Queen E. un Logan rajonā.

Zvanīt 463-3655, Toronto.

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmata

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kurā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā nāvē, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu īsto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāra bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Līvbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules karš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas illustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE,, Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu** **$25.—**

☐ **6 mēnešiem** **$13.50**

☐ **3 mēnešiem** **$ 6.50**

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

Jānis Peters par Gunaru Saliņu

„IT KĀ MĀKOŅOS TAVA BALSS"

„Šodien, saskaņā ar dzejnieka ziņu un vēlmēm, nododam Karoga lasītājiem Gunara Saliņa dzejoļus un vēlam tiem pašu tuvāko ceļu uz sirdi un prātu", tā beidzas padomju uzticības dzejnieka Jāņa Petera raksts žurnāla Karogs 1977. gada 2. numurā, kam dots virsraksts: „It kā mākoņos tava balss". Šinī numurā iespiesti daži latviešu trimdas dzejnieka Gunara Saliņa dzejoļi.

Raksta sākumā sešās rindās minēti Saliņa biografiskie dati, piezīmējot, ka viņš dzimis 1924. gadā Naudītē skolotāja ģimenē un ka kara pēdējās dienās jauno dzejnieku aizveduši prom no dzimtenes, un tagad viņš dzīvo ASV.

„Gunars Saliņš ir viens no tiem latviešu dzejniekiem svešumā, kura jaunrade sakņojas latviešu demokratiskās dzejas tradicijās, aug kopsajūtā ar Latvijas zemi un tieši tādēļ spēj uzziedēt un nest augļus arī svešā pusē", turpina Peters. „Gunars Saliņš to spēj tāpēc, ka ir augstas kultūras un dziļa prasīguma cilvēks. Viņa mājās Amerikā ir solīda pasaules un arī Padomju Latvijas literātūras bibliotēka. Viņš darbojas literātūrkritikā un ir publicējis amerikānu presē recenzijas par Imanta Ziedoņa Epifānijām."

„Jānis Peters tālāk raksta: „. . . Es satiku Gunaru Saliņu, pērnā rudenī ciemojoties ASV. Dzejnieks viesmīlīgi mani uzņēma, iepazīstināja ar savu jaunradi, parādīja Ņujorku. Viņš dzīvi seko līdzi notikumiem dzimtenē — Padomju Latvijas soirgtajiem kultūras avotiem. Gunara Saliņa lielā mīlestība ir Aleksandra Čaka dzeja."

Par Saliņa jaunradi Rīgas dzejnieks saka: „Dzejnieka paša jaunradē vērojams humāns apcerīgums, arī tik neizbēgamā nostalģija, jūtu sviegums, kamertoņa uzruna. Saliņa dzeja jūtīgi uztver pasaules norises, atrodas sakarībā ar tām, radantē sevī cilvēces kultūru un tādēļ jūtas kā tās sastāvdaļa."

Dzejnieka Jāņa Petera un viņa pavadoņa Jāņa Aneraudā apciemojums pie Saliņa noticis pagājušā gada novembrī, beidzot apmeklējumus ASV. Tie iesākās ar trimdas presē plaši aprakstīto sarīkojumu Kalamazū, turpinājās Čikagā, pēc tam rietumkrastā, tad Ņujorkā un Vašingtonā, kur abi okupētās Latvijas pārstāvji piedalījušies oktobŗa revolūcijas atcerē, kā tas bija lasāms rietumkrasta lokālā latviešu izdevumā.

Biografiskajā aprakstā trūkst ziņas par Saliņa izdotajām grāmatām, nav pieminēta Kultūras fonda godalga, nav arī pieminēts, ka viņa ienākšana latviešu dzejā notika tikai trimdā. Bez Ziedoņa Epifānijām viņš angliski un latviski apcerējis vairākus citus okupētās Latvijas dzejnieku darbus.

Karogs ir literātūras, mākslas un sabiedriski politisks žurnāls, ko izdod Latvijas padomju rakstnieku savienība un skaitās Latvijas komūnistu partijas centrālās komitejas izdevums. Tas iznāk reizi mēnesī; Saliņa dzejoļi parādījušies šī gada februāŗa izdevumā. Žurnālu publicē 30.000 eksemplāros. Gunars Saliņš nav pirmais latviešu trimdas dzejnieks, kura darbi publicēti šinī žurnālā. Krietni vairāk tomēr publicēti okupētās Latvijas rakstnieku darbi dažos trimdas latviešu izdevumos.

Nav noslēpums, ka grupiņa latviešu dzejnieku brīvajā pasaulē meklē sakarus ar okupētās Latvijas dzejniekiem, kā arī publicēšanās iespējas turienes okupācijas varas kontrolētos izdevumos. Arī atsevišķi gleznotāji lolojot cerības nākotnē izstādīties Rīgā, un daži komponisti gaidot uz iespējām tur atskaņot savus darbus. No Rīgas savukārt laiku pa laikam izsūta režīmam uzticīgus māksliniekus un citu kultūras darbinieku delegācijas, kas it kā mēģina „vienot abas puses". Rezultātā nav notikusi „vienošana", bet trimdas latviešu šķelšana. Pagājušajā gadā Rīgā viesojās Latvijas ev. lut. baznīcas Amerikā (LELBA) pārvaldes priekšnieks prāvests Aleksandrs Veinbergs no Vašingtonas. Šo ciemošanos pārrunāja slēgtā sēdē LELBA pārvaldes sesijā 19. februārī Mineapolē. Šinī sēdē prāv. A. Veinbergs lūdzis vinu atbrīvot no pārvaldes priekšnieka pienākumiem, nokalpojot tikai pusi no sava amata pilnvaru laika. Vina vietā, kā zināms, par Latv. ev. lut. baznīcas pārvaldes priekšnieku līdz ģenerālkonferencei 1978. gadā ievēlēts prāvests Arturs Voitkus Montrealā.

Mūsu trimdas vecākā paaudze un bijušie cīnītāji, kas atrodas rietumos, ieskata sadarbību ar okupācijas varas pārstāvjiem par neiespējamu, kamēr daži jaunākās paaudzes pārstāvji, pat tādi, kuŗu tēvi cīnījušies pret mūsu zemes okupantiem, deportēti vai Baigajā gadā nomocīti, šo „sadarbību" sludina. Pie tiem pieskaitāmi arī „jaunieši", kas tuvojas jau piecdesmit dzīves gadiem vai tos pat pārsnieguši un kuriem ļoti labi vajadzētu zināt, kas noticis ar mūsu valsti pēc padomju okupācijas un kādam liktenim padota mūsu tauta okupētajā Latvijā.

V..

Tautas . . .

(Turpinājums no 5. lp.)

Četri Ozolu ģimenes bērni — brāļi Kārlis un Voldemārs (1. kl.) un Māra un Edīte (2. kl.) runāja par Arģentīnas skolām, iepazīstinot ar turienes izglītības sistēmu, jo pati ģimene tikai nesen pārcēlusies uz Toronto.

Ar deklamācijām piedalījās Bruno Preiss, 4. kl., Dace Veinberga, 2. kl., Māra Ozola (2. kl.), Ilze Kraujiņa (2. kl.) ar pašas sacerētu dzejoli Pavasaris, Ina Demme un Dagnija Tauriņa, abas 4. kl., Aija Auziņa, 2. kl., Ieva Ose, 1. kl., Ingrida Nāgele, 4. kl. un Arnis Miķelsons, 4. kl.

Vakaru vadīja Sandra Bādere, kas ievadīja vakaru ar uzrunu, un Ingrida Nāgele, it raiti klausītājiem pastāstot par ikvienu nākamo priekšnesumu.

Otrā vakara norises daļā viesi pārsēdās pie galdiņiem, kur tos apkalpoja čaklās audzēknes skolas tērpos. Arī cienastu bija sarūpējušas pašas audzēknes vecāku pārstāves L. Pauzeres vadībā. Ģimnazijas audzēkņi Inese Briede, 4. kl., un Arnis Korolkevics, 3. kl., izsmīdināja ar atjautīgiem dialogiem — anekdotiem, bet ar vairākās tautasdejām 1., 2. un 3. kl. audzēkņi jaunā skolotāja Pētera Kusmaņa vadībā.

Vakara ienākums — 304 dol. nodots Latviešu namam pateicībai par ģimnazijai atvēlētām telpām. Kuplais viesu skaits liecināja, ka ģimnazisti iekaŗojuši latviešu sabiedrībā draugus.

E.E.

Iznācis

ANNAS E. OZOLIŅAS

dzejoļu krājums

ATMIŅU ZIEDI

autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuŗos silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.

Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

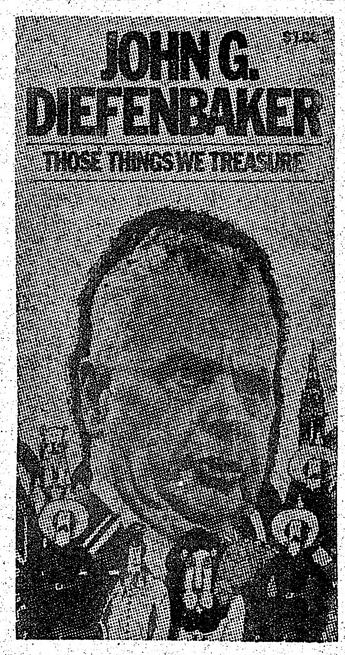

MacMillan of Canada apgādā Toronto iznākusi agrākā Kanadas ministru prezidenta Džona Difenbēkera runu izlase: Those Things We Treasure, ar B. T. Ričardsona ievadvārdiem. Grāmata maksā $1.50 un iegādājama attiecīgos veikalos.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM.

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZVĀRTOŠANA

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ
TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Fotografisku darbu
lieluzņēmums ar atzītu
kvalitāti un reputāciju
pat ārpus Kanadas.
Atlaide
Benjamiņa
filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

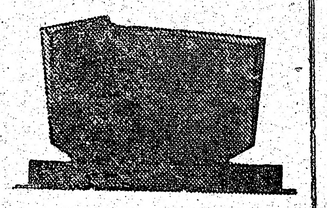

PIEMINEKĻI
Igaunu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8935
Kvalitātes darbs un
eiropiešu cenās

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) u.c.
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, iesakāties ALCAN 20 gadu garantiju.

- △ LIETUS NOVADA CAURULES
- △ LOGI
- △ DURVIS
- △ MARĶĪZES (Awnings)
- △ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mime
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

Cu Assurance
Skyline Real Estate Ltd.
87 Roncesvalles Ave., Toronto.
Nekustami īpašumi un apdrošināšana
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

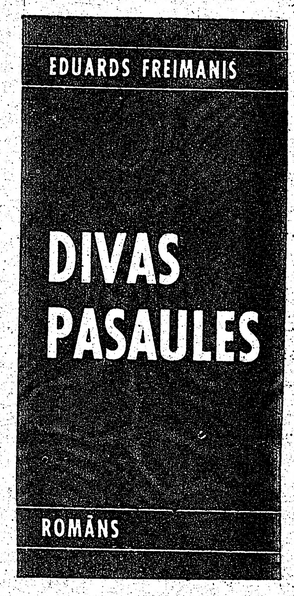

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
574 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā plašas dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
dāvanas dažādiem gadījumiem
latviskus rokdarbus, audumus u. c.
materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

Minsteres latviešu ģimnazijas gads

ŠINĪ SKOLĀ MAKSAS LĒTĀKAS NEKĀ IECERĒTAJAI ASV ĢIMNAZIJAI

Latviešu Centrālās padomes sēdē pag. g. rudenī 1977. gadu izsludināja par Minsteres Latviešu ģimnazijas gadu, lai pievērstu lielāku uzmanību šai latviešu skolai, pagaidām vienīgajai brīvajā pasaulē. Skola gadu iesāka ar lielu sarīkojumu, kurā par runātāju bija aicināts rakstnieks Pāvils Klāns no Dānijas, bet dziedāja Minsteres vācu teātŗa un operas soliste Ruta Gerke; citos priekšnesumos piedalījās paši skolnieki. Ģimnazijai veltītus sarīkojumus rīko arī citās lielākajās latviešu novietnēs, tāpat ar skolēnu priekšnesumiem. Skola kopā ar internātu gatavo informācijas brošūru. MLĢ — 77, ko izplatīs pa visu brīvo pasauli, un ar savu informācijas stendu darbosies arī 4. Eiropas latviešu dziesmu svētkos Londonā, Anglijā, šinī vasarā, kā arī piedalīsies ar apm. 20 dziedātājiem, koklētājiem un dejotājiem dziesmu svētku jaunatnes rītā.

LCK sēdē Minsterē visvairāk laika prasīja skolas dažādu jautājumu izšķiršana. Direktors Ed. Silkalns ziņoja, ka pašlaik pamatskolā un ģimnazijā mācās 97 bērni, par četriem mazāk nekā iepriekšējā mācību gadā. Sarucis arī citu zemju skolēnu skaits. Šinī māc. g. „ārzemnieku" ir 14, astoņi no ASV, trīs no Kanadas, divi no Austrālijas un viens no Zviedrijas. Ja pieskaita arī nesen no Izraēlas atbraukušās latvietes dēlēnu, kas mācās skolā un kopā ar māti dzīvo internātā, tad citu zemju skolēnu skaits sasniedz 15. Šogad skolu beigs 14 jaunieši, bet vairāki saņems apliecības. Izlaidums paredzēts jūnija vidū.

Mācību gada vidū skolā notikusi skolotāju maiņa. Pēc Ziemsvētku brīvlaika darbā vairs neatgriezās matēmatikas skolotājs M. Zandbergs, kas izšķīries Zviedrijā studēt latviešu valodu. Ar 1. februāri darbu skolā izbeidza Imants Balodis un devās atpakaļ uz ASV. Viņu abu vietā stājās divi jauni skolotāji: Juris Sils un Marija Brokāne. Juris Sils māca matēmatiku zemākajās klasēs, dažām grupām arī fiziku un latviešu valodu. Marija Brokāne stājās pensijā aizgājušās Dr. A. Rudzītes vietā par bioloģijas skolotāju, dažās zemākās klasēs mācot arī ķīmiju un fiziku. Abi jaunie skolotāji Minsterē ieradās no ASV — Juris Sils jau pagājušā gadā kopā ar dzīvesbiedri Zuzi, kas kopš šī gada sākuma strādā internātā par meiteņu audzinātāju. Sils studējis paidagoģiju un strādājis amerikāņu skolās, kur ieguvis skolotāja pieredzi.

Marija Brokāne ir bioloģijas magistre, ar skolas bērniem strādājusi nav, jo ASV darbs bijis universitātes laboratorijā, vēlāk kolledžā. Sarunās viņa izteicās, ka disciplīnas uzturēšanā grūtību neesot, vienīgi jāpierodot pie pārmaiņas no angļu uz latviešu valodu, tāpat jāatrodot pareizie latviskie nosaukumi. Brokāne dzimusi Austrālijā, bet vecāki drīz izceļojuši uz ASV, kur viņa gājusi skolā un arī studējusi.

Vicedirektors A. Straubergs izteica bažas par skolas budžetu. Rietumvācijas valdība skolas budžetu, pusmiljons marku apmērā, nav samazinājusi, bet mazāk ienāk pašu latviešu ziedojumu. Visus izdevumus gan pagaidām var segt. Tanīs ietelp vācu valdības prasītās obligātās piemaksas skolai un internātam, kopā ap 60.000 vācu marku, piemaksas citu valstu skolēniem internātā, papildus stundu atalgojumi skolotājiem un citi mazāki izdevumi, bet nevar uzkrāt rezerves. 1975./76. mācību gadā skola un internāts no pašu līdzekļiem saņēma ap 135.000 marku, ieskaitot stipendijas, kas ienāca ziedojumu veidā, no loterijas, novēlējumiem un V. Januma balvas. Tā kapt. Markovs testamentā skolai bija novēlējis 5000 vācu marku. Šim gadam piemaksas paredzētas 110.000 marku apmērā (ap 45.000 dol.). Lai šīs saistības varētu kārtot, skola sagaida ziedojumus no visas pasaules latviešiem, tāpat kā līdz šim.

Sēdē nevienojās ne ar direktoru, ne vicedirektoru par darba līguma pagarināšanu. Direktors Silkalns atnāca uz Minsteri no Austrālijas uz diviem gadiem. Viņa darba vieta — skolotāju institūts, kur viņš ir mācībspēks, bija piešķīrusi bezalgas atvaļinājumu. Silkalns dabūjis atvaļinājumu vēl uz pusgadu un paliks par direktoru līdz 1978. gada 1. februārim. Tāpat uz diviem gadiem atnācis vicedirektors Straubergs no Zviedrijas. Viņam būtu iespējams savā skolā Zviedrijā dabūt bezalgas atvaļinājumu vēl vienu gadu, bet tā kā viņa prasības LCK nebija pieņemamas, tad Straubergs līgumu nepagarināja un darbu skolā atstās šī māc. g. beigās un pēc vasaras brīvlaika skolā vairs neatgriezīsies. Tā LCK atkal spiesta meklēt jaunu direktoru un ar mācību gada sākumu arī jaunu matēmatikas un fizikas skolotāju.

Internāta „Rīga" vadītājs Imants Balodis ziņoja, ka internāta audzinātāju sastāvā pārmaiņu nebūs. Zuze Sila, kas par audzinātāju sāka strādāt šī māc. g. sākumā, spārnus aiziešanai pēc gada necilā, jo viņas vīrs sācis mācīt skolā matēmatiku. Internātā uzturas 73 bērni. Divi nolēmuši pārcelties pie vecākiem uz privāto dzīvokli, tā ka paliks 71. Budžetā gan aplēsts, ka uzturēsies 77 skolēni, bet to cer izlīdzināt ar viesu pārnakšņošanas, tāpat konferenču un dažādu sēžu dalībnieku uzturēšanās maksām.

Sēdē noteica citu zemju skolēnu uzturēšanās maksas divās pakāpēs: 600 un 450 vācu markas mēnesī, kas, dolaros pārlēšot, būtu ap 270 un 200 dol. mēnesī. Salīdzinot ar maksām, kas minētas eventuālajai ASV pilna laika ģimnazijai, Minsteres skola ir pat lētāka.

Imants Balodis par internāta „Rīga" vadītāju strādā jau 11 gadus, tāpēc pārredz latviskās audzināšanas situāciju labāk nekā īslaicīgā darbā saistījušies skolotāji.

Minsteres ģimnaziju pilnīgi uztur vācu valdība, tā ka pašiem jāsagādā ap 10 proc. Otrs ieguvums, ka skolēni internātā dzīvo pilnīgi savā pasaulē, kur var apgūt tā saucamo latvisko identitāti. Citur nekur tādu iespēju nav, un nebūs arī projektētā Amerikas latviešu ģimnazijā.

Jāpiebilst, ka Kanadas latvieši MLĢ ir atbalstījuši nepārtraukti visu laiku. 1975./76. māc. g. Kanadas latviešu organizācijas un tautieši skolai ziedojuši 3924 dol. Tāpat katru gadu Minsterē mācās vairāki Kanadas latviešu bērni. Skolotāju saimē kādu laiku strādāja Anda Libere no Kanadas un Baiba Šmita - Kalēja vienu gadu nostrādāja par audzinātāju internātā, tā dodot savu tiesu skolai, kuŗa uzskatāma par vienīgo visu zemju latviešu skolu.

Pēteris Bauzis

Minsteres latviešu ģimnazijas direktors Eduards Silkalns pasniedz Auškapa stipendiju Sarmai Muižniecei.
Foto: Toms Spoģis

Erika Dzeņa izstādes Ņujorkā

Kanadas nacionālā baleta Toronto 6. gadskārtējā mākslas izstādē The Art of Dance, kas notika no 2. februāŗa līdz 12. martam Okīfa centrā, starp 40 kanadiešu mākslinieciem ar 132 darbiem bija uzņemtas arī gleznotāja Erika Dzeņa 14 gleznas, no kuŗām pārdotas 7. Erika Dzeņa 6 darbi izstādīti Ņujorkā Norman Crider galerijā, 961 Madison Ave. Izstāde bija veltīta baletdejotājam Nurējevam. To slēdza 20. martā, bet atkal atvērs aprīļa beigās.

Eriks Dzenis uzaicināts rīkot Ņujorkā savu patstāvīgo darbu skati, kas būs veltīta baletdejotājam Barišņikovam. Viņš arī saņēmis uzaicinājumu piedalīties Linkolna centra mākslas galerijā, kas notiks pēc diviem gadiem. Sakarā ar Nurējevam veltīto izstādi Ēriks Dzenis apmeklējis Ņujorku, kur pēc izstādes satikās ar Nurējevu un Barišņikovu un vēroja abus baletdejotājus treniņu vietā baletstudijas klasē. Šoreiz tā bija laimīga sagadīšanās, jo abi baletdejotāji parasti aizņemti baletizrāžu turnejās, ceļojot pa dažādām valstīm. Nurējevs 17. martā atzīmēja savu 39 gadu dzimšanas dienu.

Mākslinieks Eriks Dzenis paredzējis sākt tuvākā laikā gleznot darbus Barišņikova izstādei Ņujorkā. Sarunas ar Barišņikovu noritējušas angļu valodā, lai gan pirmos pārbēgšanas gados Barišņikovs runājis latviski, jo viņš dzīvojis Rīgā, kur Nacionālā operā mācījies baleţu, bet tagad, kad jau apgūta angļu valoda, baletdejotājam latviešu valodas sarunās pietrūkstot daži vārdi un citi aizmirsušies, jo latviešu valoda nav viņa dzimtā valoda.

Gleznotājs Eriks Dzenis nav saistījies nevienā firmas darbā, bet visu savu laiku veltī dažādu baleta tematu gleznošanai, ko viņš darījis jau ilgāku laiku blakus maizes darbam.

—ls—

Ačkupam Montrealā 15 gadu

Montrealas tautas deju grupa Ačkups 5. martā atskatījās uz 15 gadu darbību ar īpašu sarīkojumu, kuŗā ieradās ap 200 apmeklētāju. Ačkupu 1962. gadā nodibināja septiņi jaunieši. Pirmais priekšnieks bija A. Gūtmanis, bet dejas mācīja J. Caune.

Ačkups 15 gados izveidojies par atzītu un vērtīgu mūsu tautas tradiciju kopēju. Ar krāšņajām dejām un tautas tērpiem ačkupieši latviešu vārdu Montrealā populārizējuši vairāk nekā jebkāda cita organizācija, uzstājoties gan televīzijas raidījumos, pasaules izstādē 1967. gadā, gan dažādos citos sarīkojumos. Ačkups piedalījies arī visos dziesmu svētkos, gūstot arī balvas, tāpat piedalījies citu organizāciju sarīkojumos.

Tagadējais Ačkupa priekšnieks Juris Zilkalns, kas to vada jau vairāk nekā 10 gadus, atgādināja mūsu tautas kultūras, valodas un tradiciju kopšanu un saglabāšanu arī nākošajām paaudzēm, aicinādams šinī darbā iesaistīties jo lielam jauniešu skaitam, jo viņu dalība ir nozīmīga un svarīga, ja gribam palikt latvieši un uzturēt latvietību.

Ačkups aizvadītajos 15 gados sagatavojis arī 2 lielus uzvedumus ar dziesmām, mūziku un savu orķestri, no kuŗiem viens atkārtots Ņujorkā. Scenāriju rakstījis Juris Mazutis. Ļoti populāra ir Ačkupa līgošana Jāņos Tērvetē, aizraujot sev līdz arī citus līgotājus no tālas apkārtnes. Pagājušā rudenī pie deju kopas nodibinājās jaunāko jauniešu deju grupa Dzirnaviņas, ko ļoti sekmīgi vada Anita Poriete un Vincents Dindzāns.

Sarīkojums risinājās ar dziesmām, dejām un kokļu mūziku, pakavējoties arī atmiņās un noskatoties uz ekrāna rādītos foto attēlus. Cildināja vecos biedrus un labvēļus, pasniedzot ziedus. Par visu informēja Kristīne Ortmane un Jānis Mateuss. Dejoja 3 grupas — „vecie ačkupieši", tagadējie un Dzirnaviņu jaunā audze. Zāle pirmēt pirmēja tautas tērpos. Apmeklētāji bija sajūsmināti par visai jauko un skaisto vakaru pašu jauniešu veikumā.

Pēc oficiālās daļas sirsnīgi ritēja dejas, skanēja dziesmas un šķīlās jautrība.

Agrumu Pēteris

Pašvaldību vēlēšanas Francijā

Francijas pašvaldību vēlēšanās kreisie ieguvuši kontroli par 70 proc. Francijas pilsētu. Pirmoreiz pēdējos divdesmit gados Francijas vēlēšanu vēsturē kreisajiem izdevies uzlabot savu stāvokli, iegūstot 51 proc. balsu pret 47 proc. golistu un mēreno centristu balsīm. Kreisie tagad kontrolē vairāk nekā divas trešdaļas no 221 Francijas pilsētām. Sociālisti tagad pārvaldīs 82 pilsētas un komūnisti 71. Bez tam komūnisti savu sociālistu partneŗu atbalstā iekļuvuši 20 pilsētu padomēs, kur agrāk viņi nav bijuši pārstāvēti. Šos panākumus tomēr apēno golistu partijas vadītāja Žaka Ziraka uzvara Parīzē, kur golisti un Žiskarda neatkarīgie republikāņi ieguva 67 no 109 Parīzes pilsētas padomes sēdekļiem. Francijas vispārējās vēlēšanas notiks 1978. gada martā, kad izšķirsies jaunā parlamenta sastāvs.

Podgornijs un Kastro Afrikā

Pad. savienība pēdējā laikā pastiprinājusi savu uzmanību Afrikai. Uz šo kontinentu 21. martā devās Pad. savienības valsts prezidents Podgornijs, lai apmeklētu Tanzāniju, Zambiju un Mozambiku un nodrošinātu Kremļa intereses šajās valstīņās. Afrikas sirojumā ir arī Kubas diktātors Fidels Kastro, kuŗa ceļojums sakrīt vienā laikā ar Podgornija apmeklējumu. Lai gan Kastro apstrīd, ka no Angolas Zairē (Kongo) iebrukušās vienības apmācījuši kubieši (daļa esos Katambas bijušie žandarmi), un apstrīd kubiešu aktīvitātes Afrikā, paša diktātora apmeklējums liecina pretējo. Arī attiecīgās šī kontineta valstiņas sūdzas par svešu ārzemju spēku iejaukšanos.

Pagājušās nedēļas nogalē Ugandas prezidents Idi Amins apgalvojis, ka viņš pārveidošot Ugandu par sociālistisku valsti. Laikam tas ir vienīgais ceļš, kas viņam pašam palicis.